

ΟΙ ΑΠΕΡΓΙΕΣ ΣΤΗ
ΓΑΛΛΙΑ

ΟΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΞΑΝΑ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ
ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ·ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕΙΣ·ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΤΗΝ
—NARA CLADERA—
ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΡΙΑ, SUD SOLIDAIRES

ΤΕΤΑΡΤΗ 7 ΙΟΥΝΗ·ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΕΔΟΘ, ΠΡ. ΚΟΡΟΜΗΛΑ 51, 4ος ΟΡΟΦΟΣ

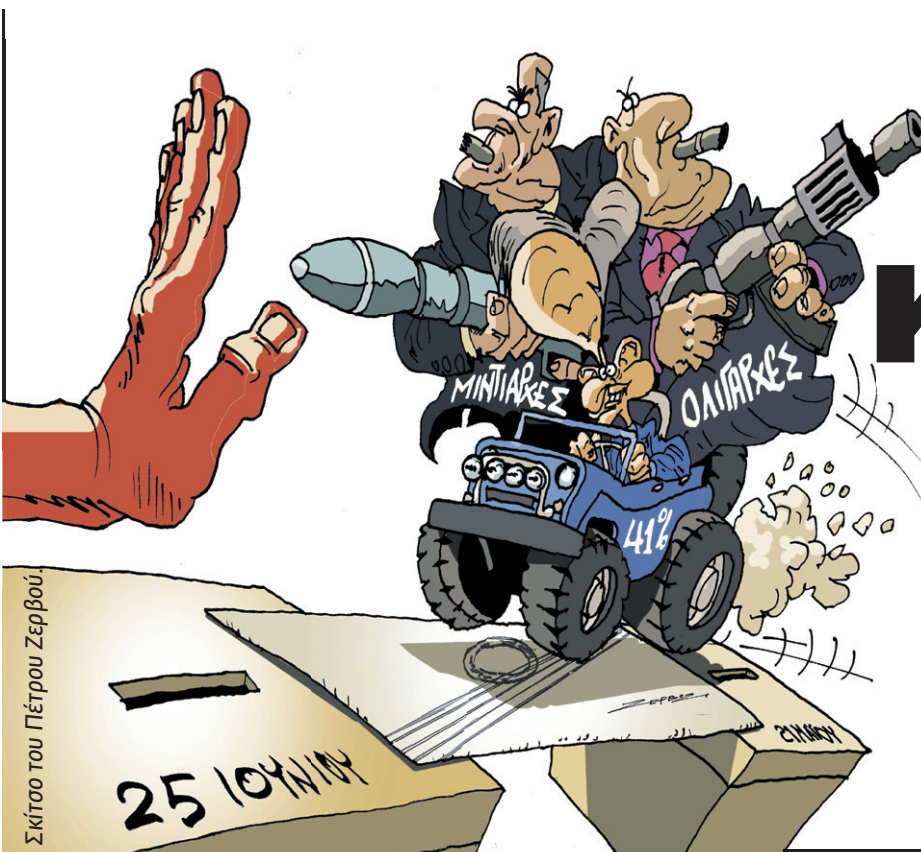
ΠΕΜΠΤΗ 8 ΙΟΥΝΗ·ΑΘΗΝΑ
7ΜΕΛΗ ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ (ΕΙΣΟΔΟΣ ΑΠΟ ΜΑΖΕΛΙΑΣ)

ΜΑΧΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΕΝΩΤΙΚΗ ΤΑΞΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΣΥΡΙΖΑ ΚΑΙ ΠΑΣΟΚ ΕΣΤΡΩΣΑΝ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΤΗ ΝΙΚΗ ΤΟΥ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ

Να του κόψουμε τη φόρα

Ψηφίζουμε Αριστερά

για δυνατή αντιπολίτευση στη Βουλή και στους δρόμους.
Παλεύουμε για μαζική, ενωτική, ριζοσπαστική Αριστερά,
στήριγμα των αγώνων.

της σύνταξης...

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΝΙΚΗ της ΝΔ στις 21 Μάη δημιουργεί «ούριο άνεμο» στην προσπάθεια του Μητσοτάκη να κερδίσει την αυτοδυναμία στον «δεύτερο γύρο» της 25ης Ιούνη.

ΑΝ ΤΟ ΠΕΤΥΧΕΙ, θα είναι η «κορύφωση» της προσπάθειας του δεξιού κόμματος: να διατηρήσει την εμπιστοσύνη του συνόλου της άρχουσας τάξης, να συσπειρώσει και να κινητοποιήσει εκλογικά το τμήμα της κοινωνίας που ανήκει στους «νικητές» της θετικής οικονομικής συγκυρίας για τον ελληνικό καπιταλισμό και τους «ευεργετημένους» από τη μαζική διανομή πόρων (κοβίντ, Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης, απευθείας αναθέσεις), να διευρύνει την εκλογική του επιρροή αξιοποιώντας τη διαβρωτική επίδραση που μπορεί να έχει στην (εκλογική) συμπεριφορά τμήματος των κατώτερων τάξεων ένα κλίμα «μειωμένων προσδοκιών» και ανυπαρξίας πειστικού ρεύματος αμφισβήτησης της «υπάρχουσας κατάστασης πραγμάτων».

ΜΙΑ ΤΕΤΟΙΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑ θα έχει αρνητικές πολιτικές συνέπειες, ανανεώνοντας το πολιτικό κεφάλαιο μιας κυβέρνησης αποφασισμένης να λειτουργήσει ως πολεμική μηχανή του κεφαλαίου και εκτελεστικός βραχίονας του «κόσμου των επιχειρήσεων».

ΑΛΛΑ ΣΥΜΦΩΝΑ με τις περισσότερες προβλέψεις, το οικονομικό «πάρτι» που αποτέλεσε την υλική βάση της νίκης Μητσοτάκη οδεύει προς το τέλος του –και μάλιστα σε μια συγκυρία που θα στενέψουν ασφυκτικά και οι δυνατότητες «επιδοματικής» διαχείρισης της κατάστασης, καθώς επανέρχονται οι δρακόντιες απαιτήσεις των «θεσμών» και των δανειστών.

ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ πώς σκοπεύει να κινηθεί σε ένα τέτοιο τοπίο η κυβέρνηση των ούλτρα-νεοφιλελεύθερων, έχουμε κάθε λόγο να προσπαθήσουμε να «κοντύνουμε» τις εκλογικές-κοινοβουλευτικές δυνατότητές της στις 25 Ιούνη. Πολύ περισσότερο, οφείλουμε να ετοιμαζόμαστε από τώρα για τη συγκέντρωση δυνάμεων στο στόχο των αναγκαίων αντιστάσεων «από τα κάτω κι από τα αριστερά». Την περασμένη τετραετία αυτές αποτέλεσαν τον πιο επικίνδυνο αντίπαλο του Μητσοτάκη (απεργίες ενάντια στο νόμο Χατζηδάκη, αγώνες εκπαιδευτικών και υγειονομικών, κίνημα των καλλιτεχνών, αντιστάσεις στην καταστολή με κορύφωση στη Νέα Σμύρνη, υψηλά ρεκόρ αγωνιστικής «διαθεσιμότητας» μετά τα Τέμπη), πετυχαίνοντας και κάποιες νίκες (E-Food, Cosco).

ΜΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ –της ενίσχυσης όσων αναφέρονται σε αυτούς τους αγώνες– οφείλουμε να επιχειρήσουμε και το «κλάδεμα» της δύναμης Δεξιάς. Τόσο με την ψήφο μας στην «δεύτερη κάλη», όσο και με τη δράση μας το επόμενο διάστημα, οφείλουμε να κόψουμε τη φόρα του Μητσοτάκη.

Ο ΣΥΡΙΖΑ αποδείχθηκε με τον πιο δραματικό

τρόπο ότι δεν είναι λύση. Από την συνθηκολόγηση του 2015, στη διακυβέρνηση του 2015-2019 κι από την ανύπαρκτη αντιπολίτευση στα 2019-2023 μέχρι την θλιβερή προεκλογική καμπάνια, έστρωσε το δρόμο στις νίκες της ΝΔ, προκάλεσε μια διαιλυτική αποουσπείρωση των κατώτερων τάξεων που κάποτε τον είχαν εμπιστευτεί, η οποία στις 21 Μάη «γύρισε και τον δάγκωσε», εκτινάσσοντας τη διαφορά στις 20 μονάδες και «μεγιστοποιώντας» τη νίκη του Μητσοτάκη.

Η ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ (Ι) στο εκλογικό χαστούκι, με τον μονόλογο του «Αρχηγού» στην Κεντρική Επιτροπή και την ανάληψη της νέας προεκλογικής καμπάνιας από τον Νίκο Μαραντζήδη (!) αναδεικνύει ακόμα πιο εκκωφαντικά ότι αυτό το κόμμα δεν είναι λύση, αλλά εξελίσσεται σε μέρος του προβλήματος. Η αναβάθμιση του αναθεωρητή «ακροκεντρώου» ιστορικού, δείχνει ότι ο Αλ. Τσίπρας θα συνεχίσει να κυνηγά τη «μεσαία τάξη» και να επιχειρεί να εκφράσει το «κέντρο», επιλέγοντας να ανταγωνιστεί με το ΠΑΣΟΚ στο γήπεδο του Νίκου Ανδρουλάκη...

ΣΤΙΣ 25 ΙΟΥΝΗ, η εκλογική ενίσχυση των δυνάμεων της μαχόμενης Αριστεράς θα είναι ένα σημαντικό «σινιάλο» ότι υπάρχει μαζική-ορατή «αντίρροπη» τάση σε αυτή τη διαρκή μετατόπιση του υπόλοιπου πολιτικού φάσματος προς τα δεξιά. Στις 21 Μάη, αποδείχθηκε ότι κάτι τέτοιο δεν προκύπτει με «αυτοματισμούς» αποτύπωσης των κοινωνικών αντιστάσεων στην κάλη.

ΤΟ ΘΕΤΙΚΟ ΝΕΟ της σχετικής ενίσχυσης του ΚΚΕ, απότοκο και κάποιων θετικών δράσεων του στο κίνημα και στους χώρους δουλειάς, δεν είναι επαρκές για να αντιστρέψει τη μεγάλη εικόνα –όπου η μαζική απόσυρση της εμπιστοσύνης από τον ΣΥΡΙΖΑ δεν μεταφράστηκε σε αντίστοιχα μαζική (και συμπαγή) εκλογική στροφή προς τα αριστερά, αλλά «σκορπίσε» προς κάθε κατεύθυνση. Η αδυναμία του ΜΕΡΑ25-Συμμαχία για τη Ρήξη να πιάσει το όριο του 3% σε αυτές τις συνθήκες απειλεί (αν δεν διορθωθεί στις 25 Ιούνη) με μία ακόμα «σκοτεινή» πινελιά στον εκλογικό-κοινοβουλευτικό χάρτη. Αυτά προφανώς και δεν ισοσταθμίζονται από ό,τι συγκέντρωσε ή δεν συγκέντρωσε «κάτω από τα ραντάρ» η αντικαπιταλιστική Αριστερά.

ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ σοβαρότητα στο διάλογο αποτίμησης των αποτελεσμάτων, με αποφυγή κάθε αυταρέσκειας που χάνει την επαφή με την πραγματικότητα των ανθρώπων της τάξης μας –και αντίστοιχη σοβαρότητα στις αναγκαίες διεργασίες της «επόμενης μέρας», όπου το βάρος της στήριξης των αγώνων και της πολιτικοποίησής τους, θα πέσει (για άλλη μια φορά) στις δυνάμεις της ριζοσπαστικής Αριστεράς.

ΑΥΤΑ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ παραμένουν στην ημερήσια διάταξη. Το εκλογικό αποτέλεσμα «πατάει» σε τετελεσμένα της μακράς προηγούμενης

περιόδου (μετά την ήττα του 2015), αλλά δεν εκφράζει «τα μελλούμενα», δηλαδή τη φορά των κοινωνικών διαθέσεων τα επόμενα χρόνια. Πολύ περισσότερο, όταν το κακό εκλογικό αποτέλεσμα δεν εκφράζει, αντίθετα «στρεβλώνει», κάποια άλλα τετελεσμένα, της πιο άμεσα προηγούμενης περιόδου: Τη διαδικασία ανάταξης των κινηματικών αντιστάσεων και την αύξηση της αγωνιστικής διαθεσιμότητας μετά την «παράλυση» του 2014-2020. Αυτή η διαδικασία «αντιστροφής της ήττας» στο κοινωνικό πεδίο, είναι κοινή εμπειρία όλων των αγωνιστών-οριών της Αριστεράς και δεν πρέπει να «διαγραφεί» από τον αιφνιδιασμό του εκλογικού αποτελέσματος. Η προσπάθεια ανασύνταξης στο πολιτικό πεδίο έχει να συνηγορεί βάσιμα σε αυτό το θεμελιώδες προαπαιτούμενο: την ενίσχυση της κοινωνικής μαχητικότητας.

ΑΠΕΝΑΝΤΙ στις θεωρίες περί γενικευμένης «ορμωπνοποίησης», αλλά και απέναντι στις ιδέες και τις πολιτικές που όντως θρέφουν μια «ανθεκτική» ακροδεξιά (ακόμα και σε συνθήκες που το «μητρικό σκάφος» της ΝΔ είναι εκλογικά συμπαγές), θα βρεθεί ο κόσμος που θα στηρίξει (για άλλη μια χρονιά) μαζικά τα Αντιρατσιστικά Φεστιβάλ σε Αθήνα-Θεσσαλονίκη και άλλες πόλεις, ο κόσμος που θα μαζικοποιήσει (για άλλη μια φορά) τις Διαδηλώσεις Υπερηφάνειας μέσα στον Ιούνη.

ΚΑΙ ΠΕΡΑ από αυτά τα «μεγάλα ραντεβού», η μάχη για τη φορά του «κοινωνικού-πολιτικού εκκρεμούς» θα συνεχιστεί: από το φεμινιστικό και το συνδικαλιστικό κίνημα ενάντια στην κλιμάκωση της σεξιστικής επιθετικότητας στους χώρους δουλειάς κι ευρύτερα. Στην συλλογική πάλη των συνδικάτων για πραγματικές αυξήσεις για όλους κι όλες απέναντι στις ατομικές «συνθήσεις» που επιχειρεί να επιβάλει η κυβέρνηση (με τα μπόνους, την αξιολόγηση, τα ατομικά μισθολογία). Στην υπεράσπιση ενός δημόσιου συστήματος υγείας ενάντια στις προσπάθειες να γίνει η υγεία «ιδιωτική υπόθεση». Στην καθημερινή δράση της μαζικής φοιτητικής Αριστεράς μέσα στις σχολές, που τα τελευταία 2 χρόνια κατόρθωσε να οδηγήσει σε εκλογικές ήττες τον «δαπιτισμό». Με προοπτική, ελπίδα, συνειδητό στόχο, να προκύψει μια «μεγάλη» παρέμβαση του εργατικού κινήματος, που –όπως δείχνει τους τελευταίους μήνες η Γαλλία– μπορεί να αποκαλύψει με τον πιο δραματικό τρόπο την απόσταση που μπορεί να υπάρχει ανάμεσα στον εκλογικό και τον κοινωνικό συσχετισμό.

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ των πενήντα πέντε χρόνων από τον «παγκόσμιο Μάη» του 1968, έρχεται σε μια πολύ «σκοτεινή» στιγμή για το σύγχρονο κόσμο. Γι' αυτό και αξίζει να συζητηθεί από όσους κι όσες σήμερα αναρωτιούνται: «Θα αλλάξει ποτέ άραγε η κατάσταση;», ως η τελευταία κορυφαία-διεθνή απόδειξη της δύναμης των «από κάτω» να αλλάζουν τον κόσμο, να ανατρέπουν πολιτικούς συσχετισμούς, να αλλάζουν τον «χάρτη» στην Αριστερά.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Κλαζομένων 1-3, Τ.Κ. 10440, ΑΘΗΝΑ
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: IRIS AEBE
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τηλ.: 210-3306286, e-mail: sidaxi@dea.org.gr

Κυκλοφορεί την πρώτη Τετάρτη κάθε μήνα

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ:
Αντώνης Νταβανέλος

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ:
«ΔΙΕΘΝΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ»
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία

ΓΙΝΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ

- Εξάμηνη 30 ευρώ
- Ετήσια 60 ευρώ
- Εξωτερικού 70 ευρώ
- Μπορείτε να καταθέσετε τη συνδρομή σας στο λογαριασμό 064/754747-11 της Εθνικής Τράπεζας.
- Υπεύθυνος Γρηγόρης Δεμέστιχας, τηλ 6976564624

Τα δύσκολα για τη ΝΔ είναι μπροστά Ευρεία εκλογική νίκη σε οικονομικό «ναρκοπέδιο»

Του Χρήστου Σταυρακάκη

Η Νέα Δημοκρατία πέτυχε στις εκλογές της 21ης Μάη μία ευρεία εκλογική νίκη, αγγίζοντας το 41% και αφήνοντας 20 μονάδες πίσω το κόμμα του Τσίπρα. Η ευρεία εκλογική νίκη της ΝΔ κρίθηκε αφενός από το δικό της ποσοστό αλλά κυρίως λόγω της πολιτικής-εκλογικής κατάρρευσης του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ. Μετά από αυτά τα αποτελέσματα, το ενδεχόμενο αυτοδυναμίας της ΝΔ στις εκλογές της 25ης Ιούνη δεν αμφισβητείται εύκολα. Σίγουρα η προοπτική άλλης μιας τετραετίας με αυτοδύναμη κυβέρνηση Μητσοτάκη είναι δυσάρεστη εξέλιξη για τον κόσμο μας. Το πόσο ισχυρή θα είναι αυτή η αυτοδυναμία είναι κάτι που θα παιχτεί στις επόμενες εκλογές και μέχρι την τελευταία στιγμή.

Έμφαση στην οικονομία και δεξιά πολιτική μετατόπιση

Ο Μητσοτάκης κατάφερε να κερδίσει τις εκλογές γιατί κατάφερε να συσπειρώσει ένα κοινωνικό μπλοκ με κέντρο τις δυνάμεις της άρχουσας τάξης αλλά και τα πιο εύπορα μεσοστρώματα της κοινωνίας. Την προηγούμενη τετραετία, η κυβέρνηση της ΝΔ λειτούργησε ως «πολεμική μηχανή του κεφαλαίου», το οποίο σημαίνει ότι είχε πολύ συγκεκριμένα και υλικά αποτελέσματα για τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Οι διαρκείς επιδοτήσεις των εταιρειών και της «επιχειρηματικότητας», οι φοροαπαλλαγές και φοροελαφρύνσεις για τα αφεντικά, η διευκόλυνση και επιτάχυνση των άμεσων ξένων επενδύσεων, αποτελούν την υλική βάση για τη νίκη του Μητσοτάκη.

Πράγματι, η ελληνική οικονομία παρουσίασε μία σχετική ανάκαμψη και βελτίωση, ιδιαίτερα μετά την πανδημία, σύμφωνα με άρθρο του μαρξιστή οικονομολόγου Michael Roberts. Μάλιστα ήταν μία από τις εντυπωσιακές ανακαμψεις σε επίπεδο ΕΕ με αύξηση του ΑΕΠ συνολικά κατά περίπου 13%. Σημαντικό ρόλο σε αυτή την ανάκαμψη έπαιξε και ο τουρισμός, που αντιπροσωπεύει περίπου το ένα πέμπτο του ΑΕΠ, και έχει αγγίξει τα επίπεδα προ πανδημίας. Επιπλέον, τα στοιχεία δείχνουν πως η επιχειρηματική δραστηριότητα βρίσκεται σε έξαρση, με το συνολικό αριθμό των επιχειρήσεων να έχει αυξηθεί κατά 38% από το 2014.

Βέβαια αυτή η αύξηση της κερδοφορίας του κεφαλαίου βασίζεται στους

χαμηλούς πραγματικούς μισθούς, στις χαμηλές ασφαλιστικές εισφορές των εργοδοτών και στη μείωση της φορολογίας των επιχειρήσεων. Όταν ο Μητσοτάκης ισχυρίζεται ότι μείωσε τους φόρους λέει την αλήθεια. Αυτό που δε λέει είναι ότι οι φόροι μειώθηκαν μονομερώς για το κεφάλαιο.

Οι υπόλοιπες πολιτικές επιλογές της ΝΔ, που δεν είναι καθόλου αμελητέες, της σκληρής καταστολής, του ρατσισμού και του φράχτη του Έβρου, του σεξισμού, λειτουργούσαν προσθετικά στην εκλογική αριθμητική. Στην πραγματικότητα, ο Μητσοτάκης κέρδιζε επιπλέον ακροατήρια (και παραπάνω ψήφους) χρίζοντας το υψηλό ποσοστό που πήρε. Ακόμα και με τις μικροπαροχές στους λογαριασμούς του ρεύματος ή τα διάφορα ειδών pass, ελλείψει άλλης εναλλακτικής, μπόρεσε να κερδίσει εκλογικά και ένα τμήμα λαϊκών στρωμάτων με τον «αέρα του νικητή».

Η βοήθεια του Τσίπρα και του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ αποδείχθηκε πολύτιμη. Η επιλογή να παίξει στο γήπεδο του αντιπάλου, χωρίς συγκεκριμένη πρόταση (προοδευτικής) διακυβέρνησης, με πλήρη απουσία οποιασδήποτε αναφοράς στις έννοιες και τα σύμβολα της Αριστεράς, καλλιεργώντας χαμηλές (εως ανύπαρκτες) προσδοκίες για τα κατώτερα στρώματα της κοινωνίας, τον οδήγησε στην κατάρρευση.

Από αυτή τη σκοπιά, η συζήτηση που έχει ανοίξει περί συντηρητικοποίησης της κοινωνίας, περί βαθιάς δεξιάς στροφής ή ακόμα περισσότερο για ορμηλοποίηση είναι αποπροσανατολιστική. Είναι σαφές από τον πολιτικό χάρτη όπως διαμορφώνεται από τις τελευταίες εκλογές, ότι υπάρχει μία μετατόπιση του πολιτικού σκηνικού προς τα δεξιά. Όμως ο πραγματικός κοινωνικός συσχετισμός είναι αυτός που εκφράστηκε με κορυφαίο τρόπο στις τεράστιες γενικές απεργίες του Μαρτίου μετά το προδιαγεγραμμένο έγκλημα στα Τέμπη αλλά και στους αγώνες των προηγούμενων τεσσάρων χρόνων (εκπαιδευτικοί, νοσοκομεία, e-food, καλλιτέχνες, φοιτητικές αντιστάσεις, COSCO, Μαλαματίνα κλπ) που αφενός αποτέλεσαν την κοινωνική αντιπολίτευση στο Μητσοτάκη και αφετέρου κατάφεραν να πετύχουν και σημαντικές νίκες.

Κυβέρνηση επικίνδυνη και ταυτοχρόνα ευάλωτη

Την ίδια στιγμή αυτό δε σημαίνει ότι η διαφαινόμενη αυτοδύναμη κυβέρνηση της ΝΔ δε θα είναι επικίνδυνη. Είναι βέ-

βαιο ότι ο Μητσοτάκης θα επιχειρήσει να αξιοποιήσει τη νίκη του για να επιταχύνει τις νεοφιλελεύθερες αντιμεταρρυθμίσεις και να δημιουργήσει πολιτικά και κοινωνικά τετελεσμένα και αυτό δεν πρέπει να υποτιμηθεί. Μία υιοθέτηση της οπτικής περί συντηρητικοποίησης ή βαθιάς δεξιάς στροφής της κοινωνίας από τμήματα της ριζοσπαστικής Αριστεράς, είναι λανθασμένη καθώς μπορεί οδηγήσει σε εσωστρέφεια και οικειοθελές χαμήλωμα των δυνατοτήτων παρέμβασης και οργάνωσης της αντίστασης και της κοινωνικής αντιπολίτευσης.

Από την επόμενη των εκλογών έχει διαφανεί ο τρόπος με τον οποίο θα κινηθεί η ΝΔ ενόψει των εκλογών της 25ης Ιούνη. Από τη μία, η πιο «επίσημη» γραμμή όπως εκφράζεται και από τον Κυριάκο Μητσοτάκη, είναι μία εθνική γραμμή με έμφαση στη σταθερότητα, ότι θα σχηματιστεί κυβέρνηση «όλων των ελλήνων» με τις γνωστές υποσχέσεις για περισσότερη ανάπτυξη, για νέες θέσεις εργασίας, για ισχυροποίηση της Ελλάδας στο διεθνές πλαίσιο. Από την άλλη, ο Βορίδης το βράδυ των εκλογών έσπευσε να δηλώσει ότι ο λαός υποστήριξε την πολιτική της ΝΔ για την ισχυροποίηση των συνόρων με την επέκταση του φράχτη στον Έβρο, για την πανεπιστημιακή αστυνομία και την κατάργηση του ασύλου, για την αξιολόγηση στο δημόσιο, για την ενίσχυση της άμυνας της χώρας και τα εξοπλιστικά προγράμματα. Στο ίδιο μήκος κύματος, κινήθηκε και ο Γεωργιάδης, ο οποίος έσπευσε να δηλώσει ότι ο στόχος είναι οι 180 βουλευτές για να μπορέσει η επόμενη κυβέρνηση να προχωρήσει σε αναθεώρηση του συντάγματος. Είναι προφανές ότι το επόμενο διάστημα, αυτές οι δύο εκφορές της πολιτικής γραμμής θα συνυπάρχουν και θα αλληλοσυμπληρώνονται.

Οι υποσχέσεις Μητσοτάκη για οικονομική σταθερότητα και συνέχιση των ρυθμών ανάπτυξης, πόσο μάλλον για αυξήσεις μισθών και συντάξεων, δεν έχουν καμία βάση. Αφενός, επιστρέφουν οι δημοσιονομικοί περιορισμοί στην ΕΕ μετά τη χαλάρωση της περιόδου της πανδημίας και επαναφέρεται η υποχρέωση πρωτογενών πλεονασμάτων που συνεπάγεται πολιτικές σκληρής λιτότητας και περαιτέρω περικοπές των δημόσιων δαπανών. Αφετέρου, η Κομισιόν έβαλε φρένο σε οποιαδήποτε συζήτηση για αύξηση μισθών τουλάχιστον για τα επόμενα δύο χρόνια. Συνεπώς, όποιες προσδοκίες μπορεί να δη-

μιούργησαν οι υποσχέσεις της ΝΔ για βασικό μισθό στα 950€ και μέσο μισθό στα 1500€, ακόμα και σε βάθος τετραετίας, θα καταλήξουν στο κενό. Στον «οικονομικό πονοκέφαλο» του ελληνικού καπιταλισμού προστίθεται και τα δυσθεώρητα μεγέθη τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού χρέους.

Την ίδια στιγμή, η επόμενη κυβέρνηση θα είναι αναγκασμένη να κινηθεί σε ένα οικονομικό ναρκοπέδιο, το οποίο είναι γεμάτο κινδύνους και απρόβλεπτα. Όλα τα οικονομικά ρεπορτάζ συγκλίνουν στις εκτιμήσεις για ασθενοτικούς ρυθμούς ανάπτυξης και πολλοί αναλυτές προειδοποιούν για τον κίνδυνο μιας κρίσης στο διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα μεγαλύτερη από αυτή του 2008, ενώ δεν υπάρχουν πλέον τα «καύσιμα» που υπήρχαν πριν δεκαπέντε χρόνια για να αντιμετωπιστεί. Η οικονομία των ΗΠΑ βρίσκεται στα όρια με το ζήτημα του δημόσιου χρέους, η οικονομία της Γερμανίας (που έχει καταλυτικό ρόλο στην οικονομία της ΕΕ) το πρώτο τρίμηνο του 2023 μπήκε επίσημα σε ύφεση ενώ οι προβλέψεις της Κομισιόν συνολικά για την ΕΕ και την Ευρωζώνη προβλέπουν οικονομική στασιμότητα με μείωση των ρυθμών ανάπτυξης. Εάν σε αυτά συνυπολογίσουμε και την εκτίναξη των τιμών ενέργειας, τα προβλήματα εφοδιασμού (ενέργειας και τροφίμων) λόγω του συνεχιζόμενου πολέμου στην Ουκρανία, τον επίμονο πληθωρισμό ιδιαίτερα στα τρόφιμα και τα είδη λαϊκής καταναλώσεως, το διεθνές οικονομικό περιβάλλον είναι ένα πραγματικό ναρκοπέδιο.

Το ενδεχόμενο μιας νέας παγκόσμιας ύφεσης με οδηγούς τις πιο ισχυρές καπιταλιστικές οικονομίες δεν πρόκειται να αφήσει ανεπηρρέαστο τον ελληνικό καπιταλισμό, παρά τη σχετική ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Δεν είναι τυχαίο ότι αρκετά άρθρα στον αστικό τύπο βλέπουν ως σημείο ορόσημο για την οικονομική-πολιτική διαχείριση τις ευρωεκλογές τον Ιούνιο του 2024, ανάλογα με τις εξελίξεις στην ελληνική και τη διεθνή οικονομία. Πίσω από τους πανηγυρισμούς για τα εκλογικά ποσοστά της ΝΔ υπάρχουν σοβαροί πονοκέφαλοι για την πορεία και τις δυσκολίες που θα έχει να αντιμετωπίσει ο ελληνικός καπιταλισμός και που πολύ πιθανά θα ανοίξει πολιτικά ζητήματα διαχείρισης και σταθερότητας από τα πάνω αλλά και ευκαιρίες αντίστασης και παρέμβασης από τα κάτω.

Ο Τσίπρας χορηγός της νίκης Μητσοτάκη

Του Αντώνη Νταβανέλου

Η πολιτική ευθύνη για το εκλογικό αποτέλεσμα της 21ης Μαΐου είναι βαριά πάνω στις πλάτες της ηγεσίας του ΣΥΡΙΖΑ. Και η συστηματική προσπάθεια του Τσίπρα να κρύψει αυτόν τον κρίσιμο παράγοντα, οδηγεί τον ΣΥΡΙΖΑ και τον κόσμο του προς νέες, βαθύτερες πολιτικά, ήττες.

Στη μετεκλογική ΚΕ των μουγκών, εκεί όπου η συζήτηση έγινε, τάχα, δια σημειωμάτων που θα έπρεπε να κατατεθούν στον Αρχηγό, ο Τσίπρας ισχυρίστηκε ότι «αναλαμβάνει ο ίδιος την ευθύνη» και αναγνωρίζει ότι αυτή «δεν ισομοιράζεται». Αυτή η μεγαλόστομη δήλωση δεν συνοδεύτηκε από κανένα –μα κανένα!– συγκεκριμένο μέτρο που να αποδεικνύει στοιχεία ειλικρίνειας. Αντίθετα, άρχισε αμέσως η προσπάθεια να φορτωθούν άλλοι οι ερμηνείες της προφανούς ήττας: κατά την εισήγηση του Τσίπρα, στις 21 Μάη «ηττήθηκε η απλή αναλογική» και οι υπεύθυνοι γι' αυτό ήταν ο Ανδρουλάκης, ο Κουτσούμπας και ο Βαρουφάκης!

Αυτός ο εκφυλισμός της κορυφαίας κομματικής διεργασίας, στην πιο κρίσιμη στιγμή, δεν πρέπει να υποτιμηθεί. Ο Τσίπρας δεν δίστασε να στείλει ξανά το μήνυμα ότι ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί πλέον ένα «μη-κόμμα», ένα εκλογικό καρτέλ παραγόντων γύρω από έναν (τάχα) χαρακτηριστικό Αρχηγό. Όμως αυτό το σημείο είναι βαθιά «προγραμματικό»: αποκαλύπτει στον κόσμο πολλές αλήθειες σχετικά με το εάν και κατά πόσο ο ΣΥΡΙΖΑ είναι πρόθυμος και ικανός να προχωρήσει σε τομές που είναι απολύτως αναγκαίες για την υπέρσπιση των στοιχειωδών εργατικών και κοινωνικών δικαιωμάτων. Γιατί οι γκλαμουράτοι «άριστοι» που μαζήθηκαν στα ψηφοδέλτια του ΣΥΡΙΖΑ (συνήθως, μετά από μακρά θητεία σε άλλα σαλόνια) μπορεί να έχουν ξεχάσει όλα τα στοιχειώδη της αριστερής πολιτικής, όμως οι άνθρωποι της κοινωνικοπολιτικής βάσης του ΣΥΡΙΖΑ δεν έχουν ξεχάσει το ότι για να υπερασπιστούν τη ζωή τους χρειάζονται ένα συγκροτημένο κόμμα κοινωνικής και πολιτικής μάχης.

Σύγκριση

Ας εξετάσουμε όμως και το πολιτικό στοιχείο της υποκριτικής αυτοκριτικής του Τσίπρα. Η απλή αναλογική από μόνη της δεν φταίει σε τίποτα. Είναι ένα απλούστερο και πιο δίκαιο εκλογικό σύστημα σε σύγκριση με τις μεγαλύτερες παραμορφωτικές δυνατότητες της «ενισχυμένης» αναλογικής, στην οποία τώρα τρέχει να προσαρμοστεί αμαχητί ο Τσίπρας. Η απλή αναλογική δεν φταίει σε τίποτα

για τις ολοφάνερες αντιφατικές μετατοπίσεις που παρουσίασε ο «χαρασματικός» μέσα στο σύντομο διάστημα της προεκλογικής περιόδου, πάνω στο πιο κομβικό ζήτημα της πολιτικής συλλογιστικής του: στο ζήτημα της κυβέρνησης που επεδίωκε. Ο Τσίπρας άρχισε προτείνοντας μια «προοδευτική-δημοκρατική» κυβέρνηση. Δεν έκανε τίποτα για να συγκεκριμενοποιήσει το προγραμματικό και πολιτικό περιεχόμενο αυτής της κυβέρνησης και, κατά συνέπεια, δεν έκανε τίποτα για να πιέσει τις ηγεσίες ή να πείσει την βάση των άλλων κομμάτων προς την κατεύθυνση αυτή. Στη συνέχεια, απέσυρε πρακτικά την πρότασή του, δηλώνοντας ότι δεν προτίθεται να επιχειρήσει «κυβέρνηση ηττημένων» και

Και εδώ η προσπάθεια του Αλ. Τσίπρα να μιμηθεί τον Ανδρέα Παπανδρέου τάζοντας γενικόλογα μια «Αλλαγή», παρέπεμπε περισσότερο στην ιστορική επιθεώρηση «Αλλαγή κι πάνω τούρλα» της περιόδου της κρίσης του ΠΑΣΟΚ, παρά στην ορμητική τακτική του Α. Παπανδρέου το 1981. Ο Τσίπρας υποσχόταν ότι θα δώσει ΑΤΑ στους μισθούς, αλλά ταυτόχρονα ότι θα διατηρήσει το φράχτη στον Έβρο και ότι θα επεκτείνει μονομερώς τα χωρικά ύδατα στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο στα 12 ναυτικά μίλια! Ο Τσίπρας έταζε μια κυβέρνηση υπέρσπισης των συμφερόντων των εργαζομένων και των φτωχών και ταυτόχρονα στρεφόταν «προς το κέντρο» και άνοιγε τα ψηφοδέλτιά του προς απόμα-

πράγματι μια «έξοδος» για τους καπιταλιστές και το κράτος, αλλά για τον κόσμο της δουλειάς είναι εγκλωβισμός στη μνημονιακή μέγερνη μέχρι το 2060! Και αυτή η μαζική αρνητική πείρα, είναι ένα «γραμμάτιο» που ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει ακόμα αποπληρώσει.

Σε αυτήν τη κατρακύλα δεν έχουν όλοι τις ίδιες ευθύνες. Μέσα στον ΣΥΡΙΖΑ εξακολουθούν να υπάρχουν άνθρωποι, στελέχη και ομαδοποιήσεις, με καλύτερες προθέσεις. Μετά το 2015 υποχωρούν διαρκώς, περιμένοντας καλύτερες ημέρες για να κάνουν μια (υποχρεωτική) αναμέτρηση. Αντίθετα ο Τσίπρας και οι παρατρεχάμενοί του, οικοδομούν σταθερά τις προϋποθέσεις για να κυριαρχήσουν αναιμακτα εάν και όταν ο ΣΥΡΙΖΑ φτάσει ξανά σε μια σημαντική εσωτερική διεργασία που θα αμφισβητεί την ηγεσία της παρακμής. Η λευκή σημαία αυτού του κύκλου ανθρώπων, στελεχών και ομάδων, στη μετεκλογική ΚΕ μπροστά στην υποκρισία της ηγετικής ομάδας Τσίπρα, μοιάζει (απέξω) με παραίτηση και ιστορική ήττα.

Στις εκλογές της 21ης Μαΐου, ο Μητσοτάκης έκανε τα αναμενόμενα. Απευθύνθηκε με συνέπεια στο κοινωνικό μπλοκ που υποστηρίζει με την πολιτική του. Συσπειρώνοντας την κυρίαρχη τάξη, τα ανώτερα εύπορα μεσοστρώματα και τις κοινωνικές επιρροές τους μέσα στο γενικό πληθυσμό, συγκέντρωσε το 40% το 60% των ψηφισάντων. Η συγκέντρωση από τη Δεξιά μιας εκλογικής δύναμης που αντιστοιχεί περίπου στο 30% του πληθυσμού, είναι μια πολιτική νίκη μέσα στις συγκεκριμένες συνθήκες, αλλά όχι κάτι το πρωτοφανές.

Το στοιχείο που δημιουργεί την αίσθηση του σοκ στα εκλογικά αποτελέσματα της 21/5 ήταν η συντριβή του ΣΥΡΙΖΑ. Στις εκλογές του Σεπτέμβρη του 2019, ο ΣΥΡΙΖΑ έχασε περίπου 500.000 ψηφοφόρους (σε σύγκριση με τις εκλογές του Γενάρη του 2015) που απέσυραν την εμπιστοσύνη τους από το κόμμα που ερχόταν να εφαρμόσει το μνημόνιο 3. Στις εκλογές της 21/5/2023 ο ΣΥΡΙΖΑ βρέθηκε με 1.100.000 ψηφοφόρους λιγότερους απ' ό,τι είχε το Γενάρη του '15, εξακολουθώντας να χάνει την εμπιστοσύνη εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων, που γύρισαν την πλάτη στη συναινετική αντιπολίτευση του 2019-23 και στην αλλοπρόσκληση και δημαγωγική προεκλογική καμπάνια του Τσίπρα. Η ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ είναι ο προφανής υπαίτιος για αυτή τη «διαρκή» ήττα. Και όμως αποδεικνύεται ανθεκτική στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτή η διαπίστωση δείχνει καθαρά ότι οι προοπτικές ανασύνταξης και οι ελπίδες ενός πλατύτερου κόσμου δεν πρέπει πλέον να περιμένουν οτιδήποτε ουσιαστικό από αυτό το κόμμα.

* Ο ΣΥΡΙΖΑ βρέθηκε με 1.100.000 ψηφοφόρους λιγότερους απ' ό,τι είχε το Γενάρη του '15, εξακολουθώντας να χάνει την εμπιστοσύνη εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων, που γύρισαν την πλάτη στη συναινετική αντιπολίτευση του 2019-23 και στην αλλοπρόσκληση και δημαγωγική προεκλογική καμπάνια του Τσίπρα.

βάζοντας στο κέντρο της ρητορικής του τον στόχο να αναδειχθεί ο ΣΥΡΙΖΑ ως πρώτο κόμμα. Στο debate, επέστρεψε ξαφνικά στη διεκδίκηση μιας «προοδευτικής-δημοκρατικής» πλειοψηφίας, προσπαθώντας τακτικίστικα να «πιέσει» τους Ανδρουλάκη-Κουτσούμπα-Βαρουφάκη. Και στο παρά 5' των εκλογών δήλωσε «ανοιχτός» προς μια μορφή κυβέρνησης «ευρύτερων συνααινέσεων» (με το πρόσχημα του «ειδικού σκοπού», ή άλλο..), αποκαλύπτοντας έτσι ενδόμυχες προθέσεις που οι προσεκτικοί αναλυτές είχαν διαγνώσει στην πολιτική του από νωρίτερα, πρακτικά πριν το επίσημο άνοιγμα της προεκλογικής περιόδου. Αυτή η ζαλάδα δεν μπορεί να περιγραφεί ως «χαρασματική» εκλογική γραμμή, απέναντι σε έναν σκληρό αντίπαλο, με σαφή στρατηγική και τακτική στόχευση στις εκλογές αλλά και γενικότερα.

Ανάλογη σύγκριση υπήρξε και στο πρόγραμμα. Ο ΣΥΡΙΖΑ περιέλαβε στις διακηρύξεις του κάποιους στόχους των εργαζομένων και λαϊκών μαζών. Όμως μια λίστα σημείων-αιτημάτων δεν συνιστά πολιτικό πρόγραμμα. Γιατί αυτό προϋποθέτει την ένταξη των στόχων μέσα σε μια γενικότερη «αφήγηση» επιδιωκόμενων τομών: με ποια μέθοδο, μαζί με ποιους και ενάντια σε ποιους, είναι δυνατόν να επιτευχθούν –πράγματι– αυτοί οι στόχοι;

χους καραμανλικούς, προς απόστρατους γραφειοκράτες, προς τη φιλελέ γκλαμουριά της δημοσιογραφίας, προς «αναθεωρητές» ιστορικούς κ.ά. Δεν χρειαζόταν ιδιαίτερη πολιτική πείρα για να καταλάβει κανείς ότι αυτός ο άκρατος πολυσυλλεκτισμός θα κατέληγε, αντί να προσθέτει δυνάμεις απ' όλες τις πλευρές, να συσσωρεύει απώλειες προς όλες τις πλευρές.

Ζήτημα αξιοπιστίας

Όλα αυτά μαζί υπογράμμιζαν το «ταυτοτικό» πλέον ζήτημα της αξιοπιστίας του Αλ. Τσίπρα και του αρχηγικού κόμματός του. Η αντιστροφή όλων των κοινωνικών και πολιτικών δεσμεύσεων του ΣΥΡΙΖΑ το 2015 δεν έχει ξεχαστεί. Η πικρή πείρα των εργαζομένων και των φτωχών για τα πραγματικά πεπραγμένα της κυβέρνησης 2015-19 δεν έχει λησμονηθεί. Η προεκλογική παρέμβαση του Κατρούγκαλου υπήρξε καταστροφική για τον ΣΥΡΙΖΑ, όχι γιατί αυτός «μαρτύρησε» ένα κρυφό πρόγραμμα του Τσίπρα, αλλά γιατί θύμιζε στους συνταξιούχους το νόμο Κατρούγκαλου, το νόμο της κυβέρνησης Τσίπρα που νομιμοποίησε και μονιμοποίησε όλες τις μνημονιακές περικοπές στις συντάξεις μέσω της επιβολής ενός «νέου τρόπου υπολογισμού των συντάξεων». Θύμιζε έτσι ότι η χιλιοτραγουδισμένη «έξοδος από τα μνημόνια» του 2018, είναι

Ο νέος χάρτης της ακροδεξιάς και η ανάγκη ριζοσπαστικής απάντησης

Του Νικόλα Κολυτά

Είναι δεδομένο ότι δεν έχουμε τελειώσει με την ακροδεξιά και τις ποικίλες εκφάνσεις της. Αυτό το επιβεβαίωσαν τα αποτελέσματα της 21ης Μάη και ενδεχομένως να το επαναλάβουν και τα αποτελέσματα της 25ης Ιούνη. Σε γενικές γραμμές φάνηκε ότι η ακροδεξιά συγκράτησε ή και αύξησε ελαφρώς τις δυνάμεις της, ενώ άξια προσοχής είναι η εμφάνιση νέων, παντελώς άγνωστων μορφωμάτων που το βράδυ των αποτελεσμάτων δεν τα ήξεραν ούτε οι... παρουσιαστές των δελτίων ειδήσεων.

Βελόπουλος και ΝΙΚΗ

Κύριος εκφραστής του ακροδεξιού χώρου παραμένει ο Κυριάκος Βελόπουλος και το κόμμα του. Ο Βελόπουλος, παρότι είχε τριβές προεκλογικά, με στελέχη του να αποχωρούν από την Ελληνική Λύση κάνοντας λόγο για μαύρο χρήμα στα ταμεία του κόμματος και διαφθορά, κατάφερε να γυρίσει το ματς στο παρά πέντε των εκλογών. Με τα περισσότερα ακροδεξιά μορφώματα αποκλεισμένα από τον Άρειο Πάγο, ο ηγετίσκος των κηραλοφών και των επιστολών του Ιησού είχε ελεύθερο πεδίο να αρμέξει το γάλα της ακροδεξιάς αγελάδας. Σε αυτό τον βοήθησε πολύ το ντιμπέιτ, στο οποίο παρουσιάστηκε ως ένας άνθρωπος της αγοράς με πατριωτικές αρετές, θρησκευτική πίστη και συντηρητικές αρχές. Ως πολιτικό παιδί του Καρατζαφέρη, ξέρει να χειρίζεται τα μίντια, να αξιοποιεί τον γρήγορο λόγο και να εκμεταλλεύεται τη δύναμη της εικόνας, ακόμη κι αν αυτή είναι η... Παναγία η γκέισα. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Α' και Β' Θεσσαλονίκης, η Ελληνική Λύση αναδείχθηκε τρίτο (!) κόμμα, ενώ συνολικά στη βόρεια Ελλάδα σημείωσε αξιοσημείωτα ποσοστά ηγεμονεύοντας στο χώρο στα δεξιά της ΝΔ πανελλαδικά.

Το κόμμα όμως που πραγματικά, ήταν η αρνητική έκπληξη της 21ης Μάη ήταν το κόμμα ΝΙΚΗ του οποίου ηγείται ο θεολόγος Δημήτρης Νατσιός. Το κόμμα αυτό, φαίνεται να στηρίζεται από τουλάχιστον εννιά μοναστήρια του Αγίου Όρους, μερίδες κεφαλαιοκρατών που δραστηριοποιούνται στη βόρεια Ελλάδα και από φιλορώσικα συμφέ-

ροντα. Είναι χαρακτηριστικό ότι το κόμμα αυτό θέτει ως κέντρο του τη θρησκεία και την πατρίδα και παρότι τάσσεται κατά των μεταναστών, την ίδια στιγμή αποστασιοποιείται τόσο από τους αρχαιολάτρες όσο και από τους νεοναζί. Περισσότερο στηρίζεται σε θρησκευτικούς κύκλους γύρω από το Άγιο Όρος, στη διείσδυσή του σε ενορίες στη βόρεια Ελλάδα και σε μητροπολίτες που με τον έναν ή τον άλλο τρόπο συνδέονται οργανικά με το κόμμα. Η ΝΙΚΗ αυτοπροσδιορίζεται ως ακραιφνώς ρωσόφιλη και είναι πολιτικό απότοκο του αντιεμβολιαστικού κινήματος που άνθισε με πολύ γοργούς ρυθμούς στη βόρεια Ελλάδα την περίοδο της πανδημίας. Αξιοσημείωτο είναι ότι στην Α' Θεσ-

ρα εκλογικά κατεβάσματα. Αυτό φάνηκε από τα αποτελέσματα του ΕΑΝ, του κόμματος Κανελλόπουλου που συγκέντρωσε μόλις 0,26 πανελλαδικά. Ο ίδιος ο Κασιδιάρης, όμως, φαίνεται πως δεν είναι διατεθειμένος να εγκαταλείψει τη μάχη. Προσπαθώντας να πατήσει στις αντιφάσεις του συστήματος και στα κενά των νόμων της ΝΔ, επικαλείται γνωμοδότηση του συνταγματολόγου Νίκου Αλιβιζάτου και ισχυρίζεται ότι θα επιδιώξει να κατεβάσει «συνασπισμό ανεξαρτήτων υποψηφίων υπό την επωνυμία "Ελληνες"» στις εκλογές της 25 Ιούνη.

Τόσο, ο ίδιος ο Νίκος Αλιβιζάτος, όσο και άλλοι συνταγματολόγοι, όπως ο Πάνος Λαζαράτος,

αντιφασιστικό κίνημα, πρέπει να ξαναχτίσουν τις απαντήσεις τους τόσο σε πολιτικό, όσο και σε κινηματικό επίπεδο. Όταν ο Κυριάκος Μητσοτάκης επιδιώκει να επισκεφθεί το Άγιο Όρος για να μαζέψει ό,τι μαζεύεται από τη ΝΙΚΗ και ο ίδιος ο αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος αναγκάζεται να δηλώσει ότι δεν πρόκειται να ανεχθεί «τη χυδαία απόπειρα χρησιμοποίησης της Εκκλησίας μας ως εργαλείο για την επιδίωξη των αλλότριων σκοπών οιωνδήποτε και της οικειοποίησής της από τους οιοσδήποτε παραχάκτες της πίστης μας», καταλαβαίνουμε το εύρος των διεργασιών στην άκρα δεξιά και το πώς το πράγμα ξεφεύγει ακόμη και από το ίδιο το σύστημα. Αυτό τον ζωντανό πολιτικό χώρο διαβλέπουν και τα διάφορα φαιδρά κομματίδια των Εμφιετζόγλου-Μπογδάνου και της Λατινοπούλου που σπεύδουν να επιχειρήσουν εκ νέου και με άλλες ονομασίες να κατέλθουν στις εκλογές. Δεν λείπουν βέβαια και εκείνοι που μετά τα σαρωτικά αποτελέσματα της ΝΔ επιχειρούν να επαναπατριστούν ή να αποτελέσουν μια φιλική περιφέρειά της, όπως ο Καρατζαφέρης που όπου βρεθεί εξυμνεί τον Μητσοτάκη, ή ο Κρανιδιώτης που μετά την απόσυρση Τζήμερου από την πολιτική ζωή, δηλώνει ότι στηρίζει τη... ΝΔ.

Απέναντι στη συντήρηση ή και στην αύξηση δυνάμεων της ακροδεξιάς, η ριζοσπαστική Αριστερά και το αντιφασιστικό κίνημα πρέπει να έχουν τα μάτια τους ανοιχτά. Είναι κομβικό να μην αφεθεί σπιθαμή ζωτικού χώρου στους κάθε λογής ακροδεξιούς μέσα στους χώρους δουλειάς, τις σχολές, τα σχολεία και τις γειτονιές. Οι πολιτικές οργανώσεις της Αριστεράς, οι μεταναστευτικές συλλογικότητες, οι αντιρατσιστικές πρωτοβουλίες, τα εργατικά συνδικάτα, οι φοιτητικοί σύλλογοι και τα μαθητικά συμβούλια πρέπει να βάλουν φρένο στις επιδιώξεις των ακροδεξιών να μετατρέψουν τα εκλογικά ποσοστά τους σε πραγματική πολιτική δύναμη μέσα στην κοινωνία. Και αυτό μπορεί να αποφευχθεί μόνο μέσα από τη μαζική, ριζοσπαστική και ενωτική δράση, μέσα από ένα δυναμικό κίνημα που θα θέτει σε πρώτο πλάνο τις ανάγκες των ανθρώπων και όχι τα συμφέροντα των αφεντικών και των κολαούζων τους.

Απέναντι στη συντήρηση ή και στην αύξηση δυνάμεων της ακροδεξιάς, η ριζοσπαστική Αριστερά και το αντιφασιστικό κίνημα πρέπει να έχουν τα μάτια τους ανοιχτά.

σαλονίκης συγκέντρωσε 4,58%, στη Β' Θεσσαλονίκης 5,62%, ενώ από 4% έως 7,46% το κόμμα Νατσιού συγκέντρωσε σε Κεντρική και Δυτική Μακεδονία, Δράμα και Καβάλα.

«Ανεξάρτητος» Κασιδιάρης

Παρότι μονοπώλησε τον προεκλογικό διάλογο, ο Κασιδιάρης και το κόμμα του εξαφανίστηκαν από τη δημόσια σφαίρα λίγες ημέρες πριν και μετά τις εκλογές της 21ης Μάη. Για να είμαστε ειλικρινείς, ο καταδικασμένος νεοναζί αποτελούσε και αποτελεί τη σοβαρότερη απειλή από τα δεξιά της ΝΔ. Και αυτό γιατί υπάρχει μια ποιοτική διαφορά σε σχέση με όλα τα υπόλοιπα ακροδεξιά μορφώματα. Ο Κασιδιάρης αποτελεί τη φυσική συνέχεια της πιο ακμαίας μεταπολεμικά έκφανσης του ναζισμού στην Ελλάδα. Και αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε. Ο Κασιδιάρης ξέρει και το έδρανο της βουλής και το μαχαίρι που σκοτώνει ένα μετανάστη. Το ευτύχημα είναι ότι οι ψηφοφόροι του δεν φάνηκε να κατευθύνθηκαν προς κάποια συγκεκριμένη εκλογική εναλλακτική αλλά οι ψήφοι τους διασκορπίστηκαν σε διάφο-

έςπευσαν να διαμηνύσουν ότι και το νέο αυτό τέχνασμα του Κασιδιάρη είναι καταδικασμένο στην αποτυχία, αφού ο Άρειος Πάγος θα κρίνει ότι ένας τέτοιος συνασπισμός ανεξάρτητων υποψηφίων παραπέμπει σε κόμμα και συνεπώς εμπίπτει στις προϋποθέσεις αποκλεισμού που έθεσε ο πρόσφατος εκλογικός νόμος. Πολλοί νομικοί ισχυρίζονται ότι σε αυτή την κατεύθυνση συντείνει και η εμμονή Κασιδιάρη να διατυμπανίζει ευθέως τις προθέσεις του, προκειμένου να γίνουν κατανοητές από τα ακροατήριά του. Σε κάθε περίπτωση, όμως, θα πρέπει να μην υποτιμηθεί η παρουσία Κασιδιάρη στο πολιτικό σκηνικό εν γένει. Με τη Χρυσή Αυγή τελειώσαμε οριστικά τον Οκτώβρη του 2020, με τους παραλλαγμένους φασίστες όμως έχουμε μια διαρκή και ανοιχτή πολιτική μάχη. Η αύξηση των φασιστικών επιθέσεων και παρεμβάσεων, άλλωστε το τελευταίο διάστημα κυρίως σε δήμους της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης το επιβεβαιώνει.

Φρένο στην ακροδεξιά

Είναι σαφές ότι η Αριστερά και το

Χαμηλές πτήσεις για την Αριστερά

Του Σπύρου Αντωνίου

Τα αποτελέσματα των εκλογών για τη μαχόμενη Αριστερά δεν είναι καλά. Η άνοδος του ΚΚΕ κατά δύο μονάδες δεν αλλάζει τη γενική εικόνα. Το ΜΕΡΑ25-Συμμαχία για τη Ρήξη δεν μπήκε στη βουλή. Οι οργανώσεις της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς έμειναν σε χαμηλές πτήσεις.

Ειδικά αν λάβουμε υπόψη τους 600.000 ψηφοφόρους που εγκατέλειψαν τον ΣΥΡΙΖΑ σε σχέση με το 2019, την αναθέρμανση των κοινωνικών αγώνων το τελευταίο διάστημα και τις πρόσφατες εκλογικές επιτυχίες της Αριστεράς σε σωματεία ή τις φοιτητικές εκλογές. Σε μια συγκυρία αύξησης της εκλογικής επιρροής της ΝΔ και της ακροδεξιάς, το κενό μιας μαζικής αριστερής εναλλακτικής είναι κάτι παραπάνω από εμφανές.

ΚΚΕ

Το ΚΚΕ πέτυχε μια αξιοσημείωτη αύξηση των δυνάμεών του, σε σύγκριση με τις εκλογές του 2019. Από τις 299.621 ψήφους και το 5,3%, σε 426.741 ψήφους και στο 7,23% το 2023. Στους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα κατέγραψε 10,1%, με βάση τα στοιχεία του Exit Poll. Η καλύτερη επίδοση του ΚΚΕ καταγράφεται σε εργατικές-λαϊκές περιοχές, π.χ. στη Β2 Δυτικού Τομέα Αθήνας με 11,43%, στη Β' Πειραιά με 10,84%. Συνολικά ήρθε 3ο κόμμα στην Αττική, όπου και διατηρεί σημαντικές οργανωμένες δυνάμεις και έχει σταθερή παρουσία σε εργατικούς χώρους και γειτονιές.

Όμως σε σύγκριση με παλιότερες επιδόσεις του ΚΚΕ (όπως το 8,48% στις εκλογές του 2012, που παραμένει το καλύτερο σκορ του Περισσού από το 1993 και μετά), αλλά και τη μαζική απόσυρση της εκλογικής εμπιστοσύνης προς τον ΣΥΡΙΖΑ, αυτή η επίδοση δεν πρέπει να θεωρηθεί αρκετή. Η οργανωτική δύναμη του ΚΚΕ αντικειμενικά θα έπρεπε να ωθεί σε υψηλότερες φιλοδοξίες και την ανάληψη μεγαλύτερων ευθυνών και αναβαθμισμένων πρωτοβουλιών στο κίνημα και γενικότερα. Πέρα από την αναγνώριση της συμβολής του σε μια σειρά μάχες της τελευταίας 4ετίας, είναι σίγουρο ότι το ΚΚΕ εισέπραξε

μεγάλο μέρος της αριστερής ψήφου, με κριτική διάθεση.

Το ΚΚΕ έχει πλέον σοβαρό καθήκον να μετατρέψει την ενίσχυση του κόσμου σε ενωτική στάση -ειδικά στο μαζικό κίνημα, στα συνδικάτα, στις σχολές -προς τις υπόλοιπες δυνάμεις της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Το παράδειγμα του νικηφόρου αγώνα στην efood είναι απαραίτητο να γενικευτεί. Αν επικρατήσει η λογική της «κομματικής αυτάρκειας» και της εχθρικής στάσης απέναντι στις υπόλοιπες Αριστερά, είναι βέβαιο ότι αυτό δεν θα βοηθήσει στην αντίσταση του εργατικού-λαϊκού κινήματος, πόσο μάλλον στην «αναγκαία αντεπίθεσή

Το κρίσιμο κοινωνικό δυναμικό υπάρχει, όπως απέδειξε και η έκρηξη με αφορμή το έγκλημα στα Τέμπη. Μόνο που αναζητά πολιτική έκφραση και πειστική εναλλακτική.

του στο δρόμο της ανατροπής», την επόμενη μέρα των εκλογών.

Πέρα από το γεγονός ότι οι πολιτικοί συσχετισμοί δεν αλλάζουν μόνο με την λίγο-λίγο αύξηση του εκλογικού ποσοστού του ΚΚΕ, τα καλέσματα του Δ. Κουτσούμπα για «ενίσχυση της μοναδικής πραγματικής αντιπολίτευσης» στην εκλογική μάχη της 25ης Ιουνίου (εξηγησίμα στο πλαίσιο του καλπονοθευτικού τρόπου διανομής των εδρών στις νέες εκλογές) δείχνουν κακά σημάδια αλαζονείας και αυτοπροβολής του ΚΚΕ ως του μόνου αριστερού κόμματος.

ΜΕΡΑ 25 - Συμμαχία για τη Ρήξη

Το ΜΕΡΑ25-Συμμαχία για τη Ρήξη, παρά τις δημοσκοπικές προβλέψεις και τη διεύρυνση προς τη ΛΑΕ-ΑΑ, έχασε οριακά τη δυνατότητα εκπροσώπησης στη βουλή (2,63% και 155.000 ψήφους, από 194.500 ψήφους το 2019). Ελπίζουμε αυτό το αποτέλεσμα να είναι διαφορετικό στην επόμενη κάληψη. Μια ακόμα αριστερή φωνή, με οικολογικό και φεμινιστικό στίγμα, θα είναι κέρδος να υπάρχει στο κοινοβούλιο.

Η αμφισημία σε σχέση με τον ΣΥΡΙΖΑ, όπως αυτή εκφραζόταν

από τις δηλώσεις Βαρουφάκη, σίγουρα στοίχησαν στο ΜΕΡΑ25. Όπως και οι περίφημες «κυβερνητικές προτάσεις» που ήταν βούτυρο στο ψωμί της καθεστωτικής προπαγάνδας.

Όταν ο κόσμος της Αριστεράς, στον οποίο κυρίως απευθύνεται το ΜΕΡΑ25, δυσκολεύεται με το κόμμα Τσίπρα, δεν μπορείς να επικαλείσαι διαρκώς, ακόμα και τη βραδιά της ήττας σου, ότι για το κακό αποτέλεσμα φταίει η άρνηση του ΣΥΡΙΖΑ στην πρόταση συνεργασίας που είχες απευθύνει. Ειδικά όταν οι επιθέσεις μηχανισμών του συστήματος και της Κουμουνδούρου, για το ανώδυνο σύστημα ψηφιακών συναλλαγών «Δήμητρα», σε τοποθε-

2019, όπου είχε λάβει 0,41% και 23.239 ψήφους. Η τάση συρρίκνωσης του μετώπου, που έχει μετατραπεί ουσιαστικά σε εκλογική συμμαχία και λίγο πριν τις εκλογές εμφανίζεται ξανά, φαίνεται να μην έχει αντιστροφή. Όπως υπογραμμίζει άλλωστε και η ανακοίνωση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ για το εκλογικό αποτέλεσμα: «είναι αυτονόητο ότι η αύξηση αυτή σε ψήφους και ποσοστό δεν σημαίνει και υπέρβαση των αδυναμιών της ΑΝΤΑΡΣΥΑ». Η επιμονή στο αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα και μέτωπο, δεν αρκεί από μόνη της για να επικοινωνήσει με τις διαθέσεις του κόσμου. Πόσο μάλλον απογειωμένες εκτιμήσεις περί «ψεύτικης νίκης Μητσοτάκη». Ούτε φυσικά αυξάνεται η συσπείρωση του κόσμου των αγώνων χωρίς κουλτούρα ισότητας και έντιμης συνεργασίας με την υπόλοιπη Αριστερά.

Από εδώ και πέρα...

Μετά τις εκλογές είναι επείγουσα ανάγκη να υπάρξουν τολμηρές υπερβάσεις από όλη την υπαρκτή Αριστερά, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε την νεοφιλελεύθερη επέλαση της κυβέρνησης Μητσοτάκη. Μακριά από τις μάστιγες του σεχταρισμού, του μικρογεγονισμού, του επαναστατικού βερμπαλισμού ή της «ρεαλιστικής ανυπακοής», θα απαιτηθεί η οργάνωση της κοινωνικής αντίστασης και η ανασύνταξη της ριζοσπαστικής-αντικαπιταλιστικής Αριστεράς.

Με ενωτική παρέμβαση στο κίνημα, στη βάση της μεταβατικής πολιτικής, να δουλέψουμε με σχέδιο την (ανα)συγκρότηση αντίπαλου δέους -κοινωνικά, πολιτικά και ιδεολογικά-στη συνθήκη σκληρής λιτότητας και αυταρχισμού της ΝΔ και των λοιπών συναινετικών διαχειριστών της μιζέριας.

Το κρίσιμο κοινωνικό δυναμικό υπάρχει, όπως απέδειξε και η έκρηξη με αφορμή το έγκλημα στα Τέμπη. Μόνο που αναζητά πολιτική έκφραση και πειστική εναλλακτική. Αντί λοιπόν να βυθιστούμε στην απογοήτευση ή να οργιζόμαστε για τον «μαζοχιστή λαό», να φροντίσουμε να διορθώσουμε τα λάθη της Αριστεράς και να φανούμε πραγματικά χρήσιμοι, στηρίζοντας, συντονίζοντας και πολιτικοποιώντας τις μάχες του επόμενου διαστήματος.

Η ενωτική, ριζοσπαστική Αριστερά μπροστά σε νέες προκλήσεις

Νίκη της Αριστεράς στις Φοιτητικές Εκλογές

Του Χρήστου Σταυρακάκη

Στις φοιτητικές εκλογές που έγιναν στις 10 Μάη με αυξημένη συμμετοχή, για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά οι δυνάμεις της Αριστεράς κατέγραψαν μία σημαντική νίκη απέναντι στις συστημικές παρατάξεις. Η ΠΚΣ για δεύτερη χρονιά αναδείχθηκε πρώτη δύναμη και άφησε πίσω της τη ΔΑΠ ενώ σημαντικά ποσοστά κατέγραψαν και οι δυνάμεις της ριζοσπαστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, με το ενωτικό ψηφοδέλτιο των σχημάτων της APEN και των ΕΑΑΚ να βρίσκονται στην τρίτη θέση, πάνω από τις δυνάμεις της ΠΑΣΠ. Λίγο πιο κάτω, βρέθηκαν τα σχήματα των ΕΑΑΚ που επέλεξαν να κατέβουν στις φοιτητικές εκλογές κόντρα στα ενωτικά ψηφοδέλτια ΕΑΑΚ-APEN ενώ οι δυνάμεις του Δικτύου (ΣΥΡΙΖΑ) κατάφεραν μία πολύ μικρή και μειοψηφική καταγραφή.

Πλειοψηφία οι δυνάμεις της Αριστεράς

Λίγες μέρες πριν τις εθνικές εκλογές, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες έστειλαν ένα σαφές πολιτικό μήνυμα καταδίκης των νεοφιλελεύθερων πολιτικών που διαλύουν την παιδεία και βάζουν τα κέρδη πάνω από τις ανθρώπινες ζωές, δίνοντας συνολικά στις δυνάμεις της Αριστεράς την πλειοψηφία μέσα στους φοιτητικούς συλλόγους. Η πρωτιά της ΝΔ στη νεολαία, όπως καταγράφηκε στις εθνικές εκλογές της 21ης Μάη, δε βρήκε αντίκρουσμα ανάμεσα στους φοιτητές και τις φοιτήτριες.

Παρά τις διαφορές και τους ανταγωνισμούς μεταξύ των δυνάμεων της Αριστεράς, είναι πολύ σημαντικό ότι η πλειοψηφία των φοιτητών/τριών τοποθετήθηκε πολιτικά μέσα από τις φοιτητικές εκλογές παίρνοντας θέση ενάντια στις ακραία νεοφιλελεύθερες πολιτικές. Οι αγώνες του φοιτητικού κινήματος ενάντια στην πανεπιστημιακή αστυνομία, η μεγάλη συμμετοχή των φοιτητικών συλλόγων στις κινητοποιήσεις και τις απεργίες που ακολούθησαν το έγκλημα στα Τέμπη, έπαιξαν σίγουρα ένα σημαντικό ρόλο.

Αυτή η δύναμη, μπορεί και πρέπει να είναι μια σημαντική «μαγιά»

για τις αναγκαίες αντιστάσεις απέναντι στις επιθέσεις που θα δεχθεί το δημόσιο πανεπιστήμιο. Ήδη, την επόμενη μέρα των εκλογών, στελέχη της ΝΔ βιάζονται να βάλουν στην ατζέντα το ζήτημα της αναθεώρησης του άρθρου 16, δεκαπέντε περίπου χρόνια μετά την τελευταία απόπειρα της κυβέρνησης Καραμανλή που ηττήθηκε στο δρόμο από το φοιτητικό κίνημα.

Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι και πέρσι οι δυνάμεις της Αριστεράς είχαν καταγράψει αντίστοιχα καλά ποσοστά, αυτή η διαφορά δε φάνηκε στη λειτουργία των φοιτητικών συλλόγων, με τις μεγαλύτερες ευθύνες να βαραινούν τις δυνάμεις της ΠΚΣ, η οποία αξιοποίησε την πρωτιά της και την πλειοψηφία σε πολλά ΔΣ για να φτιάξει το δικό της «μπλοκ» φοιτητικών συλλόγων, πολλές φορές αποφεύγοντας τις Γενικές Συνελεύσεις και οξύνοντας την αντιπαράθεση με τις δυνάμεις της ριζοσπαστικής Αριστεράς, της APEN και των ΕΑΑΚ, υποτιμώντας την αναγκαιότητα της κοινής δράσης της φοιτητικής Αριστεράς. Οι «καλύτερες στιγμές» του φοιτητικού κινήματος ήταν όταν οι δυνάμεις όλης της Αριστεράς κινούνταν με ένα στοιχειωδώς ενιαίο τρόπο, καταφέροντας να συσπειρώσουν πολύ μεγάλα τμήματα των φοιτητών/τριών ενάντια στην κυβερνητική πολιτική.

Προκλήσεις για τη Ριζοσπαστική Αριστερά

Τα τελευταία χρόνια, μέσα από τις γραμμές της ΕΑ αλλά και στις σχολές, έχουμε υποστηρίξει με σαφήνεια την ενωτική προσπάθεια που ξεκίνησε το 2016 με την κοινή εκλογική κάθοδο των σχημάτων

της APEN, των ΕΑΑΚ (και τότε του ΑρΔΙΝ) στην κατεύθυνση της δημιουργίας ενός ισχυρού μαζικού ενωτικού πόλου της ριζοσπαστικής Αριστεράς στις σχολές και με στόχο τη μεγαλύτερη ενοποίηση σε «ένα σχήμα της ριζοσπαστικής Αριστεράς ανά κοινωνικό χώρο». Υποστηρίζουμε πως αυτή η ανάγκη εξακολουθεί να υπάρχει. Χρειαζόμαστε μια ριζοσπαστική φοιτητική Αριστερά η οποία θα είναι πραγματικά ανατρεπτική, η οποία θα έχει συμφωνία στα βασικά πολιτικά επίδικα, θα έχει ενότητα στη δράση, θα οργανώνει τις αντιστάσεις και θα ζωντανεύει τις μαζικές δημοκρατικές διαδικασίες των Φοιτητικών Συλλόγων, θα επαναφέρει την πολιτική στις σχολές και θα επιχειρεί να απαντάει συνολικά στις σύγχρονες ανάγκες της νεολαίας.

Δυστυχώς, επτά χρόνια μετά την πρώτη ενωτική εκλογική προσπάθεια, η φοιτητική ριζοσπαστική Αριστερά έχει κάνει βήματα πίσω από αυτό το στόχο. Η ντε φάκτο διάσπαση των σχημάτων των ΕΑΑΚ πάνω στις πολιτικές επιλογές οργανώσεων με το πρόσχημα ενός κάποιου αυθεντικού αντικαπιταλισμού, αποτελεί επί της ουσίας μία αριστεριστική και σεχταριστική αναδίπλωση που κινείται σε εντελώς αντίθετη κατεύθυνση από τη δημιουργία ενός ενωτικού πόλου της Ριζοσπαστικής Αριστεράς μέσα στις σχολές.

Από την άλλη, υπάρχουν δυνάμεις στα ΕΑΑΚ που καταλαβαίνουν την αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα μιας ενωτικής Ριζοσπαστικής Αριστεράς αλλά την ίδια στιγμή η πολιτική στάση απέναντι στις δυνάμεις κυρίως της ΠΚΣ κινείται σε λάθος κατεύθυνση. Αφενός, η κριτική

προς τις δυνάμεις της ΠΚΣ δεν μπορεί να είναι ότι αποτελεί μία συστημική-συντηρητική δύναμη, διαγράφοντας τις υπαρκτές αγωνιστικές προσπάθειες αλλά και ένα σημαντικό κομμάτι φοιτητών/τριών που συσπειρώνεται γύρω τους. Αντίθετα, θα έπρεπε να δημιουργείται μεγαλύτερη πίεση προς τις δυνάμεις της ΠΚΣ, ώστε να παίρνει μεγαλύτερες και πιο ενωτικές αγωνιστικές πρωτοβουλίες (που δεν παίρνει) και να προσπαθεί να αναδεικνύει τις αντιφάσεις τους. Αφετέρου, επιλογές που καταλήγουν σε φαινόμενα ξυλοδαρμών μεταξύ αριστερών φοιτητών/τριών δεν έχουν θέση ούτε στην Αριστερά ούτε μέσα στο Πανεπιστήμιο.

Τα σχήματα της APEN μαζί με δυνάμεις των ΕΑΑΚ έχουν υπερασπιστεί με συνέπεια ένα διαφορετικό πολιτικό στίγμα, μιας πραγματικά ενωτικής ριζοσπαστικής Αριστεράς, που μιλάει πολιτικά και δρα ενωτικά και ανατρεπτικά. Όπως γράφει και η ανακοίνωση της APEN για τα αποτελέσματα των φοιτητικών εκλογών: «ελπίζουμε οι λογικές διάσπασης και απομόνωσης να εκλείψουν και όλες οι αγωνιστικές δυνάμεις μαζί με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, ενωτικά, να συνεχίσουμε να παλεύουμε για την καθημερινότητα και την προοπτική μας χωρίς αγκυλώσεις».

Έχει έρθει η ώρα αυτές οι δυνάμεις να πάρουν τις αναγκαίες πρωτοβουλίες, πέρα από τις εκλογικές συνεργασίες, για την όσο δυνατόν πιο ενιαία λειτουργία και δράση μέσα στους Φοιτητικούς Συλλόγους, και να κάνουν ένα αναγκαίο βήμα στην κατεύθυνση μιας μαζικής ενωτικής ριζοσπαστικής Αριστεράς στις σχολές.

Ανακοίνωση της Διεθνιστικής Εργατικής Αριστεράς

Μετά τις εκλογές της 21ης Μαΐου

Οι εκλογές της 21ης Μαΐου υπήρξαν, πράγματι, ένας «πολιτικός σεισμός» που παράγει αποτελέσματα τα οποία θα χρειαστεί να ανατρέψουμε με συστηματικό και αποφασιστικό πολιτικό αγώνα.

1. Ο Μητσοτάκης πέτυχε μια πραγματική πολιτική νίκη, που πήρε απρόσμενες διαστάσεις λόγω της κατάρρευσης της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ.

Το κοινωνικό στήριγμα αυτής της πολιτικής επιτυχίας της Δεξιάς, υπήρξε η κινητοποίηση της κυρίαρχης τάξης και των εύπορων ανώτερων μεσοστρωμάτων που έχουν τη δυνατότητα να συμπαρασούν κάποια μαζικά «ακροατήρια». Η οικονομική και κοινωνική πολιτική του Μητσοτάκη έχει δώσει την ευκαιρία της αιματηρής αύξησης της κερδοφορίας των μεγάλων καπιταλιστικών ομίλων και η διανομή των 50 δισ. των ευρωπαϊκών πόρων και των 10 δισ. των «απευθείας αναθέσεων» έδωσαν την ευκαιρία για ένα ευρύτερο πάρτι στον κόσμο των επιχειρήσεων.

Η υποστήριξη της κυρίαρχης τάξης στον Μητσοτάκη δεν υπήρξε μια ανέφελη υπόθεση. Στις στιγμές όπου καταγράφονταν οι μεγάλες πραγματικές αποτυχίες της κυβέρνησης μετά το 2019 (στον τραγικό απολογισμό της πανδημίας, στις παρακολουθήσεις/υποκλοπές, στα Τέμπη κλπ) εκφράστηκαν τα ερωτηματικά και οι αμφιβολίες για τις πραγματικές πολιτικές δυνατότητες της ηγεσίας Μητσοτάκη στη ΝΔ, που πήραν τη μορφή των προετοιμασιών για την πιθανή

νότητα κυβερνήσεων «ευρύτερης συναίνεσης».

Αυτοί οι προβληματισμοί και αυτές οι προετοιμασίες έμεναν σε δεύτερο πλάνο, περιμένοντας τη δοκιμασία της κάλπης. Η αίσθηση της επικινδυνότητας των συνθηκών για τον ελληνικό καπιταλισμό στο άμεσο προσεχές μέλλον, προέτρεψε τους καπιταλιστές και τις ευρύτερες κοινωνικές συμμαχίες τους να στοιχηθούν ενόψει της κάλπης πιο αποφασιστικά υπέρ του Μητσοτάκη, υπέρ της ΝΔ, του κόμματος που στήριζε τις νεοφιλελεύθερες αντιμεταρρυθμίσεις με τις λιγότερες ιδεολογικοπολιτικές αντιφάσεις και αναστολές.

Σε αυτό το έδαφος ο Μητσοτάκης έχτισε τη σκληρή προεκλογική καμπάνια της ΝΔ. Που δεν έκρυψε την πρόθεση να επιταχύνει τις νεοφιλελεύθερες αντιμεταρρυθμίσεις, δεν έκρυψε αλλά αντίθετα πρόβαλε το «φράχτη» στον Έβρο, τα pushback στο Αιγαίο, τους μαζικούς εξοπλισμούς κ.ο.κ. Αυτή η καμπάνια υπήρξε αποτελεσματική, κατόρθωσε να προσθέσει στοχευμένα τμήματα στην εκλογική επιρροή του Μητσοτάκη, κυρίως γιατί δεν συναντούσε μαζικό και πειστικό αντίπαλο δέος από τη μεριά της αντιπολίτευσης και κυρίως του ΣΥΡΙΖΑ.

Με αυτόν τον τρόπο προέκυψε το αποτέλεσμα της προοπτικής μιας νέας αυτοδυναμίας του Μητσοτάκη, παρά τις διαδοχικές επιθέσεις και την κυνική αδιαφορία του σε όλα τα ζητήματα που αφορούν τη ζωή της μεγάλης πλειοψηφίας των εργαζομένων και λαϊκών μαζών.

2. Η ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ επέλεξε να προσπαθήσει να αντιμετωπίσει τον Μητσοτάκη στο δικό του γήπεδο, σε αυτό των απολίτικων και γενικόλογων κριτηρίων καταλληλότητας για τη «διακυβέρνηση». Απέσυρε από την προεκλογική σύγκρουση όλα τα γνωρίσματα, χρώματα και σύμβολα της Αριστεράς, απέφυγε κάθε αιχμή ταξικής αναφοράς, τάζοντας win-win «λύσεις» που θα ικανοποιούσαν (δήθεν) τους πάντες, υποβάθμισε τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις που θα μπορούσαν να κινητοποιήσουν τον κόσμο της εργασίας. Η αμφιλεγόμενη, αλλά κρίσιμη για την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ, επιλογή της διεκδίκησης μιας «προοδευτικής-δημοκρατικής» κυβέρνησης, παρέμεινε ως το τέλος ένα ομιχλώδες νεφέλωμα αφού ο Τσίπρας απέφυγε να ορίσει (ή και να προσπαθήσει να επιβάλει...) κάθε προγραμματική συγκεκριμενοποίησή της, ακόμα και ως προς τον πιο προφανή αποδέκτη αυτής της πρότασης, το ΠΑΣΟΚ του Ν. Ανδρουλάκη.

Όλα αυτά υπογράμμιζαν το βασικό μειονέκτημα του ΣΥΡΙΖΑ του Αλ. Τσίπρα: το πρόβλημα της αξιοπιστίας. Το «γραμμάτιο» της προδοσίας του 2015 και οι πικρές εμπειρίες των εργαζομένων και των συνταξιούχων από τη μνημονιακή κυβέρνηση του 2015-19 (πχ ο νόμος Κατρούγκαλου για το Ασφαλιστικό) δεν έχουν ακόμα αποπληρωθεί από την ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ.

Το αποτέλεσμα ήταν μια πρωτοφανής κρίση αποσυσπείρωσης της επιρροής του ΣΥΡΙΖΑ, ένα φαινόμενο «τους ζυγούς λύσατε», που οδήγησε τον ΣΥΡΙΖΑ κάτω από τα

minimum των δημοσκοπικών προβλέψεων, την ώρα που η ΝΔ ξεπερνούσε τα maximum των δημοσκοπικών προβλέψεων, και αναδείκνυε την πολιτική του Τσίπρα ως τον βασικό παράγοντα μιας σημαντικής πολιτικής νίκης του Μητσοτάκη.

Η απόσυρση της πολιτικής εμπιστοσύνης εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων που εκφράστηκε στην κάλπη της 21/5, οδήγησε τον ΣΥΡΙΖΑ σε μια διαφορετική πολιτική θέση: από τις εκλογές του Ιούνη και μετά, θα είναι υπό αμφισβήτηση ο ρόλος του ακόμα και ως η καθοριστική δύναμη στις γραμμές της αντιπολίτευσης.

3. Στις εκλογές της 21/5 καταγράφηκε η επιστροφή του ΠΑΣΟΚ σε ενεργό πολιτικό ρόλο. Η δυναμική αυτής της επιστροφής θα κριθεί στις εκλογές του Ιούνη, αλλά και στις μετεκλογικές αναπόφευκτες διεργασίες στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ.

Πρόκειται για μια ακόμα «χορηγία» του Αλ. Τσίπρα: η μετά το 2015 στροφή του ΣΥΡΙΖΑ προς την ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία ενίσχυε στην πράξη τις πιθανότητες επιβίωσης του εγχώριου «τμήματος» του σοσιαλδημοκρατικού ρεύματος.

Η ενίσχυση της θέσης της ηγεσίας Ν. Ανδρουλάκη περιπλέκει τις σχέσεις των 2 κομμάτων, αλλά προσωρινά: οι φωνές από το εσωτερικό τόσο του ΣΥΡΙΖΑ όσο και του ΠΑΣΟΚ, που προτείνουν μια προοπτική «σοσιαλδημοκρατικής ανασύνθεσης» δεν θα πρέπει να υποτιμηθούν.

4. Απέναντι στην άγρια πολιτική του Μητσοτάκη και παρά την υποτονική

dea.org.gr /// project.gr

ΜΑΥΡΟ ΣΤΗ ΝΔ

ΨΗΦΙΖΟΥΜΕ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ ΨΗΦΙΖΟΥΜΕ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΣΥΡΙΖΑ ΠΑΣΟΚ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΛΥΣΗ

ΠΑΛΕΥΟΥΜΕ ΓΙΑ: ΜΑΖΙΚΗ ΕΝΩΤΙΚΗ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΣΤΗΡΙΓΜΑ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

ΔΕΑ
Διεθνιστική εργατική αριστερά

με κόκκινο μελάνι

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΣΠΥΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

και ακραία εκλογοκεντρική αντιπολίτευση του ΣΥΡΙΖΑ, σε όλη την κυβερνητική περίοδο της ΝΔ υπήρξαν σημαντικές μαζικές αντιστάσεις από τα κάτω: οι αγώνες στην εκπαίδευση και στο χώρο της υγείας, οι διαδηλώσεις ενάντια στην καταστολή στις γειτονιές, στις σχολές και στα σχολεία, οι νικηφόροι απεργιακοί αγώνες (στην E-Food, στην Cosco κλπ), το μεγάλο κίνημα μετά το έγκλημα στα Τέμπη κ.ο.κ. Αυτές ήταν οι συντεταγμένες της πραγματικής αντιπολίτευσης, του πιο επικίνδυνου αντίπαλου που είχε να αντιμετωπίσει ο Μητσοτάκης.

Σε αυτή τη δύναμη αναφέρονταν οι εκλογικές παρεμβάσεις της μάχης Αριστεράς.

Το ΚΚΕ πέτυχε μια αξιοσημείωτη αύξηση των δυνάμεών του, σε σύγκριση με τις εκλογές του 2019. Από τις 299.550 ψήφους και το 5,3% σε 425.000 ψήφους και το 7,23%. Είναι ένα αντικειμενικά ενθαρρυντικό στοιχείο, που ελπίζουμε να αναπαραχθεί και να ενισχυθεί στην επόμενη κάληψη. Όμως σε σύγκριση με παλιότερες επιδόσεις του ΚΚΕ (όπως οι 536.000 ψήφοι και το 8,48% στις εκλογές του 2012, που ήταν το «κατώφλι» της σύγχρονης πολιτικής περιόδου), αλλά και τη μαζική απόσυρση της εκλογικής εμπιστοσύνης προς τον ΣΥΡΙΖΑ, αυτή η επίδοση δεν πρέπει να θεωρηθεί αρκετή. Η οργανωτική δύναμη του ΚΚΕ αντικειμενικά θα έπρεπε να ωθεί σε υψηλότερες φιλοδοξίες και την ανάληψη μεγαλύτερων ευθυνών στη μαζική πολιτική.

Το «ΜΕΡΑ25-Συμμαχία για τη Ρήξη», παρά τις αντίθετες προβλέψεις, έχασε οριακά τη δυνατότητα εκπροσώπησης στη Βουλή. Ελπίζουμε αυτό το αποτέλεσμα να «διορθωθεί» στην επόμενη κάληψη, στις 25 Ιούνη.

Οι δυνάμεις της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και άλλων ψηφοδελτίων της ριζοσπαστικής/αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, παρά το δραστήριο ρόλο τους μέσα στο μαζικό κίνημα, περιορίστηκαν για άλλη μια φορά σε ποσοστά καταγραφής αισθητά κάτω από το όριο «ορατότητας» του 1%. Αυτή η τακτική εκλογική παρέμβαση, που έχει επαναληφθεί πολλές φορές με τα ίδια αποτελέσματα, θα πρέπει να επανεξεταστεί.

Σε ό,τι μας αφορά, θα αντιμετωπίσουμε την επόμενη εκλογική

μάχη με την ίδια γραμμή: καλούμε σε ψήφο ενίσχυσης της μάχιμης Αριστεράς, με στόχο να ενισχυθούν οι αντιπολιτευτικές φωνές που υποστηρίζουν και μέσα στη Βουλή τους εργατικούς και λαϊκούς αγώνες με κριτήριο τα ταξικά συμφέροντα της κοινωνικής πλειοψηφίας.

5. Η πολιτική προοπτική που άνοιξε στις εκλογές της 21/5 είναι μια κυβέρνηση αυτοδυναμίας της Δεξιάς υπό τον Κυριάκο Μητσοτάκη. Δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι αυτή θα είναι μια επικίνδυνη κυβέρνηση ακραίας επιθετικότητας. Ενώ το εκλογικό αποτέλεσμα της ακροδεξιάς (ενίσχυση Βελόπουλου, εμφάνιση «Νίκης» κ.ά.) υπενθυμίζει ότι παραμονεύουν πάντα και αυτές οι αντιδραστικές εφεδρείες του συστήματος.

Όμως δεν θα πρέπει να υπάρχει αμφιβολία ότι η κυβέρνηση της ΝΔ θα είναι επίσης μια ασταθής και ευάλωτη κυβέρνηση. Το 2024 θα είναι μια περίοδος σκληρής δοκιμασίας για τον ελληνικό καπιταλισμό. Ο πραγματικός κοινωνικός συσχετισμός δύναμης στην ελληνική κοινωνία είναι εκείνος που αναδείχθηκε μετά το έγκλημα στα Τέμπη, με τις συγκλονιστικές μαζικές διαδηλώσεις και τις απεργιακές δράσεις. Αυτή η πραγματικότητα θα έρθει ξανά στο προσκήνιο στη δράση κατά της κυβερνητικής πολιτικής, πέρα από τον παραμορφωτικό φακό της εκλογικής διαδικασίας. Οι αναλύσεις περί γενικής συντηρητικοποίησης, ή περί «ορμανοποίησης» της ελληνικής κοινωνίας, είναι απολύτως λανθασμένες ή πολιτικά αποπροσανατολιστικές.

Αυτή τη σκοπιά θα πρέπει να ενισχύσουμε στις εκλογές της 25ης Ιούνη:

-Μαύρο στη ΝΔ και στον Μητσοτάκη

-Καμιά εμπιστοσύνη στον ΣΥΡΙΖΑ και στο ΠΑΣΟΚ

-Ψήφο στην Αριστερά.

Όμως, πάνω απ' όλα, θα πρέπει από σήμερα να ετοιμαζόμαστε για την αγωνιστική/κινηματική αντιμετώπιση της επόμενης απαιτητικής περιόδου. Όπου η ενότητα στη δράση της Αριστεράς μέσα στο μαζικό κίνημα αλλά και στον πολιτικό αγώνα θα είναι το βασικό γνώρισμα κάθε σοβαρής και έντιμης τακτικής.

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Κερδίζοντας πάνω από 170.000 ψήφους και ποσοστό 2,89%, η Πλεύση Ελευθερίας της Ζωής Κωνσταντοπούλου, αποτέλεσε μία από τις εκπλήξεις των εκλογών της 21ης Μάη. Παρά την έλλειψη σοβαρής οργανωτικής δομής και το θολό πολιτικό της στίγμα, η Πλεύση λίγο έλειψε να βρεθεί στη βουλή. Τις τελευταίες μέρες της προεκλογικής περιόδου υπήρξε μια αυξημένη προβολή της Ζ. Κωνσταντοπούλου στα ΜΜΕ (δυσανάλογα μεγάλη για εξωκοινοβουλευτικό σχηματισμό), γεγονός που σίγουρα βοήθησε σε αυτό το αποτέλεσμα. Παρουσία που ενισχύθηκε από διάφορα κέντρα που ήθελαν έναν ακόμα πιο αδύναμο ΣΥΡΙΖΑ και -κυρίως- ένα μεγάλο ποσοστό για τα εκτός βουλής κόμματα, μήπως και επιτευχθεί αυτοδυναμία της ΝΔ από την κάληψη της απλής αναλογικής. Προφανώς, η Πλεύση εισέπραξε ένα μέρος από τους χιλιάδες ψήφους που απώλεσε ο ΣΥΡΙΖΑ, οι οποίοι διανομήθηκαν προς πάσα κατεύθυνση. Ήδη αρκετοί προοδευτικοί άνθρωποι σκέφτονται την ψήφο στην Πλεύση, ως εμπόδιο στην αυτοδυναμία Μητσοτάκη. Εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι η ψήφος στην Αριστερά εξυπηρετεί καλύτερα αυτό το στόχο και όχι η στήριξη σε ένα προσωποπαγές σχήμα («η μόνη γυναίκα αρχηγός») της μεταπολιτικής. Ειδικότερα όταν αυτό φλερτάρει με όψεις του ανορθολογισμού (εμβόλια), του εθνικισμού (δημοψήφισμα για ακύρωση της συμφωνίας των Πρεσπών, σύνορα με «κανόνες» για τους πρόσφυγες) και επικεντρώνεται στον «θεσμικό ακτιβισμό» (καλύτερη λειτουργία του κοινοβουλίου, δικαστικές διώξεις σκανδάλων).

ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ

Οι δημοτικές εκλογές στην Αλβανία δημιούργησαν σκηνικό έντασης στις ελληνοαλβανικές σχέσεις, με αφορμή τη σύλληψη του υποψήφιου (και εκλεγμένου πλέον) δημάρχου Χιμάρας Φρέντι Μπελέρη και την προφυλάκισή του με την κατηγορία «εξαγοράς ψήφων». Όλα τα ελληνικά ΜΜΕ και σχεδόν όλα τα κόμματα, επί μέρες, εργαλειοποίησαν ένα περιστατικό πελατειακών σχέσεων (σε μια χώρα με ενδημική διαφθορά), κάνοντας λόγο για αλβανική επιθετικότητα και καταπίεση της ελληνικής μειονότητας. Πέρα από την εμφανή προσπάθεια παρέμβασης στα εσωτερικά γειτονικής χώρας, οι καθεστωτικές δυνάμεις αποσιωπούν πως ο Μπελέρη είναι ακροδεξιός που συμμετέχει στην συμμαχία Μπερί-

σα-Μέτα. Επίσης, αποκρύπτουν τη μεγάλη διαπλοκή μεταξύ πολιτικών παραγόντων, τουριστικής βιομηχανίας και κατασκευαστικού κλάδου. Μια σύγκρουση συμφερόντων που διεξάγεται με όρους μαφιόζικου καπιταλισμού για τη λεγόμενη «αλβανική Ριβιέρα», όπου βρίσκεται και η Χιμάρα. Κυρίως όμως δείχνουν μια επιλεκτική ευαισθησία για τα δικαιώματα των μειονοτήτων. Την ώρα που το ελληνικό κράτος φωνάζει για «κυνηγητό Ράμα» κατά της ελληνικής μειονότητας, η Ελλάδα παραμένει η μόνη ευρωπαϊκή χώρα που δεν αναγνωρίζει καμία εθνική μειονότητα στο έδαφος της, αποκαλεί την τουρκική μειονότητα μουσουλμανική και αρνείται την ύπαρξη μακεδονικής γλώσσας. Ευχάριστη είδηση από αυτές τις εκλογές, το 5% που έλαβε στα Τίρανα, ο υποψήφιος του νέου αριστερού κόμματος, της Lëvizja BASHKE.

ΤΑΦΟΠΛΑΚΑ ΣΤΟΝ EASTMED

Ο αγωγός EastMed, που θα μετέφερε αέριο από τα κοιτάσματα του Ισραήλ μέσω Κύπρου και Ελλάδας στην Ευρώπη, τέλος, τουλάχιστον στο σκέλος που θα συνέδεε την Κύπρο με την Κρήτη και την Πελοπόννησο, για να φτάσει μέσω της χερσαίας διαδρομής του στη Δυτική Ελλάδα κι από εκεί στην Ιταλία. Σε πρόσφατη συνάντηση Χριστοδουλίδη-Νετανιάχου στο Ισραήλ, όλες οι διπλωματικές και δημοσιογραφικές πηγές μιλούν για συμφωνία σχεδιασμού ενός μικρότερου αγωγού από το Ισραήλ προς την Κύπρο. Αγωγός που θα συνδυαστεί με την κατασκευή υποδομής υγροποίησης φυσικού αερίου στην Κύπρο, ώστε στη συνέχεια το ισραηλινό LNG να μεταφέρεται μέσω τάνκερ και να καταλήγει στους τερματικούς σταθμούς επαναεριοποίησης της Ευρώπης. Εκτός από το Ισραήλ, η Κύπρος έχει ξεκινήσει συζητήσεις και με την Αίγυπτο για το ενδεχόμενο δημιουργίας αγωγού που θα συνδέει το κοίτασμα «Αφροδίτη» με τις εγκαταστάσεις LNG της Αιγύπτου. Λίγες μέρες νωρίτερα, ταφόπλακα στα σχέδια για τον EastMed είχε βάλει και ο διευθύνων σύμβουλος της ιταλικής Eni, Κλάουντιο Ντεσκάλτσι. Ο Ντεσκάλτσι είχε δηλώσει ότι η κατασκευή του υποθαλάσσιου αγωγού EastMed είναι αδύνατη χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της Τουρκίας. Ένας μεγάλος στόχος για τον ελληνικό καπιταλισμό δείχνει να χάνεται οριστικά. Καλά νέα για την ειρήνη, το περιβάλλον και τους λαούς της ΝΑ Μεσογείου.

Με τα μάτια στραμμένα στην επόμενη μέρα

Του Μιχάλη Κατερίνη Λινάρδου, μέλους Πανελλαδικού Συμβουλίου "Αναμέτρηση - Οργάνωση για μια νέα Κομμουνιστική Αριστερά"

Οι εκλογές της 21ης Μαΐου σημαδεύονται αναπόφευκτα από την επικράτηση της Νέας Δημοκρατίας. Μετά από μία τετραετία που η κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη επωμίστηκε μία πάρα πολύ σκληρή πολιτική εις βάρος των υποτελών τάξεων και της νεολαίας, αυτό φαίνεται να μην του κοστίζει. Ιδιαίτερα φαίνεται σε ένα βαθμό να μην του κοστίζει και με τον τρόπο που μπορεί να "έβλεπε" η Αριστερά αναλύοντας αλλά και βιώνοντας από τη δική της πλευρά την κυβερνητική πολιτική. Αντίθετα τα κυρίαρχα αφηγήματα της κυβέρνησης για την ανάπτυξη και την πρότασή της για την οικονομία, σε συνδυασμό με την αποποίηση της ευθύνης για τα μεγάλα κοινωνικά ζητήματα και γεγονότα της τετραετίας φαίνεται να πείθουν μεγάλο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας και να ανεβάζουν και τα ποσοστά της Νέας Δημοκρατίας.

Η Αριστερά στις διάφορες εκφάνσεις της μέσα σε αυτήν την τετραετία έδωσε με όλες της τις δυνάμεις, παρά τις αδυναμίες της, τη μάχη απέναντι στην κυβερνητική επίθεση. Παρόλα αυτά φαίνεται ότι δεν κατάφερε να παίξει τον κομβικό ρόλο αποδυνάμωσης της κυβερνητικής δύναμης και να συσπειρώσει ευρύτερες κοινωνικές μάζες σε ένα αντιπαραθετικό πολιτικό σχέδιο.

Η παρόλα αυτά σημαντική άνοδος του ΚΚΕ, δεν δείχνει μία ευρύτερη τάση συσπείρωσης, αν συνυπολογίσουμε και την πτώση του Μερα25 και τον κόσμο που αποδεσμεύεται από τον ΣΥΡΙΖΑ. Παρόλα αυτά φαίνεται ότι το ΚΚΕ επιβραβεύεται για μία σταθερή δουλειά σε κοινωνικούς χώρους και κάποιες πρωτοβουλίες των τελευταίων χρόνων, ενώ αντίθετα το Μέρα25 μάλλον φθίρειται λόγω των αδυναμιών του σε επίπεδο αριστερού ακροατηρίου, ενώ παράλληλα δεν φάνηκε στην πρώτη εκλογική μάχη να μπορεί να διεμβολίσει κόσμο του μεσαίου χώρου.

Η κατάρρευση του ΣΥΡΙΖΑ παρόλα αυτά σηματοδοτεί και το τέλος ενός κύκλου. Για δύο τετραετίες μετά το 2015 το δίπολο Νέας Δημοκρατίας - ΣΥΡΙΖΑ κυριαρχούσε την κεντρική πολιτική σκηνή, εγκλωβίζοντας μεγάλα ακροατήρια που αντιτάσσονται στη κυβερνητική πολιτική στο να έχουν τον ΣΥΡΙΖΑ ως σημείο αναφοράς. Η ευθυγράμμιση του ΣΥΡΙΖΑ στα κρίσιμα ζητήματα στη κυρίαρχη αστική γραμμή και η προσπάθεια να κάνει μία αντιπολίτευση που θα διαχωρίζεται στα σημεία με τη πολιτική της ΝΔ, σε συνδυασμό με την ολοένα και μεγαλύτερη αποδιάρθρωση του κόμματος, πλέον κάνουν σαφές το δομικό πρόβλημα του να αποτελέσει έναν δεύτερο πόλο ενός νέου δικομματισμού.

Είναι λογικό τα αποτελέσματα των εκλογών να μας προβληματίζουν σε σχέση με την επικρότηση της πολιτικής της ΝΔ. Επίσης είναι σαφές και κρίσιμο κομμάτι της συζήτησης που πρέπει να κάνει η Αριστερά την επόμενη μέρα, το

γεγονός ότι η ΝΔ έχει καταφέρει να μετατοπίσει τα κυρίαρχα ερωτήματα και αρκετές κοινωνικές ομάδες με βάση μια συστηματική δουλειά τα τελευταία χρόνια σε πολλαπλά επίπεδα. Από την άλλη ο κόσμος που συμβιβάζεται σε επίπεδο προσδοκιών, αποδεχόμενος σε πολλά ζητήματα την ατομική ευθύνη και βρίσκει προοπτική στο σχέδιο ΝΔ, δεν σημαίνει ότι συγκροτεί μία κοινωνία η οποία με γρήγορους ρυθμούς μετακινείται μηχανιστικά δεξιά. Η Αριστερά έχει πολλά βήματα να κάνει, στα κινήματα του επόμενου διαστήματος

απέναντι στην ανανεωμένη κυβέρνηση, αλλά και σε ότι αφορά τη δική της αυτοκριτική και τις δικές της αναγκαίες υπερβάσεις προκειμένου να επανεμφανιστεί με ένα αριστερό σχέδιο με αξιώσεις ηγεμονίας στις εργαζόμενες τάξεις και τη νεολαία. Απέναντι σε έναν άγριο κόσμο που γεννάει κυβερνήσεις Μητσοτάκηδων και θα γεννάει δυσκολίες και απογοητεύσεις είναι χρέος μας να συνεχίσουμε. Για ένα κόσμο πολύ διαφορετικό από αυτόν που βλέπουμε γύρω μας και σε κανένα μας δεν αρέσει.

Τι ψηφίσατε, ρε μαλάκες;

Του Χρήστου Λάσκου

Η ερωτηματική πρόταση, που προηγείται είναι ολοκληρωτικά, α-νόητη. Υπαινίσσεται, μάλλον ρητά το δηλώνει, πως όσοι ψήφισαν πριν μια βδομάδα και έφεραν το αποτέλεσμα που έφεραν, το έκαναν λόγω ελλιποβαρούς περιεχομένου της κρνιακής τους κοιλότητας. Κάποιοι, μάλιστα, θυμήθηκαν και το βιβλίο του Λεμπέση για την "Χρησιμότητα των βλακών εν τω συγχρόνω βίω".

Πλανώνται πλάνην οικτράν. Όσοι ψήφισαν δεξιά στις 21 Μαΐου ήξεραν πολύ καλά τι έκαναν. Το μεγάλο τμήμα τους είναι ο περιούσιος «λαός της ιδιοκτησίας», άνθρωποι, οι οποίοι

ήταν κτητικοί ατομικιστές πολύ πριν οι κοινωνιολόγοι μας ενημερώσουν πως ζούμε σε μια ατομικιστική κοινωνία. Δεν είναι μικρό ποσοστό του πληθυσμού. Η περίπτωση τους αφορά ένα 30-35% του πληθυσμού, που, με διαβαθμίσεις, κατέχει το 80% του πλούτου και δεν έχει καμμία διάθεση να τον θέσει σε κίνδυνο. Το κάτω 50% κατέχει, αντίστοιχα, μόλις το 4%!

Σε ό,τι αφορά τις καταθέσεις, το 70% των κατώτερων τάξεων διαθέτουν το 1.7% των συνολικών καταθέσεων, με λογαριασμούς το πολύ των 1000 ευρώ. Το υπόλοιπο 98.3% ανήκει στο 30% του πληθυσμού.

Ο λαός της δεξιάς, επιπλέον, περιλαμβάνει και το μέρος εκείνο που οι αξίες του αξονίζονται γύρω από την

θηρσκαία, την οικογένεια και την πατρίδα, αρκεί τα παιδιά να μην υπηρετούν (sic) στα σύνορα. Ένας κόσμος, για τον οποίο το ρουσφέτι είναι καθαγιασμένο -το αξίζουν.

Τίποτε πρωτότυπο, δηλαδή. Πρόκειται, ακριβώς, για το λαό του Ρέιγκαν και της Θάτσερ, το πολύ συμπαγές μείγμα νεοφιλελευθερισμού και νεοσυντηρητισμού -ημιφασισμού, που κυβερνά τον κόσμο επί πολλές δεκαετίες.

Ο λαός της δεξιάς, λοιπόν, δεν είναι μαλάκες. Μάλλον είναι το συνειδητότερο κομμάτι της κοινωνίας, το πιο «εχέφρον και έλλογο». Που ξέρει το συμφέρον του -δεν το διαπραγματεύεται με τους πληβείους. Που δίνει την ταξική πάλη, έστω και... από μόνο του.

Και που είναι, στ' αλήθεια, κυνικό

-ξέρει τι κάνει και συνεχίζει να το κάνει. Γι' αυτό και επανεκλέγει ένα κάθαρμα στις Σέρρες, που ευθύνεται για τόσους νεκρούς.

Από την άλλη πλευρά, ο λαός της αριστεράς, αποδιάρθρωμένος, ταπεινωμένος, απελπισμένος, προδομένος για πολλοστή φορά, κουρασμένος να υφίσταται τη μια κρίση πίσω από την άλλη, δεν μπορεί να αντιδράσει. Δίνει σπουδαίες μάχες, αλλά δεν μπορεί να συγκεντρώσει τη δύναμή του. Γι' αυτό και, στην καλύτερη περίπτωση, αντιστέκεται απεγνωσμένα. Οι πολιτικοί του φορείς είναι εντελώς αναξιόπιστοι. Για διαφορετικούς λόγους ο καθένας, αλλά με κοινό στοιχείο την αναξιοπιστία, που, πολλές φορές, οδηγεί στην περιφρόνηση.

Το βέλος της ιστορίας του 2010-2015 αντιστρέφεται (;)

Του Χρίστου Τουλιάτου

Το εκλογικό αποτέλεσμα είναι αρνητικό, εκφράζει ενίσχυση της ηγεμονίας του κεφαλαίου με σαφή επικράτηση του επιθετικού νεοφιλελεύθερου πόλου της ΝΔ. Χρειάζεται, όμως, ψυχραιμία στον κόσμο του κινήματος και της Αριστεράς και προσπάθεια κατανόησης των μηνυμάτων της κοινωνίας. Δεν βοηθά ούτε

ένας ελιτισμός απέναντι στο λαό που «συντηρητικοποιείται» ή δεν ξέρει τι ψηφίζει, ούτε μία ψυχολογία παραίτησης. Γιατί προδιαγράφεται μπροστά μας ένα παραγμένο τοπίο οικονομικά και γεωπολιτικά, στο οποίο η σημερινή «σταθερότητα» θα φανεί ότι δεν είναι τόσο αρραγής. Για αυτό ο αγωνιζόμενος κόσμος και οι δυνάμεις της μαχόμενης Αριστεράς χρειάζεται να προετοιμάζουν τη μάχη για την ανατροπή της πιο αντιδραστικής αντιλαϊκής επίθεσης που είναι στα σκαριά.

Η κυβέρνηση βγαίνει ενισχυμένη, με αύξηση της συμμετοχής κατά 3%. Αυτό οφείλεται στην οικοδόμηση ενός σημαντικού κοινωνικού μπλοκ υποστήριξης της ΝΔ. Γιατί, ούτε «χούντα» έχουμε, ούτε από την πολιτική της ΝΔ ωφελείται μόνο το 1% και απέναντί του «είμαστε το 99%». Υπάρχει ένα συμπαγές μπλοκ, που αποτελεί τον πυρήνα της απεύθυνσης της ΝΔ, που έχει ωφεληθεί (από χρηματοδοτήσεις, παροχές και διευκολύνσεις, τη λίστα Πέτσα, το φαγοπότη σε δήμους και περιφέρειες με τα «κονδύλια για αντιμετώπιση του covid-19», διευκολύνσεις σε τράπεζες, funds, εταιρείες ενέργειας, ιδιωτικά κολλέγια κλπ.). Το ότι δεν προβάλλει σήμερα μία εναλλακτική και η απογοήτευση που έσπειρε η διάψευση των ελπίδων το 2015 οδηγούν και ένα κομμάτι κόσμου – ακόμα και λαϊκών στρωμάτων – να προτιμά τη «σταθερότητα» σε ένα έδαφος απομειωμένων προσδοκιών.

Σε αυτό το φόντο, ο ΣΥΡΙΖΑ κα-

ταρρέει πολιτικά και εκλογικά. Κάτι που γίνεται επειδή αναζητώντας τη «βάρκα» της συστημικής μετάβασης προσπαθώντας μάταια να κερδίσει το «κέντρο», τελικά έχασε και την επαφή με τα λαϊκά στρώματα. Και αυτό οξύνει τον ανταγωνισμό με το ΠΑΣΟΚ για την ηγεμονία στο χώρο της σοσιαλδημοκρατίας. Ανησυχητικό είναι και το αποτέλεσμα της ακροδεξιάς που καταλαμβάνει αθροιστικά 11% και δεν πρέπει να υποτιμάται. Δυστυχώς, με αυτό το κοινό επικοινωνούν και κόμματα υβριδικού χαρακτήρα, όπως η Πλεύση Ελευθερίας που διεκδικεί την είσοδο στη Βουλή.

Στο χώρο της Αριστεράς, το ΚΚΕ έχει μία ενίσχυση περίπου 2%, αποτυπώνοντας μία δυναμική των εκπροσωπήσεων του στο κίνημα και ενός συνεπούς αντιπολιτευτικού πόλου που οικοδομεί στο έδαφος της ήττας μετά το 2015. Καταφέρνει να απορροφά όμως μικρό μέρος της κατάρρευσης του ΣΥΡΙΖΑ και υπολείπεται των ποσοστών που είχε στην αρχή της κρίσης (2008-2012). Το ΜΕΡΑ25 μένει εκτός Βουλής χάνοντας 0,8% από το 2019. Η καμπάνια του είχε οργανωτικές αδυναμίες, αλλά το σημαντικό είναι ότι δεν δικαιώθηκε ο προγραμματικά αμφίσημος λόγος του. Αντιθέτως, κόστισε αμφίπλευρα, αφού ο λόγος του δεν ήταν αξιόπιστος και έδειχνε εν μέρει επανάληψη του λόγου του ΣΥΡΙΖΑ προ 2015. Η επαναστατική Αριστερά καταγράφει ανόδους σε σχέση με το 2019, πολύ μικρές όμως στο τοπίο της αποσυγκρότησης του ΣΥΡΙΖΑ. Χρειάζεται

μεγαλύτερη σύνθεση σε αποτιμήσεις που δηλώνουν δικαιωμένες σε αυτό το τοπίο. Η ανάγκη άλλης πορείας ανάταξης, αλλαγής και ανασύνθεσης παραμένει επείγουσα.

Μπροστά μας έχουμε τις εκλογές της 25ης Ιουνίου. Ο κίνδυνος όχι μόνο της αυτοδυναμίας, αλλά και πλειοψηφίας 180 εδρών που θα προχωρήσει σε αντιδραστική συνταγματική αναθεώρηση είναι υπαρκτός. Και πρέπει να αποτραπεί! Καμία ψήφος να μην πάει χαμένη σε συστημικά κόμματα (ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ). Καμία ψήφος σε ακροδεξιά και «πατριωτικό» χώρο. Να ενισχυθούν όλες οι μαχόμενες αριστερές δυνάμεις, για να μειωθεί η κοινοβουλευτική εκπροσώπηση της ΝΔ, αλλά κυρίως ως παρακαταθήκη για την περίοδο που έρχεται. Μία περίοδος μάχης, γιατί θα έρθει μεγάλη επίθεση από τις δυνάμεις του κεφαλαίου. Χρειάζεται αγωνιστικός συναγερμός για την προετοιμασία του κινήματος και της αριστεράς, να μην κυριαρχήσει η απογοήτευση. Ξεκινάμε βέβαια από δυσμενέστερη αφετηρία. Και για αυτό εξίσου επείγουσα είναι η σοβαρή προγραμματική αναζήτηση και επεξεργασία, η οικοδόμηση κοινωνικών και πολιτικών όρων για την ανατροπή της επίθεσης και τη συγκρότηση μίας αριστερής ριζοσπαστικής εναλλακτικής. Χωρίς αυτάρκεια, με ενωτική – μετωπική απεύθυνση, με πρακτική κοινής δράσης στα κινήματα. Γιατί το μέλλον μπορεί να διαρκεί πολύ, αλλά φτιάχνεται από εμάς και όχι μόνο του.

Ο ΣΥΡΙΖΑ πληρώνει -και πολύ καλά κάνει- τον ασυγχώρητο εξευτελισμό της κοινωνικής πλειοψηφίας, το καλοκαίρι του '15. Δεν πρόκειται να αναπαχθεί. Η καθηφόρα του είναι αναπόφευκτη -προβλέπω πως θα είναι και γρήγορη. Ακόμη κι αν ανακάμψει λίγο εκλογικά, η ραγδαία αποδρομή έχει προδιαγραφεί.

Όσοι αρνήθηκαν την αθλιότητα του '15, περιθωριοποιήθηκαν, επίσης, -ίσως, τους προσάπτεται πως δεν απέτρεψαν το κακό, πως φάνηκαν άχρηστοι για την εργατική τάξη, στην πιο κρίσιμη στιγμή. Το ΜΕΡΑ25 -Συμμαχία για τη Ρήξη έμεινε εκτός Βουλής.

Συνολικά, μπορούμε να πούμε πως όσοι, από τα αριστερά, ηγήθηκαν στον αντι-μνημονιακό αγώνα έχασαν, περισσότερο ή λιγότερο, πανηγυρικά.

Το ΚΚΕ, από την άλλη, όντας πάντοτε αντίθετο στη λαϊκή κίνηση, έξω κι ενάντια στα μεγάλα συμβάντα του 2008

έως το 2015, αντίπαλο, περισσότερο κι από τη δεξιά, στη νεανική εξέγερση του 2008, αντίπαλο στο κίνημα των πλατειών, ακόμα και στο δημοψήφισμα του 2015, καρπόθηκε μια ισχυρή αύξηση από την κατάρρευση της υπόλοιπης αριστεράς και αισθάνεται δικαιωμένο! Η δεξιά τα πήρε όλα κι ο Κουτσούμπας χάρεται. Το ΚΚΕ, βέβαια, περισσότερο από πολιτικό κόμμα είναι όμιλος διοργάνωσης τελετουργιών. Μου κάνει μεγάλη εντύπωση πώς κόσμος με προσήλωση στην εργατική αυτονομία, στα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ ή στην αδιαπραγμάτευτη αντισταλινική τοποθέτηση -θα μπορούσα να βρω δεκάδες αντίστοιχα- μπορεί να στηρίζει αυτό το κόμμα.

Και τώρα;

Ένα μεγάλο μέρος του ριζοσπαστικού κόσμου θεωρεί πως μόνο το κίνημα μετράει. Τα υπόλοιπα είναι καταδικασμένα σε αποτυχία. Η πολιτική οικοδό-

μηση μπορεί να ξαναγίνει επίκαιρη μετά από πολύ καιρό. Μπαίνουμε, λοιπόν, αναγκαστικά, σε μια περίοδο «μακράς νομίμου δράσεως», που έλεγαν κάποιοι πρόγονοί μας στο μεσοπόλεμο.

Δεν νομίζω πως στέκει αυτή η τοποθέτηση. Ο κύριος λόγος είναι πως η κατάσταση έχει τον χαρακτήρα του υπερεπείγοντος. Από την εξωφρενική ένταση της εκμετάλλευσης στο καθεστώς της απόλυτης εργοδοτικής δικτατορίας μέχρι την διαρκή κατάσταση των πολλαπλών μεγάλων κρίσεων και έως την κρίση των κρίσεων, την κλιματική, όλα οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο χρόνος είναι λίγος. Σε αντίθεση με το παλιό ρητό, το μέλλον δεν διαρκεί πολύ. Ίσως, μάλιστα, αποδειχτεί πως διαρκεί ελάχιστα.

Σε αυτήν την συνθήκη της απεγνωσμένης άμυνας, ο κόσμος της εργασίας έχει απόλυτη ανάγκη μια ενιαίο-μετωπική συγκρότηση. Και ο μόνος χώρος

που προσφέρει, με σχετικά μαζική αναφορά, τη δυνατότητα -και με τη κοινοβουλευτική του παρουσία- μιας τέτοιας συγκρότησης είναι, νομίζω, το ΜΕΡΑ25 -Συμμαχία για τη Ρήξη. Με τα στραβά του και τα κακά του, είναι ειλικρινά στραμμένο σε μια πολιτική επιλογή ευρύτατης συσπείρωσης του ριζοσπαστικού χώρου, της ανταγωνιστικής αριστεράς.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι, όπως ήρθαν τα πράγματα, το μόνο εκλογικό επίδικο είναι η είσοδος του στη Βουλή. Χωρίς αυτό οι δυνατότητές μας θα είναι ακόμη μικρότερες. Δεν θα υπάρχει κανείς να πει, μεταξύ πολλών άλλων, πως πρέπει να γκρεμιστεί ο φράχτης, να αποτραπούν ολοκληρωτικά οι εξορύξεις, να επανακρατικοποιηθούν όλες οι κοινωφελείς επιχειρήσεις -και οι τράπεζες, ανάμεσά τους.

Ποιος θα μπορούσε, στα σοβαρά, να αδιαφορήσει για αυτό το πράγμα;

Νέα από τους εργατικούς χώρους

Επιμέλεια
Θοδωρής Πατσατζής

Εαρινή έκθεση Κομισιόν

Πρά τους χαμηλούς τόνους που προσπαθεί να κρατήσει ο Μητσοτάκης μετά τη νίκη του την 21η Μάη ολοένα και πιο αποκαλυπτικά για το τι περιμένει τους εργαζόμενους στην Ελλάδα μετά την 25η Ιούνη είναι τα γεγονότα αλλά και όσα έρχονται στο φως της δημοσιότητας τις τελευταίες μέρες. Κάποια από αυτά είναι και όσα περιλαμβάνει η εαρινή έκθεση της Κομισιόν.

Η κυβέρνηση της ΝΔ είναι υποχρεωμένη σύμφωνα με την έκθεση αυτή να κρατάει "παγωμένους" τους μισθούς μη αναγνωρίζοντας την προϋπηρεσία χιλιάδων εργαζομένων. Τις γνωστές στην Ελλάδα ως "τριετίες". Μπορεί η ΝΔ να τάξει μέσο μισθό 1500 ευρώ και 1.000 ευρώ κατώτατο αλλά σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που προβλέπονται στο Μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα και συμπεριλαμβάνονται στην έκ-

θεση οι αυξήσεις μισθών σε αυτά τα επίπεδα είναι ένα άπιαστο όνειρο.

Οι τριετίες είναι τα επιδόματα που παίρνουν οι μισθωτοί που αμείβονται με τον κατώτατο μισθό για κάθε τρία χρόνια προϋπηρεσίας και τα οποία έχουν παγώσει από το 2012 στο όνομα της αντιμετώπισης της ανεργίας. Ο μνημονιακός νόμος που έχει εφαρμοστεί από τότε από όλες τις κυβερνήσεις παραμένει ενεργός και υποτίθεται ότι θα πάψει να εφαρμόζεται, όταν η ανεργία πέσει κάτω από το 10%, μεσοσταθμικά σε ετήσια βάση. Η έκθεση της Κομισιόν εκτιμά ότι αυτό είναι αδύνατο να συμβεί τουλάχιστον ως το 2025 και παραπέμπει το ξεπάγωμα των τριετιών στους κατώτατους μισθούς του ιδιωτικού τομέα για το 2027. Αν μάλιστα ισχύουν όσα ακούγονται για μη αναδρομική ισχύ του μέτρου τότε το ξεπάγωμα θα αρχίσει το 2029.

Για να γίνει αντιληπτό πόσα χάνει ένας εργαζόμενος λόγω του παγώματος των τριετιών ας δούμε το εξής παράδειγμα. Εργαζόμενος που έχει κλείσει 9 χρόνια εργασίας στον ιδιωτικό τομέα θα έπαιρνε 936 ευρώ μεικτά. Ο σημερινός κατώτατος μισθός είναι 780 ευρώ μεικτά.

Κάθε φορά που η Κομισιόν προχωρά σε αντίστοιχες συστάσεις οι κυβερνήσεις στην Ελλάδα εντείνουν τα μέτρα σε βάρος των εργαζομένων. Η "συνετή δημοσιονομική πολιτική" δεν επιτρέπει αυταπάτες. Εκτός από την καθήλωση των μισθών στην ίδια έκθεση τονίζεται η αναγκαιότητα επιτάχυνσης των πλεστηριασμών, «μεταρρυθμίσεων» στην Υγεία και άμεσης υλοποίησης του στρατηγικού σχεδίου της «πράσινης μετάβασης». Απέναντι σε αυτά επείγει από τα κάτω η μέγιστη ενότητα και συσπείρωση για να τους αντιμετωπίσουμε.

Απέργησαν ξανά οι σιδηροδρομικοί

Τα παραμύθια της ΝΔ ότι επαναλειτούργει το σιδηροδρομικό δίκτυο μετά το ατύχημα στα Τέμπη χωρίς προβλήματα διαψεύδονται από την πραγματικότητα. Οι μηχανοδηγοί του ΟΣΕ (Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδας) και οι υπόλοιποι εργαζόμενοι στο σιδηρόδρομο πραγματοποίησαν 24ωρη απεργία την Τρίτη 30 Μάη. Ο βασικός λόγος της απεργιακής κινητοποίησης ήταν τα πολλά και σοβαρά προβλήματα στη λειτουργία του σιδηροδρομικού δικτύου.

Ο πρόεδρος των μηχανοδηγών Κώστας Γενηδούνιας, κατήγγειλε ότι την πρώτη ημέρα της επανεκκίνησης τους ενημέρωσαν ότι θα υπάρχει μονή γραμμή στη διαδρομή Λάρισας-Πλατύ. «Δηλαδή θα κινούμαστε σε μονή γραμμή 130 χιλιομέτρων, γιατί ο σταθμός Λιτοχώρου -που εργάζεται- δεν έχει κλειδούχο». Μπορεί στην πορεία της μέρας ο ΟΣΕ να ανακοίνωσε ότι υπήρχαν προβλήματα που αποκαταστάθηκαν και ότι έχει και κλειδούχους για να λειτουργήσουν τη γραμμή αλλά στην πραγματικότητα οι επικοινωνίες στην Ειδομένη δεν αποκαταστάθηκαν και όλα τα προβλήματα παραμένουν. Μάλιστα εκτός από την απεργία οι εργαζόμενοι προχωρούν και σε καταγγελία στη ΡΑΣ (Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμου) για ασαφείς οδηγίες που δόθηκαν από τον ΟΣΕ σε μηχανοδηγό τη Δευτέρα 29/5. Οι εργαζόμενοι θα αναζητήσουν πραγματογνωμοσύνη για τις ταχύτητες των 140 χιλιομέτρων την ώρα όπου δεν λειτουργούν η Τηλεδιοίκηση και τα Φωτοσήματα. Απαιτούν επίσης τεχνικούς ασφαλείας που θα ελέγχουν όλες τις εγκαταστάσεις.

Εργοδοτικό έγκλημα στο Πέραμα

Οργή και αγανάκτηση είναι τα συναισθήματα που κυριαρχούν στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη του Περάματος μετά το δυστύχημα που σημειώθηκε εκεί τη Δευτέρα 29/5 με τραγικό απολογισμό το θάνατο ενός 47χρονου χειριστή γερανού και τον σοβαρό τραυματισμό άλλων 2 εργαζομένων. Οι εργαζόμενοι καταπλακώθηκαν από προπέλα πλοίου κατά τη διάρκεια εργασιών. Άμεση ήταν και η αντίδραση του Συνδικάτου Μετάλλου Αττικής και Ναυπηγικής Βιομηχανίας Ελλάδας που κάλεσε σε 24ωρη απεργία την Τρίτη 30/5.

Η συμμετοχή των εργαζομένων στη Ζώνη του Περάματος στην κινητοποίηση ήταν πολύ μαζική. Η συγκέντρωση ξεκίνησε νωρίς το πρωί στην κεντρική πύλη της Ζώνης και ακολούθησε πορεία στο Υπουργείο Ναυτιλίας. Άλλωστε δε θεωρούν αυτό που έγινε ένα τυχαίο ατύχημα. Αντίθετα μιλάνε για προδιαγεγραμμένο εργοδοτικό έγκλημα με τη συνενοχή της κυβέρνησης Μητσοτάκη. Ένα έγκλημα που οφείλεται στα ελλειπή μέτρα προστασίας από τους

εργοδότες, στις απαράδεκτες συνθήκες εργασίας που υπάρχουν από τους νεοφιλελεύθερους νόμους που έχουν ψηφίσει όλες οι κυβερνήσεις τα τελευταία 30 χρόνια. Αυτές οι νομοθετικές παρεμβάσεις που έχουν αφήσει γυμνούς από προσωπικό τους ελεγκτικούς μηχανισμούς και που εντατικοποιούν την εργασία, είναι που επιτρέπουν στους εργοδότες να μην τηρούν τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας.

Εξαιτίας των παραπάνω το έγκλημα αυτό θα μπορούσε να

συμβεί και στα άλλα ναυπηγεία. Στη Σύρο, στην Ελευσίνα, στη Σαλαμίνα. Το έγκλημα ήρθε να διαψεύσει με τον πιο τραγικό τρόπο τις δηλώσεις του απερχόμενου και πιθανότατα επόμενου πρωθυπουργού Κ. Μητσοτάκη που κοκορευόταν σε συνέντευξή του σε τηλεοπτικό σταθμό ότι το 38% που πήρε η ΝΔ στο Πέραμα ήρθε "διότι βάλαμε σε τάξη την ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη και δώσαμε δουλειές στον κόσμο. Διότι πήγαμε και του μιλήσαμε για τα προβλήματά του".

ΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Αξιολόγηση, στοχοθεσία, μπόνους και ατομικά μισθολόγια

Της Βάσως Αμπελογιάννη
Διπλ. Μηχανικού Η/Υ και Πληροφορικής, Γρ. Συλλόγου Εργαζομένων Γενικού Νοσοκομείου και ΚΥ ν. Άρτας, Αντιπροέδρου ΝΤ Άρτας ΑΔΕΔΥ.

Τον Μάιο του 2022 το Υπουργείο Εσωτερικών και ο τότε Υπουργός κος Βορίδης έθεσε σε διαβούλευση σχέδιο νόμου για την αξιολόγηση των υπαλλήλων του Δημοσίου. Στις 14 Ιουνίου 2022 το νομοσχέδιο ψηφίστηκε από την Βουλή με την αντιπαράθεση από την πλευρά της αντιπολίτευσης ΣΥΡΙΖΑ - ΠΑΣΟΚ να μένει στο «ποιος και αν κάνει καλύτερα τη δουλειά» της διάλυσης του δημόσιου τομέα.

Οι αντιδράσεις της πλειοψηφίας του επίσημου συνδικαλιστικού κινήματος του δημοσίου ΑΔΕΔΥ και Ομοσπονδιών, κινούνται στα ίδια επίπεδα με αυτά της «χαλαρής» αντιπολίτευσης και είτε αδυνατούν να κατανοήσουν τι πραγματικά λέει το νομοσχέδιο είτε βρίσκονται σε διατεταγμένη υπηρεσία. Και ειλικρινά εύχομαι να συμβαίνει το πρώτο.

Νόμος Βορίδη

Τα βασικά στοιχεία του Ν. 4940/2022 (ΦΕΚ Α 112 - 14.06.2022) με τίτλο «Σύστημα στοχοθεσίας, αξιολόγησης και ανταμοιβής για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης, ρυθμίσεις για το ανθρώπινο δυναμικό του δημοσίου τομέα και άλλες διατάξεις» είναι τρία. Πρώτο:

Συνδέει την αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων με την διαδικασία της περίφημης «στοχοθεσίας» του Δημοσίου. Δεύτερο: Καταργεί την αυτό-αξιολόγηση με την έως τώρα γνωστή μορφή της και ανοίγει τον δρόμο για προϊσταμένους «εξωτερικούς» του δημοσίου, μετακλητούς και «managers». Και τρίτο: Όχι μόνο συνδέει την αξιολόγηση με τις μισθολογικές απολαβές (υπό μορφή μπόνους) αλλά θεσπίζει και μισθολογικές απολαβές πάλι υπό μορφή μπόνους, ανάλογα με την υπηρεσία ή το Υπουργείο, εγκαινιάζοντας τα «ειδικά μισθολόγια» στο δημόσιο του «ενιαίου μισθολογίου».

Ένα χρόνο μετά και ενώ η νέα αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων οδεύει από επιτυχία σε επιτυχία από την πλευρά της ίδιας της κυβέρνησης, αφού μέχρι τον Απρίλιο του 2023 η πλειοψηφία των φορέων του Δημοσίου ΔΕΝ έχει «στόχους» για να «επιμερίσει» και στην συνέχεια με βάση τους στόχους αυτούς να «αξιολογήσει», και μάλιστα εν μέσω προεκλογικής περιόδου (τι πρωτότυπο!), υπό την μορφή καταϊγίδας αρχίζουν να τυπώνονται σε ΦΕΚ υπουργικές αποφάσεις ή/και λοιπές νομοθετικές ρυθμίσεις απόδοσης πρόσθετων «ειδικών αμοιβών», επιδομάτων «εξομάλυνσης», «υπερωριών» και υπερωριών, προσωπικών διαφορών και διάφορων άλλων ευφάνταστων τίτλων σημειακών αυξήσεων αποδοχών σε μια σειρά Υπηρεσιών ή/και ομάδων εργαζομένων του Δημοσίου.

Τα συνδικαλιστικά όργανα των δημοσίων υπαλλήλων (πλην ελαχίστων εξαιρέσεων) πάλι μένουν άφωνα. Το σχέδιο για τα «ειδικά/ατομικά μισθολόγια» είναι σε πλήρη εξέλιξη και μάλιστα σε ένα δημόσιο που όχι απλά δεν έχει δει κανένα μας αύξηση τα τελευταία 13 χρόνια, αλλά που προέρχεται από τις μειώσεις του ενιαίου μισθολογίου του 2011 της μέσης τάξης του 30%, που ο βασικός εισαγωγικός μισθός του Δ.Υ. είναι κατά πολύ μικρότερος του αντίστοιχου βασικού μισθού του ιδιωτικού τομέα, που ο πληθωρισμός του τελευταίου χρόνου έχει «φάει» δυο μισθούς, που τα επιδόματα ευθύνης αντιστοιχούν στο 30% του βασικού μισθού με κρίσεις προϊσταμένων να έχουν πάνω από μια δεκαετία να γίνουν και προϊστά-

μενοι και διευθυντές «τοποθετούνται» κατευθείαν οι «αρεστοί» και οι «πρόθυμοι».

Μπόνους

Τι λέει όμως ο νόμος Βορίδη για αυτό το «φαινόμενο»; Μήπως μία από τις κύριες στοχεύσεις του είναι ακριβώς αυτός: τα «ατομικά/ειδικά» μισθολόγια στο δημόσιο (και ως συνέπεια του περίφημου «επιτελικού κράτους»); Θεσπίζει μπόνους για τους υπαλλήλους του δημοσίου τομέα και τους ένστολους με «εξαιρετικές επιδόσεις» οι οποίοι όμως «λόγω αρμοδιότητας υλοποιούν συγκεκριμένους στόχους των Ετήσιων Σχεδίων Δράσης των Υπουργείων» που εξειδικεύονται και στις υπηρεσίες στο ανώτερο ύψος του 15% επί του βασικού μισθού και του επιδόματος θέσης ευθύνης το οποίο υπόκειται στις ασφαλιστικές και λοιπές κρατήσεις των πρόσθετων αποδοχών (Άρθρο 24). Ετήσιο κόστος 20 εκ. Επίσης, θεσπίζει μπόνους για υπαλλήλους που θα ασχοληθούν με συγχρηματοδοτούμενα έργα και έργα του Ταμείου Ανάκαμψης. (Άρθρο 25) Ετήσιο κόστος 10 εκ. Αλήθεια τα έργα στο Δημόσιο τα «τρέχει» μόνο ένα τμήμα ή μια υπηρεσία; Και τι σημαίνει «ασχολούμαι»; Για παράδειγμα: ας πούμε ότι μπόνους θα πάρουν για μια χρονιά οι μηχανικοί των περιφερειών που τρέχουν τέτοια έργα, οι υπάλληλοι των οικονομικών υπηρεσιών που τρέχουν τις διαγωνιστικές διαδικασίες και πληρώνουν τα εντάλματα (που δεν θα το παίρνουν το μπόνους) «ασχολούνται» ή όχι με το έργο; Ή για αυτούς είναι στα «πλαίσια των καθηκόντων τους»; Τέλος, θεσπίζει μπόνους για την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων (για οργανισμούς και υπηρεσίες που ανήκουν ή εποπτεύονται από το Υπουργείο Οικονομικών και το ΓΛΚ) (Άρθρο 26) Ετήσιο κόστος 5 εκ.

Τι σημαίνουν αυτά;

Ότι δεν θα παίρνουν επίδομα όλοι οι υπάλληλοι με «εξαιρετικές επιδόσεις» αλλά μόνο αυτοί που ανήκουν σε τμήματα/υπηρεσίες που θα αποφασίζει το εκάστοτε Υπουργείο. Για παράδειγμα, αν πει το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη ότι φέτος θα πάρουν μπόνους οι ομάδες καταστολής λόγου χάρη (πόσο πιο συγκεκριμένοι στόχοι!)

θα το παίρνουν μόνο αυτοί. Επίσης, λόγω του ύψους της δαπάνης (που είναι πολύ μικρή σε σχέση με την μισθοδοσία των δημοσίων υπαλλήλων) θα είναι τελικά ελάχιστοι αυτοί που θα πάρουν κάποιο επίδομα. Το περίφημο μπόνους είναι μια μεγάλη απάτη καθώς σε ετήσια βάση δεν υπερβαίνει τα 35εκ., όταν η μισθοδοσία του δημοσίου είναι μερικά δις. Είναι το τυράκι στη φάκα, πατάει πάνω στην ανάγκη για επιβίωση και επιδιώκει την δημιουργία πρόθυμων «συμμάχων» με την εργοδοσία, νομιμοποιώντας στην «συνειδηση» των εργαζομένων όχι μόνο τις έωλες και απορριπτές διαδικασίες της «αξιολόγησης» και «στοχοθεσίας» που ενώ έχουν αποτύχει οικτρά προσπαθούν να επιβληθούν δια της «επιβράβευσης» όσων πιάσουν τους άπιαστους ή ανύπαρκτους στόχους ή απλά κάνουν τα «καλά παιδιά», αλλά και τον γενικευμένο «ατομισμό». Και τέλος ότι επιχειρείται πλέον ξεκάθαρα το σπάσιμο και η διαίρεση των δημοσίων υπαλλήλων σε «κάστες» και «τάξεις» που θα κάνουν όλες τις «δουλειές» του κράτους και θα είναι και «ήσυχτοι», αφού από τον βασικό τους μισθό δεν μπορούν να ζήσουν. Ήδη στα Υπουργεία έχουν αρχίσει να δημιουργούνται τέτοιες διευθύνσεις. Ήδη σε αυτές τις διευθύνσεις έχουν μετακινηθεί (με ποια κριτήρια άραγε;) δημόσιοι (ή και μη) υπάλληλοι.

Τι δεν θέλει καμιά τέτοια κυβέρνηση να κάνει; Δεν θέλει να ανοίξει την συζήτηση για αυξήσεις των βασικών αποδοχών στο Δημόσιο, για μαζικές προσλήψεις μόνιμου προσωπικού, για αυξήσεις στους προϋπολογισμούς λειτουργίας του Δημοσίου. Επίσης, δεν θέλει να τρέξει δημόσια έργα με δημόσιο έλεγχο και στόχο την ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών. Πολύ περισσότερο να ανοίξει την συζήτηση για επαναφορά στο δημόσιο υπηρεσιών, πόρων και αγαθών όπως αυτές του δημοσιονομικού ελέγχου, της παραγωγής ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών, της εκπαίδευσης, της υγείας.

Οι εργαζόμενοι στο δημόσιο και το συνδικαλιστικό κίνημα πρέπει να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων και να παλέψουμε για το δικίο και τα συμφέροντα, τα δικά μας και του λαού.

Εξαντλημένοι οι εργαζόμενοι, σε απόγνωση οι χρήστες των υπηρεσιών υγείας

Τραγική η κατάσταση στα δημόσια νοσοκομεία

Των Θοδωρή Πατσατζή και Ευτυχίας Χαμόδρακα

Η διακυβέρνηση της ΝΔ έχει ισοπεδώσει κυριολεκτικά τα δημόσια νοσοκομεία και τη δημόσια υγεία από τον Ιούλη του 2019 που εκλέχθηκε κυβέρνηση ως και τον φετινό Ιούνιο που αναλαμβάνει όπως όλα δείχνουν ξανά κυβερνητικά καθήκοντα για να προσπαθήσει να αποτελειώσει ότι άφησαν όρθιοι οι αγώνες των εργαζομένων και της Αριστεράς τα τελευταία 4 χρόνια.

Η ΝΔ έχει ξεκάθαρο σχεδιασμό να αναλάβουν οι ιδιώτες όλο και μεγαλύτερο μερίδιο από το τεράστιο έργο που καλύπτουν τα δημόσια νοσοκομεία. Δεν ήταν καθόλου τυχαίο ότι προστάτεψε με κάθε τρόπο που μπορούσε τα ιδιωτικά νοσοκομεία και τις ιδιωτικές κλινικές κατά τη διάρκεια της έξαρσης της πανδημίας του Covid-19 προσπαθώντας να αυξήσουν τα κέρδη τους. Εξαντλώντας κάθε σωματικό και ψυχολογικό όριο των εργαζομένων στα δημόσια νοσοκομεία τα μετέτρεψε σε νοσοκομεία "μίας νόσου" σπρώχνοντας κόσμο στους ιδιώτες για τα υπόλοιπα νοσήματα αφήνοντας τον ιδιωτικό τομέα να κερδοσκοπεί ακόμη και στα τεστ για τον Covid-19.

Αυτή την αγωνία της κυβέρνησης να αυξήσει με κάθε τρόπο τα κέρδη των ιδιωτών περιγράφει η ανυπαρξία προσλήψεων νοσηλευτικού, ιατρικού και λοιπού προσωπικού καθώς κάθε τι που ενισχύει τη δημόσια υγεία πρέπει να είναι αυστηρά κοστολογημένο. Λίγες μέρες πριν τις εκλογές της 21ης Μάη ειδοποιήθηκαν οι βασικοί επιτυχόντες της μοναδικής προκήρυξης

μονίμων για νοσηλευτικό προσωπικό που είναι πολύ κάτω από τις ανάγκες. Υπάρχουν πάνω από 20.000 κενές θέσεις και προσλαμβάνονται 3.720 νοσηλεύτριες-ες που θα μπουν σε μερικούς μήνες στις θέσεις τους και αν συνυπολογίσουμε και ένα εύλογο διάστημα εκπαίδευσης θα μπουν στα νοσοκομεία κάποια στιγμή μέσα στο 2024. Μέχρι τότε βέβαια εκατοντάδες νοσηλεύτριες-ες προσπαθούν να φύγουν από τα δημόσια νοσοκομεία, είτε για θέσεις νοσηλευτικής (σχολεία ειδικής αγωγής κ.λπ.) είτε αλλάζοντας τελειώς κλάδο. Η προσπάθεια μαζικής φυγής από τα νοσοκομεία δεν αφορά πλέον μόνο το ιατρικό προσωπικό.

Ελλείψεις

Στο ίδιο μήκος κύματος ήταν και οι νομοθετικές παρεμβάσεις που έγιναν την ώρα που η κρατική χρηματοδότηση των νοσοκομείων εξακολουθεί να μειώνεται χρόνο με το χρόνο. Από τα νομοσχέδια για τον ΕΟΠΥΥ και την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας με την κατάρρευση των σχεδίων της κυβέρνησης για τον Οικογενειακό Γιατρό ως τους νόμους για την Ψυχική Υγεία και τη Δευτεροβάθμια Περίθαλψη, τα απογευματινά χειρουργεία. Οι δύο όμως πράξεις της κυβέρνησης που δείχνουν με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο ότι δε νοιάζεται για την υγεία του λαού παρά μόνο για τα κέρδη των ιδιωτών είναι η ιδιωτικοποίηση του Ογκολογικού Κέντρου Παιδών και η καθιέρωση των ΣΔΙΤ (Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα) σε μεγάλα νοσοκομεία.

Απέναντι στα χαμόγελα και τα φέμματα του Μητσοτάκη και του Πλεύρη υπάρχει η πραγματικότητα που ζουν οι χρήστες υπηρεσιών υγείας

και οι εργαζόμενοι σε αυτές. Όλη η κυβερνητική πρακτική εκτός από όσα αναφέρουμε παραπάνω για τις νοσηλεύτριες-ες καταγράφει με δραματικό τρόπο για τα λαϊκά στρώματα που αδυνατούν να πληρώσουν τα υπέρογκα ποσά που ζητούν οι κλινικάρχες και τα ιδιωτικά νοσοκομεία. 37.000 νεκροί στα 3 χρόνια της πανδημίας, 2 και 3 μήνες αναμονή για ένα ραντεβού, κλειστές χειρουργικές αίθουσες και μειωμένα χειρουργεία, με πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα το τι γίνεται στα νοσοκομεία Παιδών, τεράστιες ελλείψεις και σε γιατρούς. Στην Αθήνα οριακά σώζεται προς το παρόν η κατάσταση στα νοσοκομεία από την υπερεντατικοποίηση της εργασίας των ειδικευόμενων γιατρών που είναι εκπαιδευόμενοι και αναγκάζονται να δουλεύουν σαν μηχανές σε εργοστάσια 24ωρης λειτουργίας. Δηλαδή ακατάπαυστα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι υπάρχουν ελλείψεις σε ειδικότητες που μπορεί να αποβούν καθοριστικές για την παρακολούθηση ασθενών, όπως οι αρρυθμιολόγοι κ.α.

Η λύση που η ΝΔ καμαρώνει ότι βρήκε δεν είναι λύση. Οδηγεί στην εξόντωση των γιατρών που επίσης οδηγούνται σε παραιτήσεις. Ειδικά στην επαρχία όπου υποχρεώνονται να μετακινούνται δεκάδες χιλιόμετρα καθημερινά από το ένα νοσοκομείο στο άλλο. Και αυτό όπου υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Γιατί σε ένα νησί η λύση είναι ο γιατρός να δουλεύει σε σχεδόν μόνιμη εφημερία κάτι που τελικά κάνει πιο πιθανή την ύπαρξη μοιραίων λαθών. Τα κενά των γιατρών φαίνεται ότι θα προσπαθήσει να τα αντιμετωπίσει προσλαμβάνοντας γιατρούς ιδιώτες με μπλοκάκι. Γιατί όμως κάποιος ιδιώτης γιατρός να δε-

χθεί να επιβαρυνθεί χωρίς ουσιαστικό αντίκρουσμα; Το πιο πιθανό είναι ότι θα είναι άλλο ένα φιάσκο μια τέτοια προσπάθεια.

Αντιστάσεις

Σε αυτή την πολιτική το δρόμο έστρωσε η συνδικαλιστική ηγεσία της ΠΟ-ΕΔΗΝ που πρόσκειται στην ΠΑΣΚΕ. Ειδικά στο διάστημα της πανδημίας αν δεν είχε υπάρξει η πρωτοβουλία της ριζοσπαστικής-επαναστατικής Αριστεράς που μέσα από την παράταξη που συμμετέχει στους γιατρούς το ΕΝΚΙΑ (Ενωτικό Κίνημα για την Ανατροπή) κατέθεσε την πρόταση για κινητοποιήσεις και έσπασε το γενικό σιωπητήριο τον Απρίλη του 2020 το πιο πιθανό ήταν ότι δεν θα βλέπαμε αντιδράσεις σε μια εγκληματική πολιτική. Άλλωστε και οι δυνάμεις του ΣΥ-ΡΙΖΑ σε μεγάλο βαθμό έβαλαν πλάτη τότε για να υπάρξει γενική σιωπή και άφησαν ανενόχλητη τη ΝΔ να διαλύει τα νοσοκομεία. Τονίζοντας ότι θα λογαριαστούν με αυτές τις πολιτικές κάποια στιγμή στο μέλλον. Όταν όμως δεν προσπαθείς να προετοιμάσεις το μέλλον σε πλακώνει το παρόν.

Αυτές οι κινητοποιήσεις του Απρίλη του 2020 ήταν που ενεργοποίησαν και τις υπόλοιπες δυνάμεις της Αριστεράς και κυρίως του ΠΑΜΕ στα νοσοκομεία με αποτέλεσμα να υπάρχουν αντιστάσεις που ακόμη και μέχρι σήμερα τρενάρουν τη φόρα της ΝΔ. Η Αριστερά και οι παρατάξεις της στα νοσοκομεία θα χρειαστεί άμεσα μετά τις 25 Ιούνιο να οργανώσουν με τη μέγιστη δυνατή συσπείρωση και ενότητα τη συνέχεια της αντίστασης στην πολιτική της ΝΔ για να κερδίσουν τη μάχη που ξεκίνησε τον Απρίλη του 2020 και συμπυκνώθηκε στο σύνθημα, μονάχα ο λαός σώζει το λαό.

Με αφορμή την εκδήλωση της ΕΕΔΑ Σεξισμός και παρενόχληση στο χώρο εργασίας

Της Ράνιας Παπαγεωργίου

Η εκδήλωση της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) με τίτλο «Σεξισμός και παρενόχληση στο χώρο εργασίας: Διαδικασίες καταγγελίας και ελέγχου» που πραγματοποιήθηκε 24/5/23, στον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών αν και μίλησαν αποκλειστικά νομικοί με θεσμικό ρόλο είχε ενδιαφέρον και χρησιμότητα κυρίως επειδή επιχειρήθηκε μια αποτίμηση των ρυθμίσεων του νόμου Χατζηδάκη. Ως κύρια βάση για την τεκμηρίωση και την περιγραφή των παραμέτρων του προβλήματος χρησιμοποιήθηκε η πρόσφατη έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη (Εκθεση ΣΤΠ).

Αφετηρία του προβληματισμού που αναπτύχθηκε ήταν ότι η έμφυλη βία και η παρενόχληση στην εργασία απειλούν την αξιοπρέπεια των εργαζομένων και οι διατάξεις του νόμου 4808/21 θεσπίζουν πλαίσιο «για την πρόληψη, την αντιμετώπιση και την καταπολέμηση των μορφών συμπεριφοράς βίας και παρενόχλησης».

Ιδιαίτερα ενδιαφέρον ότι αναγνωρίστηκε η νομική ως μια μόνο από τις πτυχές του θέματος και έγινε αναφορά σε στοιχεία ερευνών για την πραγματική έκταση του φαινομένου συγκριτικά με το μικρό αριθμό καταγγελιών.

Τέθηκε έτσι με έμμεσο τρόπο η ανάγκη χρηματοδότησης διεπιστημονικών κοινωνικών ερευνών σε πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα με θέμα την έμφυλη βία και τη σεξουαλική παρενόχληση στον κόσμο της δουλειάς στη χώρα μας ώστε να αποτυπωθεί η πραγματική κατάσταση.

Ο προβληματισμός επικεντρώθηκε σε ενδονομική προσέγγιση με ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις συσχέτισης του ειδικού νομικού πλαισίου του 4808/21 με το ποινικό και το αστικό δίκαιο.

Επομένως βασικό συμπέρασμα είναι ότι απαιτείται εξειδικευμένη νομική εκπροσώπηση της καταγγέλουσας που σε συνδυασμό με τη δυσκολία απόδειξης των πραγματικών περιστατικών με κλασικά μέσα (πχ λόγω απουσίας ή απροθυμίας αυτοπτών μαρτύρων) δηλαδή υψηλό κόστος. Επιπρόσθετα είναι πολύ πιθανόν σε περιπτώσεις που το τολμήσουν να δεχθούν ισχυρά νομικά αντίποινα (μηνύσεις για ψευδή καταμήνυση, αξίωση εξοντωτικών αποζημιώσεων).

Αναδεικνύεται επομένως η άμεση ανάγκη ενδυνάμωσης του ρόλου του ΣΕΠΕ ώστε να δρα τόσο προληπτικά

όσο και κατασταλτικά με την μορφή επιβολής σημαντικών κυρώσεων και προστίμων προς τους εργοδότες που εκθέτουν οι ίδιοι ή αφήνουν έκθετους τις/τους εργαζόμενες /ους σε παραβιαστικές και τις κακοποιητικές συμπεριφορές στο εργασιακό τους περιβάλλον.

Αξίζει δε να σημειωθεί ότι όπως αναφέρεται στην Έκθεση ΣΤΠ: «Από τις αναφορές που χειρίστηκε ο Συνήγορος και αφορούν επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα προκύπτει επίσης ότι, όταν το πρόσωπο που επιδείκνυε συμπεριφορά παρενόχλησης ήταν εργοδότης, πολύ συχνά, καταγγελλόταν, παράλληλα, και για άλλες παραβιάσεις της εργατικής αλλά και της ασφαλιστικής νομοθεσίας -οφειλή δεδουλευμένων, υπερωρίες που δεν αμείβονταν, ανασφάλιστη εργασία κα. Εκτιμούμε, λοιπόν, ότι η ειδικότερη συζήτηση για την αντιμε-

την εισηγήτρια που ανέφερε το μικρό ποσοστό των θυμάτων που απευθύνθηκε σε οργανώσεις και σωματεία εκφράζει ικανοποίηση από την ανταπόκριση τους στις καταγγελίες τους.

Πράγματι μία εργαζόμενη έχει να συνυπολογίσει το κόστος μίας ενδεχόμενης καταγγελίας: το ψυχοφθόρο της διαδικασίας, το ενδεχόμενο «να μπλέξει», το «μάταιο» της δημοσιοποίησης αφού ο κανόνας είναι η ατιμωρησία του δράστη. Ως μία διαδικασία που πρέπει να διανυθεί ατομικά από την καταγγέλουσα.

Ο ρόλος των σωματείων στην αντιμετώπιση της έμφυλης βίας ως κοινωνικού προβλήματος και η στήριξη των εργαζομένων ώστε να αντιληφθούν την ίδια την ύπαρξη και ποικιλότητα μορφών εκδήλωσης της σεξουαλικής παρενόχλησης και κακοποίησης είναι ιδιαίτερα

πολιτική μάρκετινγκ ιδιωτικών εταιρειών που θα αυτοεμφανίζονται ως εργασιακοί «παράδεισοι» για τις γυναίκες.

Από την ίδια τη Βοηθό Συνηγόρου του Πολίτη αναγνωρίστηκε ότι ακόμη και οι θετικές -κατά την κρίση της- διατάξεις για την υποχρέωση του εργοδότη να δημοσιοποιήσει εταιρική πολιτική για την καταπολέμηση της σεξουαλικής παρενόχλησης και την αξιολόγηση επικινδυνότητας θέσεων καταλήγει σε προσχηματική γενική αναφορά ή και άρνηση του προβλήματος.

Επίσης εντελώς εκτός των εργοδοτικών υποχρεώσεων αφήνει το νομικό πλαίσιο τη μεγάλη πλειονότητα των εργαζομένων στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Σύμφωνα με την Έκθεση ΣΤΠ προκύπτει ότι «οι εργαζόμενοι στις μικρές επιχειρήσεις είναι περισσότερο ευάλωτοι σε φαινόμενα σεξουαλικής παρενόχλησης»

Καταρρίπτοντας το μύθο του προστατευμένου εργασιακού περιβάλλοντος στο δημόσιο τομέα σημειώνεται στην ίδια έκθεση:

«Εξαιρετικά προβληματικό, σε ό,τι αφορά την παρενόχληση στο δημόσιο, παραμένει πάντως: α) ότι οι καταγγέλλοντες δημόσιοι υπάλληλοι δεν νομιμοποιούνται να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία διερεύνησης της υπόθεσής τους ... γ) ότι η διαδικασία εξέτασης των σχετικών καταγγελιών είναι εξαιρετικά χρονοβόρα δ) ότι διατηρείται με τον τρόπο αυτό η εντύπωση στους καταγγέλλοντες ότι θα επιχειρηθεί άτυπη επίλυση ή και συγκάλυψη, γεγονός που συνδυαστικά αποθαρρύνει από την υποβολή καταγγελιών»

Εμείς γνωρίζουμε ότι οι όποιες διακηρύξεις της κυβέρνησης και των εργοδοτών περί μηδενικής ανοχής είναι επετειακά επικοινωνιακά πυροτεχνήματα.

Δεν έχουμε ψευδαισθήσεις για αντι-σεξιστικές πολιτικές που σχεδιάζονται και υλοποιούνται από την εργοδοσία και την κυβέρνηση που νομοθετεί την ελαστική εργασία, που συμμετέχει επίσης σε συνέδρια γονιμότητας και που ταυτίζει τις γυναίκες με την κοινωνική αναπαραγωγή. Έχοντας επίγνωση ότι η έμφυλη βία στον κόσμο της δουλειάς είναι μόνο ένα τμήμα της εκμετάλλευσης και καταπίεσης που βιώνουμε ως γυναίκες εργαζόμενες, καθώς η ρίζα του προβλήματος είναι η ανισότητα των γυναικών στον καπιταλισμό, πιστεύουμε ότι το εργατικό και το φεμινιστικό κίνημα είναι αναγκαίο να συνδυάσουν τη δράση τους ενάντια στην έμφυλη βία και τις σεξιστικές διακρίσεις.

Το φεμινιστικό και συνδικαλιστικό κίνημα απαιτούν συνεχή και συστηματική διοργάνωση σεμιναρίων ισότητας, σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, βιωματικών εργαστηρίων σε εργασιακούς χώρους αντί για διαφημιστικού τύπου καμπάνιες ευαισθητοποίησης επετειακού χαρακτήρα.

τώπιση της παρενόχλησης στον χώρο εργασίας, συνδέεται με το ευρύτερο πρόβλημα της παραβίασης των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, το οποίο επιτείνεται σε περιόδους κρίσης, όπως καταδεικνύει η προηγηθείσα οικονομική κρίση στη χώρα μας, αλλά και προσφάτως οι επιπτώσεις της πανδημίας στην αγορά εργασίας.»

Σε όλες τις εισηγήσεις τονίστηκε το ζήτημα της ενημέρωσης των πολιτών και επιμόρφωσης των εμπλεκόμενων φορέων γενικά ενώ το φεμινιστικό και συνδικαλιστικό κίνημα απαιτούν συνεχή και συστηματική διοργάνωση σεμιναρίων ισότητας, σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, βιωματικών εργαστηρίων σε εργασιακούς χώρους ιδιαίτερα εκεί όπου απασχολούνται ευάλωτες κοινωνικά ομάδες (προσφύγισες/μετανάστριες) αντί για διαφημιστικού τύπου καμπάνιες ευαισθητοποίησης επετειακού χαρακτήρα.

Σωματεία και νόμος Χατζηδάκη

Το πιο εντυπωσιακό στοιχείο στην κατεύθυνση αποτελεσματικότερης αντιμετώπισης του προβλήματος της σεξουαλικής παρενόχλησης τέθηκε από

σημαντικός, προκειμένου να μπορέσουν σε ένα επόμενο στάδιο οι ίδιες να μιλήσουν, να καταγγείλουν.

Είναι αναγκαίο τα συνδικάτα να αναλάβουν πρωτοβουλίες δημιουργίας εσωτερικών διαδικασιών και σημείων επαφής όπου θα καταφεύγουν οι εργαζόμενες για να καταγγείλουν περιστατικά κακοποίησης, τόσο στο χώρο εργασίας όσο και εκτός αυτού, με βάση το πνεύμα αλληλεγγύης και με επιδίωξη να κερδίσουν την εμπιστοσύνη των θυμάτων και να ευαισθητοποιηθούν τα μέλη τους σε θέματα ισότητας των φύλων.

Ο νόμος Χατζηδάκη, που χρησιμοποίησε προσχηματικά και βαθιά υποκριτικά την κύρωση της Σύμβασης 190 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την εξάλειψη της βίας και παρενόχλησης στον χώρο της εργασίας, ως ένδειξη ευαισθησίας στα έμφυλα προβλήματα, υλοποιείται με την έκδοση υπουργικών αποφάσεων που αναθέτουν τα ζητήματα της παρενόχλησης και της βίας στην εργοδοσία! Γνωρίζουμε ότι αυτό σημαίνει στην καλύτερη περίπτωση για εργοδότες με πάνω από 20 εργαζόμενες/ους διακήρυξη προθέσεων κι ευχών, άμεσα αφομοίωσιμη από τον εργοδοτικό σχεδιασμό και την

ΣΤΟ Νέο ΠΟΛΙΤΙΚό ΤΟΠίΟ, ΑΚΟ η ΑΝΤΙΡΑΤΣΙΣΤΙΚή ΠάΛη!

Του Νικόλα Κολυτά

Δύο μόλις ημέρες πριν από τις εκλογές, οι New York Times κυκλοφόρησαν ένα βίντεο στο οποίο παρουσιάζονται οι ελληνικές λιμενικές αρχές να προχωρούν σε μια παράνομη επαναπροώθηση, εγκαταλείποντας μια ομάδα προσφύγων, μεταξύ των οποίων και παιδιά, μέσα σε μια μαύρη λέμβο στη μέση του πουθενά. Αυτό που εμείς περιγράφουμε από τα φύλλα της εφημερίδας εδώ και τρία χρόνια, ότι δηλαδή στα ελληνικά σύνορα συντελείται ένα διαρκές και άγριο έγκλημα, πλέον το έχουμε οπτικοποιημένο μπροστά μας. Κι όμως, δεν άνοιξε μύτη. Για την κυβέρνηση και την μείζονα αντιπολίτευση είναι άλλες οι προτεραιότητες απ' ό,τι φαίνεται.

Σύγχρονο κολαστήριο

Είναι γνωστό εδώ και μια δεκαετία ότι από το νοτιότερο άκρο του Αιγαίου μέχρι το βορειότερο σύνορο του Έβρου, η Ελλάδα έχει υιοθετήσει το ρόλο του πορτιέρη. Οι παράνομες επαναπροωθήσεις, οι απαγωγές και εξαφανίσεις,

οι μαζικές απελάσεις, οι κακοποιήσεις, το πλιάτσικο σε προσωπικά αντικείμενα και οι πάσης φύσεως αποτρεπτικές ενέργειες εις βάρος των προσφύγων που προσεγγίζουν τα ελληνικά σύνορα, έχουν γίνει μια κανονικότητα. Πλέον δε χρειάζονται επιτροπές αγανακτισμένων κατοίκων, ακροδεξιές εξτρεμιστικές γκρουπες και θρησκόληπτοι πατριώτες να κάνουν τη βρώμικη δουλειά. Την έχει πάρει εργολαβία η ελληνική κυβέρνηση με τη συνδρομή της ΕΕ και του ΝΑΤΟ.

Το βίντεο που αναφέραμε παραπάνω είναι η πιο τρανή απόδειξη. Και δεν είναι η μόνη. Υπάρχουν πάρα πολλές καταγγελίες προσφύγων για αντίστοιχα περιστατικά. Ποιος ξεχνά τους εγκλωβισμένους πρόσφυγες σε μια νησίδα του Έβρου το προηγούμενο καλοκαίρι; Ποιος ξεχνά τις προειδοποιήσεις της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες; Ποιος ξεχνά τη μεταχείριση που είχε από τα ΜΜΕ η Ολλανδή δημοσιογράφος που τόλμησε να ρωτήσει τον Κυριάκο Μητσοτάκη για τα παράνομα push backs; Ποιος ξεχνά τη στοχοποίηση και τις διώξεις εις βάρος αλληλέγγυων και ακτιβιστών που επιχειρούν είτε να διώσουν πρόσφυγες, είτε να δώσουν

ορατότητα στο δράμα που βιώνουν;

Η Ελλάδα, με τη συνδρομή όλων των κυβερνήσεων την τελευταία τριετία έχει γίνει ένα κολαστήριο για όσους αναζητούν καταφύγιο στην επικράτειά της. Η ΝΔ, το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ, φέρουν ακέραια την πολιτική ευθύνη για τις σκούπες στο κέντρο της Αθήνας, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης στα νησιά και την ενδοχώρα, τη στήριξη της Συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας και τη μετατροπή της Ελλάδας σε μια αποθήκη ψυχών, την ασύδοτη δράση της FRONTEX και του ελληνικού λιμενικού στα σύνορα, την εγκατάλειψη ανθρώπων στη λάσπη, τον παγετό, τον καύσωνα, τη μηδαμινή πρόνοια απέναντι σε πανδημίες και υγειονομικές κρίσεις. Οι πρόσφυγες στην Ελλάδα είναι στην κυριολεξία παιδιά ενός κατώτερου θεού.

Πολιτικές ευθύνες

Αλλά να το δούμε λίγο πιο συγκεκριμένα; Ας πάρουμε το παράδειγμα του βίντεο που δημοσίευσαν οι New York Times. Τα προηγήθηκε και τι επακολούθησε της δημοσίευσης του βίντεο; Ο Κυριάκος Μητσοτάκης κατά την προεκλογική του εκστρατεία, δεν παρέλειψε να επισκεφθεί τη Λέσβο. Κατά

την παρουσία του εκεί δε δίστασε να αναδείξει τη «στιβαρή» μεταναστευτική πολιτική της χώρας και να κομπάσει για τη μείωση των αφίξεων προσφυγικών ροών κατά 90%. Δύο μόλις ημέρες πριν τις εκλογές, οι New York Times δημοσιεύουν το βίντεο και εγκαλούν τις ελληνικές αρχές για το περιεχόμενό του. Από την κυβέρνηση τηρείται σιγή ιχθύος, όπως σε μεγάλο βαθμό και από την αντιπολίτευση(!). Μετά τη σαρωτική νίκη του στις εκλογές, ο Κυριάκος Μητσοτάκης παραχώρησε μια συνέντευξη στο CNN, όπου μεταξύ άλλων ρωτήθηκε για το δημοσιευμένο βίντεο. Ο ίδιος δήλωσε κατηγορηματικά: «Λαμβάνω πολύ σοβαρά υπόψη μου αυτό το περιστατικό, ήδη διερευνάται από την κυβέρνηση, για να απανηθώ ευθέως στο ερώτημά σας».

Αυτή είναι η πάγια πρακτική επί μία τετραετία. Το ελληνικό κράτος με τη συνδρομή της FRONTEX παρανομεί συστηματικά επαναπροωθώντας πρόσφυγες. Ο πρωθυπουργός, ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής και κορυφαία κυβερνητικά στελέχη κομπάζουν για την αποτελεσματικότητα του επιτελικού κράτους. Όταν όμως το κατ' εξακολούθηση έγκλημα έρχεται στη δημοσιότητα, οι επίσημοι κρα-

Είναι χαρακτηριστικό ότι στο Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ της Αθήνας θα ανοίξει εκ νέου μια πολύ σημαντική συζήτηση γύρω από το φλέγον ζήτημα των επαναπροωθήσεων και της ποινικοποίησης της διασυνοριακής μετακίνησης, στην οποία

ανάμεσα στους προσκεκλημένους ομιλητές θα είναι ο ευρωβουλευτής και στέλεχος των Anticapitalistas Miguel Urban. Ο Urban έχει επισκεφθεί αρκετές φορές την Ελλάδα και τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου σε μια προσπάθεια καταγραφής των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν

οι πρόσφυγες και προώθησης των αιτημάτων τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο και η συμβολή του στην εγχώρια κουβέντα έχει σίγουρα πολύ ενδιαφέρον. Παράλληλα, όμως θα υπάρχει μια ευρεία γκάμα παράλληλων συζητήσεων που θα εκτείνεται από τις ελληνοτουρκικές σχέσεις και

την επικίνδυνη ενίσχυση των στρατιωτικών εξοπλισμών μέχρι την εκτίμηση του νέου πολιτικού τοπίου με ορίζοντα τις αυτοδιοικητικές εκλογές και τις δυνατότητες που υπάρχουν για μαχητικά και ριζοσπαστικά αριστερά κατεβασμάτα.

όμη πιο σημαντική

τικοί φορείς είτε στην καλύτερη περίπτωση διαμηνύουν ότι οι καταγγελίες ήδη διερευνώνται, είτε στη χειρότερη στοχοποιούν και στιγματίζουν τους καταγγέλλοντες, ειδικά αν πρόκειται για αλληλέγγυους και ακτιβιστές. Όμως τι μπορεί να πει κανείς για μια κυβέρνηση που επεκτείνει το φράχτη στον Έβρο και φωτογραφίζεται μπροστά σε αυτόν; Που επενδύει σε οπλικά συστήματα όσα δεν επενδύει σε κοινωνικές παροχές; Που ιεραρχεί την «ασφάλεια» υψηλότερα από την αλληλεγγύη και τον ανθρωπισμό;

Και εδώ έρχονται τα δύσκολα. Αυτοί που θεωρητικά θα έπρεπε να έχουν εκ διαμέτρου αντίθετες πολιτικές και να έχουν ως κέντρο τους τον άνθρωπο, δεν βγάζουν κιχ για όσα άγρια γίνονται. Ο ΣΥΡΙΖΑ στο όνομα της Αριστεράς, συναίνει με τις πιο βάρβαρες και εγκληματικές πολιτικές. Η εκπρόσωπος Τύπου του κόμματος, η Πόπη Τσαπανίδου, ήταν διαφωτιστικότατη ήδη δυο μήνες πριν, όταν σε ένα από τα πρώτα τηλεοπτικά ντιμπέιτ ρωτήθηκε από τον ομόλογό της στη ΝΔ, Γιάννη Οικονόμου, για τα «αφύλαχτα σύνορα επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ», με εκείνη να απαντά «και φράχτης υπήρχε επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και

συντηρήθηκε ο φράχτης αυτός και το σύστημα της ηλεκτρονικής προστασίας, ο λεγόμενος αόρατος φράχτης τον οποίο και εσείς τώρα προωθείτε, ήταν δρομολογημένος από εμάς και σχεδιασμένος».

Αλλά μην πηγαίνουμε μακριά. Στο προεκλογικό ντιμπέιτ πολιτικών αρχηγών, σε follow-up ερώτηση της Σίας Κοσιώνη σχετικά με το φράχτη στον Έβρο και τη συνέχεια της πολιτικής συνόρων, ο Αλ. Τσίπρας ανέφερε πως η «φύλαξη των συνόρων είναι αυτονόητη» και πως όταν κυβέρνησε ο ΣΥΡΙΖΑ υπήρχε φράχτης «και δεν τον γκρεμίσαμε». Σχετικά με τους φράχτες δήλωσε χαρακτηριστικά ότι «όπου υπάρχουν, ας υπάρχουν, καλώς υπάρχουν», ενώ για να μην ταυτιστεί απόλυτα με την κυβέρνηση Μητσοτάκη συνέχισε λέγοντας ότι δεν λύνεται το ζήτημα μόνο με φράχτες και ότι θα επεδίωκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο ένα «νέο σύμφωνο μετανάστευσης και ασύλου». Μιλάμε πάντα για τον ίδιο άνθρωπο που στήριξε τη Συμφωνία ΕΕ-Τουρκίας και έφερε το ΝΑΤΟ στο Αιγαίο μετατρέποντας τη χώρα από ένα πέρασμα για την Ευρώπη σε μια φυλακή για εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους. Αλλά ο καιρός που μπορεί να είσαι και με τον

«χωροφύλαξ» και με τον «αστυφύλαξ» έχει παρέλθει. Ο Τσίπρας πολιτεύεται πάνω στις αντιφάσεις του και κάθε σοβαρός αριστερός άνθρωπος αισθάνεται ντροπή για τα όσα λέει.

Αντιρατσιστικό κίνημα

Το νέο πολιτικό τοπίο που διαμορφώνεται, μόνο ευοίωνα δεν προμηνύεται για τους πρόσφυγες. Η επιβλητική εκλογική νίκη του Μητσοτάκη σε συνδυασμό με την ενίσχυση ακροδεξιών σχηματισμών, εγείρει προβληματισμό για τη διαχείριση του προσφυγικού την επόμενη μέρα. Ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ στην πραγματικότητα υιοθετούν την ίδια ατζέντα με τη ΝΔ με μια πιο φιλόδοξη ρητορική. Το μόνο θετικό είναι ότι ακόμη και σε επίπεδο κάλπης, η Αριστερά άθροισε ποσοστά σε επιμέρους κόμματα και σχηματισμούς, χωρίς όμως να συγκροτεί ένα σοβαρό πολιτικό υποκείμενο που θα θέσει με σοβαρούς όρους το ζήτημα στο δημόσιο διάλογο. Αυτός είναι και ο λόγος που το κίνημα και οι οργανώσεις της ριζοσπαστικής Αριστεράς οφείλουν να πατήσουν στο υπαρκτό ρεύμα που υπάρχει στην κοινωνία και να του δώσουν πολιτική κατεύθυνση με στόχο τη συσπείρωση δυνάμεων

γύρω από ένα μίνιμουμ, αλλά ουσιαστικό πολιτικό πρόγραμμα. Αυτή είναι μια διαδικασία που απαιτεί χρόνο, ζύμωση, ειλικρίνεια και τριβή σε κοινές πρωτοβουλίες και εγχειρήματα.

Τα καλοκαιρινά αντιρατσιστικά φεστιβάλ, οφείλουν να αποτελέσουν τέτοιους κόμβους. Ο κόσμος των κινημάτων, του αγώνα και της αλληλεγγύης θα αναζητήσει χώρους έκφρασης, ανταλλαγής απόψεων και οργάνωσης για τα όσα έρχονται. Τα αντιρατσιστικά φεστιβάλ αποτελούν τέτοιους χώρους. Γι' αυτό το λόγο κυρίως το μεγάλο Φεστιβάλ της Αθήνας στις 7, 8 και 9 Ιουλίου, αλλά και το αντίστοιχο της Θεσσαλονίκης στις 15, 16 και 17 Ιουνίου, πρέπει να στηριχθούν μαζικά και να καταφέρουν να ενσωματώσουν όλη την ανοιχτή συζήτηση που υπάρχει αυτή τη στιγμή στην κοινωνία, τόσο γύρω από το προσφυγικό, όσο και γύρω από την ευρύτερη μετεκλογική κατάσταση, που τότε θα είναι τελείως σαφής. Με την ίδια δυναμική όμως πρέπει να στηριχθούν και όλα τα μικρότερα αντιρατσιστικά φεστιβάλ που διοργανώνονται κάθε χρόνο σε όλη την επικράτεια καθώς αποτελούν πολύ σημαντικά κέντρα αγώνα και αλληλεγγύης.

24^ο
ΑΝΤΙΡΑΤΣΙΣΤΙΚΟ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ
κοινωνικής αλληλεγγύης

15-17 ΙΟΥΝΗ
Πάρκο ΧΑΝΘ
(Ξαρχάκος)

Στη Θεσσαλονίκη, αντίστοιχα, το Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ αναμένεται να είναι πολύ δυναμικό ανοίγοντας μια πληθώρα ζητημάτων: Από τα push backs στο Αιγαίο και τους φράχτες στον Έβρο, μέχρι την απάντηση στην ακροδεξιά και την επιβίωση μέσα σε συνθήκες ακραίου πληθωρισμού και φτωχοποίησης. Ξεχωριστό ενδιαφέρον κατά τη γνώμη μας θα έχει αντιπολεμική συζήτηση με τίτλο

«Η όξυνση των ενδοϊμπεριαλιστικών συγκρούσεων και το καθήκον της οργάνωσης αντιπολεμικού κινήματος». Σε μια περίοδο όξυνσης των ελληνοτουρκικών ανταγωνισμών, αλλά και συνέχισης της πολεμικής σύγκρουσης στην Ουκρανία, είναι πολύ σημαντικό να αναδειχθεί η σημασία του διεθνισμού στο σήμερα. Από το συνολικό πρόγραμμα, όμως, δεν θα μπορούσε να λείπει και το ζήτημα της έμφυλης βίας και καταπίεσης, το οποίο

μάλιστα θα ανοίξει με ξεχωριστό τρόπο. Στη συζήτηση με τίτλο «Ο,τι έγινε στα Τέμπη, δεν θα ξεχαστεί -Το έγκλημα των ιδιωτικοποιήσεων», θα γίνει παρέμβαση από τη Συνέλευση 8 Μάρτη, στην οποία μεταξύ άλλων θα τεθεί το ζήτημα των έμφυλων συνεπειών των ιδιωτικοποιήσεων μέσα από διεθνή παραδείγματα. Πρόκειται για μια συζήτηση που άνοιξε στο φετινό Pride και θα συνεχιστεί στο Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ.

Είναι σαφές ότι απέναντι στους φράχτες, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, τις παράνομες επαναπροωθήσεις και το ρατσιστικό δηλητήριο, ο κόσμος των κινημάτων και της Αριστεράς πρέπει να θέσει εκ νέου τα δικά του αιτήματα και προτάγματα. Είναι καθήκον όλων μας να επαναφέρουμε το προσφυγικό στην κεντρική πολιτική ατζέντα. Να μιλήσουμε για τα διαρκή εγκλήματα στα σύνορα, να σταθούμε στο πλευρό των προσφύγων και να απαιτήσουμε να μπει φρένο στη συστηματική καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ο αντιρατσιστικός αγώνας και η αλληλεγγύη στους πρόσφυγες πρέπει να ριζώσει το επόμενο διάστημα στους χώρους δουλειάς, στις γειτονιές, στα σχολεία, στις σχολές, σε όλη την κοινωνία. Μόνο έτσι θα αποδείξουμε ότι τα εκλογικά ποσοστά των από πάνω είναι ένας πύργος από τραπουλόχαρτα που τσακίζεται με κοινωνικούς αγώνες και όχι μια δυσβάσταχτη πραγματικότητα που οι πρόσφυγες θα τη βιώσουν στο δεκαπλάσιο.

ΟΙ ΑΠΕΡΓΙΕΣ ΣΤΗ — ΓΑΛΛΙΑ — ΟΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΞΑΝΑ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ • ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕΙΣ • ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΤΗΝ
— **NARA CLADERA** —
ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΡΙΑ, SUD SOLIDAIRES

Τη συνέντευξη πήρε
η Κατερίνα Γιαννούλια

Η «**Ανεξάρτητη Ενωτική Ταξική Κίνηση ΜΑΧΗ**» φιλοξενεί τη γαλλίδα συνδικαλίστρια των SUD SOLIDAIRES, Nara Cladera (εκπαιδευτικό της Α' βάθμιας * συν-συντονίστρια του ομοσπονδιακού τομέα εκπαίδευσης των SUD SOLIDAIRES * συν-συντονίστρια του διεθνούς συνδικαλιστικού δικτύου των SUD για την αλληλεγγύη και την πάλη), σε **Θεσσαλονίκη 7/6, 7μμ, στην ΕΔΟΘ και Αθήνα 8/6, 7μμ, στη Νομική, για να συζητήσουμε για την ελπιδοφόρα κατάσταση στη Γαλλία, για τη συνέχεια, αλλά και για τις δυσκολίες που έχουν να ξεπεράσουν οι γάλλοι εργαζόμενοι.**

Μια νέα Γενική Απεργία, στις 6 Ιούνη, επιβεβαιώνει για άλλη μια φορά την αντοχή ενός μεγαλειώδους εργατικού και νεολαιίστικου κινήματος στη Γαλλία. Στη χώρα που συχνά μας φέρνει «καλά νέα»-προάγγελους κινητοποιήσεων και εξεγέρσεων πανευρωπαϊκά!

Μετά την επιβολή της μεταρρύθμισης μέσω του άρθρου 49.3 του συντάγματος με την ταυτόχρονη παράκαμψη του κοινοβουλίου, η ταξική μάχη που ξεκίνησε 4 μήνες πριν συνεχίζεται με ενθαρρυντικά ποσοστά: οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι το 64% του πληθυσμού θέλει να συνεχιστούν οι κινητοποιήσεις και το 45% θέλει ριζοσπαστικοποίηση των δράσεων.

Όσον αφορά την κυβέρνηση, τα πράγματα είναι απλά: Αυτή η πράξη επιβολής, σημάδι μιας νέας κατασταλτικής κλιμάκωσης, αποκαλύπτει την απομόνωσή της. Η μεταρρύθμισή της ήρθε άμεσα αντιμέτωπη με μια μαζική λαϊκή απόρριψη. Παρά τις μικροσυμφωνίες με την παραδοσιακή Δεξιά, η οποία βρίσκεται και η ίδια σε διαδικασία αποσύνθεσης, βρέθηκε σε θέση μειοψηφίας στην Εθνοσυνέλευση. Ο Μακρόν έχει κάνει αυτήν τη μεταρρύθμιση κεντρικό άξονα της δεύτερης θητείας του, ως την αδιάψευστη απόδειξη του νεοφιλελεύθερου ριζοσπαστισμού του και της αποφασιστικότητάς του να τσακίσει την αντίσταση ενός λαού που γνωρίζει ότι είναι «ανθεκτικός». Εξελίχθηκε σε συντριπτική απόδειξη του δομικά μειοψηφικού χαρακτήρα του κοινωνικού μπλοκ του οποίου ο ίδιος αποτελεί την τέλεια ενσάρκωση, υιοθετώντας τον ρόλο του ξεδιάντροπου υπαλλήλου μιας αστικής τάξης αχαλίνωτης, μεθυσμένης από διάθεση εκδίκησης ενάντια στις παραχωρήσεις στις οποίες υποχρεώθηκε στο παρελθόν, ως άξια απόγονος των Βερσαλιών και της Επιτροπής Χυτηρίων (διαβόητα αντεργατικός και «παρεμβατικός» οργανισμός των ιδιοκτητών εργοστασίων χάλυβα και σιδήρου από το 1864 ως το 1940).

Αλλά αυτή η πράξη επιβολής είναι επίσης η στιγμή της αλήθειας και για τον πραγματικό αντίπαλο της κυβέρνησης, το μαζικό κίνημα των συνδικάτων και της πολιτικής Αριστεράς.

Το σημερινό κίνημα αποτελεί συνέχεια και κλιμάκωση των κινητοποιήσεων που προηγήθηκαν, τουλάχιστον εκείνων που σηματοδότησαν την αλληλουχία των αγώνων που ξεκίνησαν στα μέσα της δεκαετίας του 2010: ιδίως τη μάχη στη Notre-Dame-des-Landes, τον αγώνα κατά του εργατικού νόμου, τα Κίτρινα Γιλέκα, τις φεμινιστικές κινητοποιήσεις κατά της σεξουαλικής και της σεξιστικής βίας και ευρύτερα κατά της έμφυλης καταπίεσης, το κίνημα 2019-2020 κατά της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού, τους αγώνες των μεταναστών χωρίς χαρτιά, ή ακόμη και τους αγώνες (ιδίως τους αντιρατσιστικούς) κατά των αστυνομικών εγκλημάτων και κάθε κρατικής βίας. Ενσωματώνει, αρθρώνει και αναπτύσσει τα επιτεύγματά τους, τόσο σε επίπεδο μεθόδων και τακτικών αγώνα όσο και σε ιδεολογικό επίπεδο.

Πού βρίσκεται το κίνημα που ξεκίνησε στη Γαλλία στις 19 Ιανουαρίου για να πετύχει την απόσυρση μιας ακόμη αντι-μεταρρύθμισης των συντάξεων και μια νίκη ενάντια σε έναν ευρέως μισητό πρόεδρο; Ανέναντι σε όσους φαντάζονταν μια συνδικαλιστική παράσταση «για την τιμή των όπλων» ανίκανη να σταθεί εμπόδιο στον νεοφιλελεύθερο οδοστρωτήρα, λίγους μόνο μήνες μετά την επανεκλογή του Μακρόν, οι εργαζόμενοι, τα κοινωνικά κινήματα και τα συνδικατάδες είχαν ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να υπολογίζει στην γενικευμένη απάθεια. Δεν πρόκειται ακόμη για ρήξη με την καθοστηκία τάξη πραγμάτων, αλλά είναι ήδη ένα μεγάλο βήμα.

Επιχειρούμε να εξετάσουμε τις δυνατότητες, τα όρια, αλλά κυρίως τα άμεσα στρατηγικά διακυβεύματα του αγώνα που είναι σε εξέλιξη, προκειμένου να αποκτήσουμε τροφή για σκέψη και δράση και στη χώρα μας.

? Στις 6 Ιούνη, μετά από μια μακρά περίοδο κινητοποιήσεων αντίστασης μεγάλης κλίμακας, έχετε άλλη μια μεγάλη γενική απεργία. Τι θα σημαίνει αυτό και τι είδους συμμετοχή πιστεύετε ότι θα έχει;

Η Εθνική Διασυνδικαλιστική έχει καλέσει σε δεκατέσσερις εθνικές ημέρες απεργίας και διαδηλώσεων: 19 Ιανουαρίου, 31 Ιανουαρίου, 7 Φεβρουαρίου, 11 Φεβρουαρίου, 16 Φεβρουαρίου, 7 Μαρτίου, 8 Μαρτίου, 11 Μαρτίου, 23 Μαρτίου, 28 Μαρτίου, 6 Απριλίου, 13 Απριλίου, 1 Μαΐου και 6 Ιουνίου. Ας προσπεράσουμε τη μάχη των αριθμών που παραδοσιακά φέρνει την αστυνομία, τα συνδικάτα και τα μέσα ενημέρωσης αντιμέτωπα μεταξύ τους, σχετικά με τον αριθμό των διαδηλωτών. Όποιο και αν είναι το σημείο αναφοράς που χρησιμοποιείται, η συμμετοχή ήταν εξαιρετική, η υψηλότερη των τελευταίων ετών.

Αυτό συνέβη στις μεγάλες πόλεις, αλλά και σε πλήθος πόλεων σε όλη τη Γαλλία. Ξανασυναντάμε εδώ, ένα χαρακτηριστικό του κινήματος των Κίτρινων Γιλέκων: ισχυρές τοπικές ρίζες σε κάθε περιοχή. Για παράδειγμα, στις 31 Ιανουαρίου, ο αριθμός των διαδηλωτών-ες στην Tarbes, αν τον φέρουμε στην κλίμακα του Παρισιού, θα αντιπροσώπευε 6 εκατομμύρια ανθρώπους- στους δρόμους του Saint-Gaudens, μιας πόλης με 11.500 κατοίκους, βρέθηκαν 5.200 άτομα. Τα παραδείγματα θα μπορούσαν να πολλαπλασιαστούν. Συνολικά, ένα εκατομμύριο, δύο εκατομμύρια, δύο εκατομμύρια, αυτό δεν είναι πλέον το ζητούμενο. Η κλίμακα των διαδηλώσεων δεν έχει φτάσει στο ίδιο επίπεδο εδώ και πολύ καιρό- κανείς δεν το αρνείται αυτό.

Μπορούμε να μιλήσουμε για μια κινητοποίηση εξαιρετική αλλά και ανεπαρκή. Εξαιρετική από την άπο-

Συνέντευξη με την Nara Cladera

«Να διατηρήσουμε την ενότητα της συνδικαλιστικής δράσης»

Ολόκληρο
στο RProject.gr

ψη του αριθμού των διαδηλωτών, της διάρκειας, της λαϊκής εξέγερσης, αλλά και από την άποψη ότι απεργίες πραγματοποιούνται όλους αυτούς τους μήνες σε πολλές ιδιωτικές επιχειρήσεις, σε διάφορους επαγγελματικούς τομείς. Ανεπαρκής, γιατί, όπως λέμε από την αρχή, «οι διαδηλώσεις δεν αρκούν». Και όμως παραμένουν η προτιμώμενη μέθοδος δράσης για πολλούς.

Το μπλοκάρισμα της οικονομίας, το σταμάτημα των μέσων παραγωγής, με άλλα λόγια η απεργία, παραμένει δύσκολο να γενικευτεί, είτε μακροπρόθεσμα βέβαια, είτε ακόμη και κατά τη διάρκεια των «εθνικών ημερών». Οι λόγοι γι' αυτό είναι γνωστοί, πρώτα και κύρια η ανεπάρκεια της τοπικής διακλαδικής συνδικαλιστικής οργάνωσης. Αυτό οφείλεται στον μαχητικό αντισυνδικαλισμό των εργοδοτών: απουσία δικαιωμάτων στις μικρότερες επιχειρήσεις, αμφισβήτηση των δικαιωμάτων στις υπόλοιπες, κατάχρηση μέσω των φορέων εκπροσώπησης των εργαζομένων που είναι όλο και πιο θεσμικοί και όλο και λιγότερο αντιπροσωπευτικοί, αντι-συνδικαλιστική καταστολή παντού.

Προκύπτει όμως και από επιλογές των ίδιων των συνδικάτων: όταν θέ-

λεις να αλλάξεις ριζικά την κοινωνία και πιστεύεις ότι η γενική απεργία είναι ο τρόπος για να το πετύχεις, τότε δεν μπορείς να περιθωριοποιήσεις τη διακλαδική διάσταση του συνδικαλισμού στην καθημερινή δραστηριότητα.

Ενώ αυτό είναι απαραίτητο για να προχωρήσουμε μπροστά, είναι επίσης σημαντικό να επαναλάβουμε την ισχυρή φύση αυτού του μαζικού κινήματος. Χωρίς να επανέλθουμε στις τεράστιες διαδηλώσεις σε όλες τις περιοχές, θα πρέπει να σημειώσουμε τα μπλόκα και τις συγκεντρώσεις που συνεχίζονται, ιδιαίτερα από τον Μάρτιο. Δεν υποκαθιστούν τις απεργίες, γιατί έχουν ασθενέστερη επίδραση στην οικονομία, στην παραγωγή και επομένως στα κέρδη των καπιταλιστών. Όμως φέρνουν κοντά τις συνδικαλιστικές ομάδες της CGT, των Solidaires, της FSU, ακόμα και της FO ή της CFTD, στις ίδιες γειτονιές στα μεγάλα αστικά κέντρα. Βραχυπρόθεσμα, αυτό ενισχύει τη λαϊκή εμπιστοσύνη στο κίνημα και στις συνδικαλιστικές οργανώσεις που το οργανώνουν- μακροπρόθεσμα, δημιουργεί μια θετική δυναμική για το συνδικαλιστικό κίνημα.

? Πώς προετοιμάζεστε εσείς, η SUD SOLIDAIRES και τα άλλα συνδικάτα του IDF για αυτή τη μεγάλη απεργία;

Όταν η ημερομηνία της 6ης Ιουνίου ανακοινώθηκε από την εθνική δι- ασυνδικαλιστική το βράδυ της 5ης Μαΐου, αναρωτηθήκαμε ειλικρινά τι θα μπορούσαμε να κάνουμε μεταξύ δύο διαδηλώσεων.

Εξ ου και η σειρά των βραδινών διαδηλώσεων, γνωστών ως «παρελάσεις με δάδες», εξ ου και οι συζητήσεις και μερικές φορές οι πρωτοβουλίες για τα απεργιακά ταμεία, εξ ου και οι «Γενικές Συνελεύσεις» στις πόλεις που συγκεντρώνουν ακτιβίστριες κι ακτιβιστές από διαφορετικές οργανώσεις, εξ ου και οι «διαδηλώσεις της κατσαρόλας» των τελευταίων μηνών.

Η ενότητα είναι επίσης πολύ ορατή στις διάφορες δράσεις που αποφασίζονται τοπικά σε όλη τη χώρα: μοίρασμα φυλλαδίων στις πύλες των επιχειρήσεων ή σε δημόσιους χώρους, αποκλεισμός σταθμών διοδίων, κυκλικών κόμβων ή δρόμων, υποστήριξη καταλήψεων χώρων παραγωγής κ.ο.κ. Υπάρχει μια διαλεκτική σχέση μεταξύ της μακροχρόνιας διατήρησης της εθνικής διασυνδικαλιστικής και των συνθημάτων που προβάλλο-

νται από κάθε συνδικαλιστική δύναμη. Το αποτέλεσμα στην πραγματικότητα - και αυτό είναι που μετράει - αντανακλάται στο υψηλό επίπεδο της κοινωνικής κινητοποίησης. Είναι προς το μεγάλο μας συμφέρον να διατηρήσουμε την ενότητα της συνδικαλιστικής δράσης, αλλά παραμένουν και τα διασυνδικαλιστικά πλαίσια προβληματισμού. Αυτό θα είναι απαραίτητο απέναντι στην επιθυμία να καταστραφεί ο συνδικαλισμός.

Μια διαδοχή διαδηλώσεων δεν θα είναι αρκετή για να κερδίσουμε. Διότι δεν εμποδίζουν την οικονομία, αλλά και επειδή συγκεντρώνουν ανθρώπους που είναι ήδη κινητοποιημένοι, σε διαφορετικό βαθμό. Τώρα, η κλίση της ισορροπίας δυνάμεων υπέρ μας προϋποθέτει να κερδίσουμε εκείνους που δεν έχουν ενταχθεί στο συλλογικό κίνημα διαμαρτυρίας: τους εργαζόμενους σε εταιρείες όπου η απεργία δεν είναι στην ημερήσια διάταξη, εκείνους σε τομείς όπου πιστεύουν ότι «δεν μπορούν» να απεργήσουν- όπου υπάρχει η ανάγκη να αισθάνονται την έμπρακτη υποστήριξη των συνδικαλιστικών ομάδων της διπλανής μεγάλης εταιρείας, μερικές φορές στον ίδιο χώρο (υπεργολαβία), η ανάγκη να υπολογίζουν στις συναντήσεις με τις τοπικές συνδικαλιστικές ομάδες και την παρουσία τους. Τα μοιράσματα φυλλαδίων και οι συζητήσεις που οργανώνονται από τα τοπικά σωματεία/τα παραρτήματα των CGT, των Solidaires και άλλα, είναι απαραίτητα για να οικοδομήσουμε μια εθνική διακλαδική απεργία.

Η υποστήριξη των υφιστάμενων απεργιών είναι επίσης αυτονόητη. Στην Ιλ ντε Φρανς, για παράδειγμα, δεκάδες εργαζόμενοι των θυγατρικών της La Poste (Chronopost, στο Alfortville στο Val-de-Marne- DPD στο Le Coudray Montceaux, στην Essonne) απεργούν εδώ και ενάμιση χρόνο. Είναι παρόντες σε όλες τις διαδηλώσεις στο Παρίσι από τις 19 Ιανουαρίου, αλλά πολύ λίγες συνδικαλιστικές ομάδες ήταν παρούσες στις διαδηλώσεις τους και στις απεργιακές τους πικετοφορίες, τις προσκαλούσαν στις επιχειρήσεις τους ή στο κατώφλι τους για να προβάλλουν την απεργία. Είκοσι μήνες αγώνα είναι ασυνήθιστο, αλλά σε κάθε περιοχή υπάρχουν απεργίες για να στηριχτούμε και να στηρίξουμε!

«ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΠΙΕΣΜΕΝΟΥΣ ΠΟΥ

ΔΕΝ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΝΤΕΣ ΝΑ ΑΚΟΥΣΑΝ

* σύγχος των
Rationalistas

Επιμέλεια: Κατερίνα Καλλιέργη

Σοβαρές ανησυχίες για τον τρόπο που διεξάχθηκε η δίκη για τους δολοφόνους του Ζακ Κωστόπουλου αλλά και συνολικά για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα εκφράζει η *απάντηση της Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (LIBE) μετά την προσφυγή της οικογένειας του Ζακ*. Η αρχική προσφυγή είχε γίνει στην αρμόδια Επιτροπή Αναφορών (PETI) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου η οποία είχε αφήσει ανοιχτή την υπόθεση ζητώντας από την LIBE την συμβουλή της. Ερευνώντας τα στοιχεία για την δίκη των δολοφόνων του Ζακ, η LIBE κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχουν πολύ σοβαρές απειλές για το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, ότι δεν καταγράφονται τα περιστατικά βίας απέναντι σε ΛΟΑΤΚΙΑ+ άτομα και ανέφεραν «*αυθαίρετη και δυσανάλογη χρήση βίας [...] από τις αστυνομικές δυνάμεις*», ενώ για την δίκη του Ζακ καθαυτή εξέφρασαν ανησυχία για την αντιμετώπιση και την αθώωση των αστυνομικών. Η επιστολή κατατέθηκε στην PETI στις 24 Μαΐου και αναμένουμε την τελική απόφαση της Επιτροπής, ενώ είναι πιθανόν να ζητηθεί από τις

ελληνικές Αρχές να δώσουν γραπτώς την θέση τους. Αν και δεν έχουμε καμία εμπιστοσύνη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ούτε πιστεύουμε πως είναι αυτή που προστατεύει τα δικαιώματά μας, θα έχει ενδιαφέρον να δούμε ποια είναι αυτή η θέση των Αρχών και πώς θα υποστηρίξουν τα ψέματα που ακούστηκαν κατά την δίκη. Πόσο μάλλον όταν *θα πρέπει να υποστηρίξουν ότι για το ελληνικό κράτος και την αστυνομία μία τζαμαρία έχει μεγαλύτερη αξία από την ανθρώπινη ζωή*.

Όλα τα συντηρητικά ανταναικλαστικά βγήκαν στην φόρα με αφορμή την *απόφαση μιας δασκάλας να προβάλλει την βραβευμένη παιδική ταινία «Αγόρια στο ντουζ» σε παιδιά του Δημοτικού*. Ένας γονέας κατήγγειλε την δασκάλα γιατί το παιδί του ταράχθηκε, λέει, τόσο πολύ από αυτήν την ταινία που γύρισε στο σπίτι του και έκανε εμετό. Το (υποτιθέμενο) σοκ του παιδιού το προκάλεσε ένα φιλί μεταξύ δύο παιδιών -αγοριών- στην ταινία. Από εκεί και έπειτα ξεκίνησε ο ηθικός πανικός. *Ο γονέας μήνυσε την δασκάλα -φυσικά και ο δικηγόρος φαίνεται να συνδέεται με την ακροδεξιές ομάδες- και τα ΜΜΕ ξεκίνησαν να μιλάνε για «πορνογραφικές σκηνές»*, να στήνουν λαϊκό δικαστήρια. Όλα αυτά για μία ταινία από την εκπαιδευτική πλατφόρμα Cinedu, η οποία έχει αποσπάσει βραβείο παιδικής ταινίας μικρού μήκους. Είναι τρομακτικό το πόσο εύκολα ένας ακροδεξιός γονέας κι ένας ακροδεξιός δικηγόρος μπορούν να βρουν πάτημα και βήμα για να δημιουργήσουν «κοινωνικό θέμα». *Είναι συνάμα επικίνδυνο, καθώς δεν μπορεί να γίνει αυτό κριτήριο για την εκπαιδευτική διαδικασία*. Σε τρεις μήνες μπορεί ένας γονέας να θεωρήσει ότι το παιδί του ταράχθηκε με ένα ποίημα του Καβάφη. Σε ένα χρόνο κάποιος άλλος με το Αμάρτημα της Μητρός μου. *Πού φτάνει το όριο και ποιος μπορεί να το βάλει; Σίγουρα όχι άνθρωποι που θεωρούν πορνογραφική σκηνή ένα πεταχτό φιλί μεταξύ δύο 12χρονων αγοριών...*

Σε ένα περιστατικό που εύλογα φέρνει στη μνήμη το έργο του Ντάρριο Φο και της Φράνκα Ράμε «Ο τυχαίος θάνατος ενός αναρχικού» είχαμε έναν ακόμα «τυχαίο» θάνατο στο Α.Τ Ομόνοιας. Σύμφωνα με ό,τι αναφέρει η αστυνομία *πρόκειται για έναν 55χρονο Γερμανό τουρίστα*, για τον οποίο δεχτήκανε κλήση και τον βρήκαν μεθυσμένο σε ένα parking στην Ομόνοια. Φυσικά, *αντί να τον οδηγήσουν στο νοσοκομείο για πρώτες βοήθειες ή πιθανή πλύση στομάχου, τον μεταφέραν στον Α.Τ Ομόνοιας για «προστατευτική κράτηση»*. Από ό,τι φαίνεται βέβαια *τον προστατέψαν τόσο καλά, που σύμφωνα με τους ίδιους πήδηξε μόνος του και προσγειώθηκε με το κεφάλι με αποτέλεσμα να φύγει από την ζωή*. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις μαρτυρίες (τους) σπκώθηκε από την καρέκλα που βρισκόταν στον διάδρομο του Α.Τ Ομόνοιας, πήρε φόρα και τρέχοντας πήδηξε από το μπαλκόνι (!). Όταν πλέον διαπιστώθηκε ο θάνατός του στον Ερυθρό Σταυρό όπου είχε μεταφερθεί με ΕΚΑΒ και η εφημερία του νοσοκομείου ζήτησε να μάθει τα στοιχεία του για να καταγραφεί ο θάνατός του οι αστυνομικοί απάντησαν «δεν σας

Με κεντρικό σύνθημα «Μια φορά και έναν καιρό» θα πραγματοποιηθεί το *φετινό Athens Pride το Σάββατο 10 Ιουνίου*. Με βάση το στοιχείο του παραμυθιού στο κεντρικό κείμενο, μπαίνουν κάποια αιτήματα τόσο γενικά και αφηρημένα που ούτε το ίδιο το δικαίωμα σε γάμο και παιδοθεσία δεν εκφράζεται ξεκάθαρα.

Για ακόμα μία χρονιά το *θεσμικό Athens Pride βρίσκεται σε επίπεδο διεκδίκησης πολύ πιο πίσω από την ίδια την ΛΟΑΤΚΙΑ+ κοινότητα*, αδυνατώντας να εκφράσει τις πραγματικές ανάγκες και διεκδικήσεις της. Και αυτό είναι λογικό -δυστυχώς. Πιγμένο μέσα στους χορηγούς, τις πρεσβείες, τους θεσμούς, και την ίδια την Αστυνομία δεν έχει την δυνατότητα να παράξει τον λόγο που πραγματικά εκφράζει τις ανάγκες των ΛΟΑΤΚΙΑ+ γιατί αυτός ο λόγος πάει κόντρα με όσους συμπράτουν με το ίδιο το Pride. Έτσι μία μέρα που θα έπρεπε να είναι μέρα γιορτής και διεκδίκησης *εκπίπτει σε μία μέρα που κύριο λόγο έχουν τα (πολύχρωμα) προϊόντα και η κατανάλωση τους*. Ακόμα και έτσι όμως το Athens Pride συνεχίζει να είναι μία σημαντική στιγμή για την ΛΟΑΤΚΙΑ+ κοινότητα, καθώς *πραγματικά είναι η μόνη μέρα που μπορεί κάπως πιο ελεύθερα να υπάρξει στον δρόμο*. Για αυτό είναι πολύ σημαντική η *παρέμβαση ριζοσπαστικών ΛΟΑΤΚΙΑ+ και φεμινιστικών ομάδων στο Pride*. Για να μπορέσει ένας κόσμος να βρει και αλλού χώρο έκφρασης, όπου πραγματικά θα μπορεί να εκφράσει τις ανάγκες του και τις διεκδικήσεις του.

ενδιαφέρει ποιος είναι». Άγνωστο παραμένει τι έχει συμβεί με την σωρό του και αν έχουν ειδοποιηθεί οι οικείοι του. Ακόμα και αν θέλαμε να πιστέψουμε ό,τι έχει δηλώσει μέχρι τώρα η ΕΛΑΣ, από την μία είναι τόσο τα περιστατικά τυχαίων στο ΑΤ Ομόνοιας και από την άλλη είναι τόσο γελοία η ιστορία που βγάζουν προς τα έξω που και να θες είναι αδύνατον να πιστέψεις πως έγινε έτσι. *Στην καλύτερη περίπτωση πρόκειται για απόλυτη ανικανότητα να χειριστούν έναν μεθυσμένο άνθρωπο -και πιθανόν σε πανικό- και στην χειρότερη μία ακόμα δολοφονία*.

Πολύχρωμες διεκδικήσεις απέναντι σε νεοφιλελευθερισμό και όμο/τρανσφοβία

Του Γιώργου Μπακέλλα-Τσιμπίση

Ολοκληρώθηκε το Σάββατο το 7ο αυτοοργανωμένο Pride στη Θεσσαλονίκη. Κεντρικό σύνθημα φέτος ήταν το «Δεν θα ζούμε ούτε από τύχη ούτε για τα κέρδη τους, θα ζούμε όπως θέλουμε εμείς». Σε μια περίοδο που η νεοφιλελεύθερη πολιτική επιτίθεται συνεχώς στα λαϊκά στρώματα με ιδιωτικοποιήσεις και περικοπές, τα φονικά αποτελέσματα των οποίων είδαμε με το δυστύχημα στα Τέμπη και τους χιλιάδες νεκρούς από την πανδημία, είναι αναγκαίες οι πρωτοβουλίες όπως το αυτοοργανωμένο Pride. Η πρωτοβουλία αυτή αναδεικνύει τις πραγματικές ανάγκες της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας, ανάγκες όπως η πρόσβαση σε μια ανεπτυγμένη δημόσια υγεία, και δεν μένει περιορισμένη σε ζητήματα ορατότητας και δικαιωμάτων στα πλαίσια του καπιταλιστικού συστήματος, όπως γίνεται με το θεσμικό Pride.

Σε αυτό το πλαίσιο κινήθηκαν και οι εκδηλώσεις της εβδομάδας του Pride. Είναι εξαιρετικά ελπιδοφόρο το γεγονός ότι η μαζικότητα των εκδηλώσεων ήταν μεγαλύτερη από ότι πέρυσι, με το μέσο όρο να κυμαίνεται στα 70 άτομα. Στις εκδηλώσεις έγιναν ενδιαφέρουσες συζητήσεις με θέματα τις περιπτώσεις σεξουαλικής παρενόχλησης στα πανεπιστήμια και την αντιμετώπισή τους, τον τρανσφεμινισμό και την τετφ ρητορική, την συμπόρευση του κινήματος ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις και του queer αγώνα και την ανάγκη σύνδεσης του ΛΟΑΤΚΙ κινήματος με όλα τα υπόλοιπα.

Ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις

Συγκεκριμένα, την τρίτη μέρα στην εκδήλωση που συνδιοργανώθηκε από την ΣΓ8Μ και την ΝΚΑ με τίτλο: «Ιδωτικοποιήσεις: Πρώτες/α χτυπιόμαστε, πρώτες/α απαντάμε» έγινε αναφορά στις ιδιαίτερες επιπτώσεις της νεοφιλελεύθερης πολιτικής στα ΛΟΑΤΚΙ άτομα και τις γυναίκες καθώς και στις αντιστάσεις που προβλήθηκαν από τις ομάδες κόντρα στην πολιτική αυτή. Στην εισήγηση που έγινε από την Άννυ Ποταμίτη αναφέρθηκαν οι συνέπειες που υπάρχουν για τις γυναίκες από την ιδιωτικοποίηση του νερού σε περιοχές όπως η Λατινική Αμερική και η Αφρική. Ως φροντίστριες των οικογενειών, σε περιοχές που δεν υπάρχει πρόσβαση σε νερό αναγκάζονται να διανύουν εξαντλητικές αποστάσεις προκειμένου να

βρουν νερό. Έτσι μένουν εκθέτες στα στοιχεία της φύσης, σε επίθεσης άγριων ζώων αλλά και επιθέσεις από άντρες που παραμονεύουν κοντά στις πηγές νερού. Όμως οι γυναίκες υποφέρουν και από την ιδιωτικοποίηση της υγείας και τη στέρηση της δημόσιας και ασφαλούς άμβλωσης. Στην Πολωνία και τη Βραζιλία (που είναι απαγορευμένες) οι επικίνδυνες άμβλώσεις είναι χιλιάδες θέτοντας σε κίνδυνο τη ζωή των γυναικών. Οι παραπάνω πολιτικές επιλογές δεν έχουν μείνει αναπάντητες. Στην Λατινική Αμερική υπάρχουν μεγάλα κινήματα κόντρα που διεκδικούν δημόσιο νερό και στην Πολωνία οι γυναίκες αντιστέκονται μαζικά κόντρα στην ποινικοποίηση της άμβλωσης.

ΛΟΑΤΚΙ+ αγώνας για υγεία

Στην εισήγηση του Γιώργου Μπακέλλα-Τσιμπίση αναλύθηκε η σχέση του queer κινήματος με τον ευρύτερο αγώνα για δημόσια και δωρεάν υγεία. Ιδιαίτερα με την έξαρση του HIV, η ΛΟΑΤΚΙ κοινότητα βρέθηκε στις επάλξεις της διεκδίκησης κρατικά παρεχόμενης υγειονομικής περίθαλψης. Διεκδικούσαν κρατική έρευνα, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και επιμορφωτικά προγράμματα γύρω από τον ιό με στόχο την πρόληψη. Η δράση των queer ομάδων γύρω από την υγεία δεν έχει σταματήσει τα τελευταία χρόνια. Παραδείγματος χάριν, στις ΗΠΑ υπήρξε μεγάλη πίεση για επέκταση του Medicaid. Με την επέκταση αυτή, που εν τέλει πέρασε από την κυβέρνηση Ομπάμα, θα σταματούσε ο αποκλεισμός ομάδων (π.χ. οροθετικά και τρανς άτομα) από το Medicaid. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι από την επέκταση αυτή

ωφελήθηκαν και άλλες κοινωνικές ομάδες. Η εκδήλωση εμπλουτίστηκε από παρεμβάσεις που έγιναν από εκπροσώπους του σωματείου της ΕΥΑΘ, της Γ' ΕΛΜΕ και του ΣΕΥΠ ΠΦΥ Θεσσαλονίκης - Β. Ελλάδος.

Κεντρική εκδήλωση και πορεία

Παρόμοιες παρεμβάσεις έγιναν και την τέταρτη μέρα στην κεντρική εκδήλωση. Θέμα της εκδήλωσης ήταν η συμπόρευση των κινήματων ως μέσο επιτυχίας τους. Μίλησαν εκπρόσωποι του κινήματος για τον πολιτισμό, του φοιτητικού κινήματος, των μισθωτών δικηγόρων και των επιτυχόντων καθηγητών του ΑΣΕΠ που παλεύουν για μονιμοποίηση. Ενώ συζητήθηκε και το μετεκλογικό τοπίο. Παρά τα άσχημα αποτελέσματα είναι σημαντικό να μην σταματήσει ο αγώνας των κινήματων και με παράδειγμα και τη Γαλλία να συνεχίσουμε όλοι μαζί ενωμένοι καθώς μόνο έτσι μπορούμε να αντιμετωπίσουμε ουσιαστικά το τέρας του νεοφιλελευθερισμού.

Οι παραπάνω εκδηλώσεις πλαισιώθηκαν από καλλιτεχνικές δράσεις όπως η βραδιά κουήρ ποίησης που έγινε την Τετάρτη αλλά και από κοκτέιλ μπαρ που επέτρεψαν στον κόσμο να μιλήσει σε ένα πιο χαλαρό κλίμα για τις συζητήσεις που έγιναν. Η εβδομάδα κορυφώθηκε το Σάββατο με την πολύχρωμη πορεία το απόγευμα και το πάρτυ στο Πολυτεχνείο το βράδυ. Στην πορεία συμμετείχαν περίπου 500 άτομα. Παρόλο που ο αριθμός είναι μικρότερος από πέρυσι, είναι αρκετά ικανοποιητικός δεδομένου ότι φέτος αποσπάστηκε από το Reclaim το κομμάτι της αναρχοαυτονομίας. Ο παλμός της

διαδήλωσης ήταν πολύ έντονος και δυναμικός. Συνθήματα για τον γάμο, την ορατότητα, την ισότητα, την πρόσβαση στην υγεία αλλά και τον αγώνα ενάντια στο σύστημα που γεννά καταπίεση και εκμετάλλευση γέμισαν την πόλη ενώ έστω για εκείνες τις λίγες ώρες, πολύχρωμα πλάσματα μπορούσαν να βγουν στον δρόμο και να διεκδικήσουν όπως θέλουν: με τακούνια, με αρβύλες, in drag, αγκαλιά με τον σύντροφό τους, με την πολύχρωμη οικογένειά τους, βγάζοντας προς τα έξω το φύλο που τους εκφράζει πραγματικά.

Καταστολή ακόμα και στην διασκέδαση

Στο πάρτυ που ακολούθησε η προσέλευση ξεπέρασε τα 1000 άτομα. Η διασκέδαση και το γκλίττερ σταμάτησαν βιαίως γύρω στις τρεις το πρωί καθώς εκείνη την ώρα τα ΜΑΤ έριξαν χημικά στο χώρο που γινόταν το πάρτυ με αφορμή επεισόδια έξω από τον χώρο των πανεπιστημίων. Μόνο λόγω της ψυχραιμίας και της έγκυρης αντίδρασης της διοργάνωσης ο κόσμος αποχώρησε χωρίς προβλήματα και δεν υπήρξαν τραυματισμοί.

Η βίαιη αυτή καταστολή όχι μόνο δεν μας πτοεί αλλά μας θυμίζει πόσο αναγκαίο είναι να συνεχίζουμε τον αγώνα. Γιατί στον κόσμο που θέλουν να φτιάξουν, εμείς δεν έχουμε θέση και έτσι ο μόνος δρόμος που μένει είναι αυτός της πάλης και της αντίστασης. Σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν ανανεώνουμε το ραντεβού μας για τις 24 Ιουνίου στο Κινηματικό μπλοκ του θεσμικού Pride, και ταυτόχρονα συνεχίζουμε την προσπάθεια για την δημιουργία σε κάθε πόλη πρωτοβουλιών όπως αυτή του Αυτοοργανωμένου Pride Θεσσαλονίκης.

55 χρόνια μετά τον διεθνή Μάη του '68

Οι μαζικοί αγώνες μπορούν

Του Αντώνη Νταβανέλου

Στη συζήτηση μέσα στη διεθνή ριζοσπαστική Αριστερά σχετικά με τον χαρακτήρα της μακράς περιόδου που σήμερα διανύουμε, θα βρει κανείς συχνά αναφορές σε μια φράση του Γκράμσι που παραπέμπει στην «εποχή των τεράτων»: Στην εποχή όπου το «παλιό» πεθαίνει, ενώ το «καινούργιο» δεν έχει ακόμα γεννηθεί, δεν έχει αποκτήσει ακόμα τη δύναμη να σαρώσει τη σήψη και να απελευθερώσει την κοινωνική πλειοψηφία.

Πράγματι, η οικονομική κρίση, η όξυνση των ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών και ο πόλεμος, η δραματική απειλή της κλιματικής κρίσης, υποδεικνύουν ότι ο καπιταλισμός παγκόσμια είναι σε συνθήκες ιστορικής σήψης. Όμως ταυτόχρονα, το εργατικό κίνημα και η πολιτική έκφρασή του, η διεθνής Αριστερά, είναι σε συνθήκες αδυναμίας, δεν μπορούν να αντιγυρίσουν τα χτυπήματα με αποτελεσματικό τρόπο. Ίσως η πιο ευθεία παραπομπή στην «εποχή των τεράτων» είναι η ανάπτυξη της ακροδεξιάς και των ρατσιστικών, σωβινιστικών, φιλομilitarιστικών και μισογυνικών ιδεών.

Αυτή η εικόνα μπορεί να γίνει πιο «σκοτεινή», σε στιγμές όπου ο αντίπαλος πετυχαίνει σημαντικές και απρόσμενες νίκες, όπως αυτή που ζούμε εδώ με τη νίκη του Μητσοτάκη στις εκλογές της 21ης Μαΐου. Σε τέτοιες στιγμές το ερώτημα του πώς στο διάλογο μπορεί να αλλάξει αυτός ο κόσμος, γίνεται ιδιαίτερα πιεστικό στα μυαλά χιλιάδων αγωνιστών-στριών και πολύ περισσότερο στα μυαλά των απλών ανθρώπων.

Σε αυτές τις στιγμές έχει σημασία η υπενθύμιση της ιστορίας των αγώνων. Που αποδεικνύει ότι ανάλογα «αδιέξοδα» υπήρξαν και στο παρελθόν, αλλά κυρίως αποδεικνύει ότι υπάρχει μια τιτάνια δύναμη που μπορεί να κόψει και τον πιο δύσκολο γόρδιο δεσμό: η δράση εκατομμυρίων απλών ανθρώπων από τα κάτω, σε παγκόσμια κλίμακα.

Φέτος έχουμε την επέτειο των 55 χρόνων από το ξέσπασμα του Μάη του '68, από εκείνο το διεθνές και παρατεταμένο κύμα αγώνων που συντάραξε τον κόσμο. Παρότι τα 55 χρόνια δεν είναι λίγα, ο Μάης του '68 είναι ένα σύγχρονο φαινόμενο: η κατάληξή του σημάδεψε σε μεγάλο βαθμό την περίοδο που ακολούθησε, ενώ πολλές από τις αντιμεταρρυθμίσεις του νεοφιλελευθερισμού αρχικά σχεδιάστηκαν για να πάρουν πίσω τις κατακτήσεις που τότε επιβλήθηκαν.

Γι' αυτό αξίζει να συζητήσουμε, ξανά και ξανά, για εκείνον τον προηγούμενο γύρο των «χρόνων της φωτιάς».

Το Βιετνάμ στο Παρίσι

Στις αρχές της δεκαετίας του '60, ο κόσμος δεν ήταν ένα ρόδινο μέρος για να ζεις. Παρότι ο καπιταλισμός περνούσε το μεγαλύτερο αναπτυξιακό μπουμ στην ιστορία του, τα χρυσά «30 έβδομα χρόνια» (1945-75), η ανάπτυξη ήταν πολύ πικρή για την τεράστια πλειοψηφία. Τα εκατομμύρια των ανθρώπων στον τότε λεγόμενο «Τρίτο Κόσμο» ζούσαν σε συνθήκες άγριας ιμπεριαλιστικής λεηλασίας κι εκμετάλλευσης. Στις χώρες της περιφέρειας του «κέντρου» -στην Ελλάδα, την Ιταλία, την Ισπανία, την Πορτογαλία κ.ο.κ.- εκατομμύρια εργάτες υποχρεώθηκαν να μεταναστεύσουν για να επιβιώσουν. Στο ίδιο το «κέντρο» του καπιταλισμού, η ζωή της εργατικής τάξης ήταν μια φτηνή υπόθεση: στα βαφεία της FIAT, στα ορυχεία του Βελγίου, στις χημικές βιομηχανίες της Γαλλίας, στα εργοστάσια του Ντιτρόιτ κλπ, το μέσο προσδόκιμο ζωής ενός εργάτη ήταν κατά πολύ μικρότερο από τον γενικό μέσο όρο ζωής του πληθυσμού. Ακόμα και στην αναπτυξιακή του περίοδο, ο καπιταλισμός δεν έκανε ποτέ οικειοθελώς «παραχωρήσεις» στο μεροκάματο, στις εργασιακές σχέσεις, στις κοινωνικές δαπάνες κ.ο.κ. Ό,τι κατακτήθηκε σε αυτά τα πεδία, κατακτήθηκε με σκληρούς αγώνες ή με την απειλή μιας σκληρής εργατικής παρέμβασης. Και αυτό πρέπει να το θυμόμαστε σήμερα όταν οι Μητσοτάκης και σία μας

λένε να περιμένουμε παθητικά την ανάπτυξη προκειμένου να βελτιώσουμε τη ζωή μας. Οι καπιταλιστές, μέσω του ανελέητου ανταγωνισμού μεταξύ τους, στο κυνήγι της ανάπτυξης επιδιώκουν πάντα την πιο αιματηρή εκδοχή της, που μπορούν, κάθε φορά, να επιβάλουν στο εργατικό κίνημα.

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό του κόσμου του '60 ήταν ο Ψυχρός Πόλεμος: Η διπολική μοιρασιά του κόσμου, όπως προέκυψε από το αποτέλεσμα του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου και τις σχετικές συμφωνίες ανάμεσα στις νικήτριες μεγάλες δυνάμεις. Ο Ψυχρός Πόλεμος ήταν ένα σύστημα σχέσεων ιδεολογικοποιημένο και πολύ πιο πειθαρχημένο απ' ό,τι σήμερα πιστεύεται. Τόσο οι ΗΠΑ,

σύγκρουσης και του πυρηνικού ολέθρου. Και αυτό θα πρέπει να το θυμόμαστε καλά σήμερα, όταν μας λένε ότι στις συγκρούσεις μέσα στο κατά πολύ πιο άναρχο και χαοτικό σύστημα του υπό κατασκευή πολύ-πολικού κόσμου, υπάρχει «δίκαια πλευρά της ιστορίας» και ότι οι λύσεις θα δοθούν -τάχα- μέσα από τους διεθνείς «θεσμούς» και ένα κάποιο διεθνές Δίκαιο.

Στις αρχές της δεκαετίας του '60, ο κόσμος είχε αλλάξει. Η καπιταλιστική ανάπτυξη είχε επιφέρει τη μαζική εκπαίδευση, την έξοδο των γυναικών από το σπίτι, είχε δημιουργήσει τις σύγχρονες πιο σύνθετες εργατικές συννοικίες κ.ά. Όμως οι κυβερνήσεις κυβερνούσαν με τις ιδέες της παλιάς εποχής. Ο

Ο Μάης του '68 είναι ένα σύγχρονο φαινόμενο: η κατάληξή του σημάδεψε σε μεγάλο βαθμό την περίοδο που ακολούθησε, ενώ πολλές από τις αντιμεταρρυθμίσεις του νεοφιλελευθερισμού αρχικά σχεδιάστηκαν για να πάρουν πίσω τις κατακτήσεις που τότε επιβλήθηκαν.

όσο και η ΕΣΣΔ, γενικά σέβονταν η μία το δικαίωμα της άλλης να καθαρίζει στην «αυλή» της, ακόμα κι αν αυτό προϋπέθετε βία, καταστολή και στρατιωτική επέμβαση. Παρόλα αυτά, σε διάφορες αφορμές, ο κόσμος έφτασε ξανά και ξανά στα πρόθυρα μιας γενικευμένης πολεμικής

Ντε Γκολ ορκιζόταν στο τρίπτυχο «Πατρίς-Εργασία-Οικογένεια» της πεθαμένης μισο-αγροτικής Γαλλίας του Μεσοπολέμου. Στην Ιταλία το δικαίωμα για το διαζύγιο κατακτήθηκε μόλις το 1974-74. Στις ΗΠΑ οι ρατσιστικές παραδόσεις της προεμφυλιακής εποχής παρέμεναν

να αλλάξουν τον κόσμο

ολοζώντανες μέσα στις μεγάλες πόλεις και τα εργοστάσια, ακόμα και των βόρειων Πολιτειών. Όλες οι κατακτήσεις στις κοινωνικές σχέσεις, στην οικογένεια, στη σεξουαλικότητα, στη μουσική, στις τέχνες κ.ο.κ. που έγιναν σε εκείνη την εποχή της στροφής προς την ελευθερία, ήταν αποτέλεσμα της δράσης εκατομμυρίων κοριτσιών και αγοριών που βγήκαν στο δρόμο σχεδόν

Γκολ για την επιβολή μιας «γαλλικής ειρήνης». Ένας μειοψηφικός αριθμός αγωνιστών-στριών αντέδρασε μάχιμα συγκροτώντας τα δίκτυα αλληλεγγύης στην Αλγερία, μέσα στο έδαφος της μητροπολιτικής Γαλλίας και στην Ευρώπη. Μέσα σε αυτήν τη μειοψηφία θα βρει κανείς πολλούς από τους μετέπειτα πρωταγωνιστές του Μάη.

Το αποφασιστικό βήμα κλιμάκωσης ήταν το Βιετνάμ. Όταν ξέσπασε η «επίθεση της Τετ», της βιετναμέζικης Πρωτοχρονιάς του 1968, ο πλανήτης εμβρόντητος συνειδητοποίησε ότι ένα αγροτικό αντάρτικο σε μια μικρή χώρα ήταν έτοιμο να νικήσει τις ΗΠΑ, την κορυφαία στρατιωτική δύναμη της εποχής. Το μήνυμα για αλληλεγγύη, το σύνθημα για τη «νίκη του Βιετκόγκ» συνεπήρε τη νεολαία σε όλο τον κόσμο.

Το μήνυμα ενίσχυσε στο διαπασών ο Τσε, με το σύνθημα των λατινοαμερικάνων αγωνιστών για «Ένα, δύο, τρία... πολλά Βιετνάμ!» που έγινε η παγκόσμια πολεμική κραυγή μιας ολόκληρης γενιάς. Ολοφάνερα ο Τσε, αλλά και ο Κάστρο της εποχής, δεν είχαν καμιά σχέση με την εικόνα των ακολούθων της σοβιετικής διπλωματίας που φιλοτεχνήθηκε μετέπειτα. Ο Κουβανοί φιλοξενούσαν τότε στην Αβάνα την «τρι-ηπειρωτική», μια προσπάθεια συντονισμού των αντιιμπεριαλιστικών κινήματων της Λατινικής Αμερικής, της Αφρικής και της Ασίας. Ήταν μια προσπάθεια που εξαγρίωνε τη σοβιετική διπλωματία, και δικαίως γιατί η «τρι-ηπειρωτική» κατηγορούσε ευθέως την ΕΣΣΔ για συμβιβασμό με τις ΗΠΑ και εγκατάλειψη των στοιχειωδών καθηκόντων αλληλεγγύης στον αντιιμπεριαλιστικό αγώνα. Λίγο αργότερα ο Τσε έπαιρνε το δρόμο για τη συνέχεια του αντάρτικου και τελικά για τη Βολιβία, όπου απομονωμένος (και συκοφαντημένος από το ΚΚ) βρήκε μαρτυρικό θάνατο.

Δεν θα καταλάβει κανείς τον παγκόσμιο Μάη, αν υποτιμήσει το κίνημα στο εσωτερικό των ΗΠΑ. Η κλιμάκωση των αγώνων ενάντια στο ρατσισμό (από τον Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, στους Μαύρους Πάνθηρες), το κίνημα για την απελευθέρωση των γυναικών, οι πρωτοπόρες κινητοποιήσεις για την απελευθέρωση των ομοφυλόφιλων, οι απεργιακές δράσεις, όλα συνενώθηκαν στο μεγάλο αντιπολεμικό κίνημα. Είναι δεκάδες οι εκθέσεις της CIA που υποδεικνύουν το αντιπολεμικό κίνημα μέσα στις ΗΠΑ και μέσα στον ίδιο τον αμερικανικό στρατό, ως έναν από τους πρωταρχικούς παράγοντες της ήττας του αμερικανικού ιμπεριαλισμού στο

Βιετνάμ. Και η σημασία του στην παγκόσμια πολιτικοποίηση, ιδιαίτερα της νεολαίας, υπήρξε ανεκτίμητη. Στα φοιτητικά δωμάτια της εποχής, δίπλα στο πορτρέτο του Τσε, υπήρχε συνήθως η αφίσα του Malcolm-X, με την εμβληματική δήλωση ότι η απελευθέρωση θα πρέπει να επιδιωχθεί «by any means necessary»...

Το κίνημα «αποβιβάστηκε» γρήγορα στην Ευρώπη. Η αρχή έγινε στη Γερμανία και ακολούθησε το Λονδίνο. Οι μεγάλοι εργατικοί αγώνες στη Βρετανία ξέσπασαν λίγο αργότερα και δεν συνέπεσαν χρονικά με τις πρώτες φοιτητικές-αντιπολεμικές διαδηλώσεις και καταλήψεις.

Αυτό το διεθνές κίνημα περιγράφεται συχνά ως «γαλλικός Μάης», κυρίως γιατί εκεί έγινε πράξη ένα κεντρικό σύνθημα της πολιτικοποίησης εκείνης της εποχής: «Η εργατική τάξη θα πάρει τη σημαία της πάλης από τα αδύναμα χέρια των φοιτητών!». Οι μαζικές φοιτητικές κινητοποιήσεις, οι καταλήψεις των σχολών και οι «νύχτες των οδοφραγμάτων», συνδυάστηκαν γρήγορα με τη μεγαλύτερη γενική απεργία στη μεταπολεμική Γαλλία και ένα κύμα εργατικών καταλήψεων σε εμβληματικά εργοστάσια.

Το καθεστώς αισθάνθηκε τον κίνδυνο: ο στρατηγός Ντε Γκολ κατέφυγε στο γαλλικό εκστρατευτικό σώμα στη Γερμανία, για να διερρηχθεί τις πιθανότητες ενός πραξικοπήματος αν αυτό καθίστατο αναγκαίο. Αργότερα αποδείχθηκε ότι υπήρχαν άλλες «εφεδρείες» του συστήματος, πέρα από τα ταγκς.

Η συγκλονιστική συνέχεια δόθηκε στην Ιταλία, όπου το πάντα σημαντικό φοιτητικό και νεολαιίστικο κίνημα δεν ήταν πλέον η κεντρική κινηματική «φιγούρα». Ο καυτός ιταλικός Μάης υπήρξε κυρίως εργατικός και κράτησε για σχεδόν 10 χρόνια (από το φθινόπωρο του '69 ως περίπου το τέλος του 1978). Χρειάστηκαν τιάνιες προσπάθειες όλου του ιταλικού «πολιτικού δυναμικού» (συμπεριλαμβανοντας το ΚΚ Ιταλίας), διεθνείς συνωμοσίες και απειλές πραξικοπήματος (του νατοϊκού δικτύου Gladio), ένα κύμα ακροδεξιάς τρομοκρατίας με εκατοντάδες νεκρούς, και τα αυτοκτονικά λάθη ενός τμήματος του κινήματος (με την τελική επιλογή της «στρατιωτικοποίησης του αγώνα») για να καμφθεί τελικά αυτή η δύναμη.

Η αντεπίθεση

Σε κάθε περίοδο γενικευμένης ανάτασης του κινήματος, το ερώτημα της δύναμης της Αριστεράς του, στη δοσμένη στιγμή, μπορεί να είναι καθο-

ριστικό για την τελική έκβαση της μάχης. Και σε αυτό το ζήτημα το βάρος που έχει το παρελθόν μπορεί να είναι σημαντικό για το παρόν.

Ο Μάης προκάλεσε σημαντικές αλλαγές και ανατροπές μέσα στη διεθνή Αριστερά. Έφερε στο προσκήνιο τις δυνάμεις της τότε λεγόμενης «Νέας Αριστεράς», της επαναστατικής Αριστεράς, που ρίχτηκαν στην προσπάθεια να κάνουν πράξη το σύνθημα: Μια μόνο λύση, Επανάσταση! Όμως ήταν οργανώσεις ανώριμες ακόμα, με άλυτα ιδεολογικοπολιτικά ζητήματα και περιορισμένες προσβάσεις στην εργατική τάξη.

Στο εσωτερικό του εργατικού κινήματος κυριαρχούσαν τα σοσιαλδημοκρατικά συνδικάτα και ο «μονόλιθος» των ΚΚ. Οι σύγχρονοι αγωνιστές-στριες, που διαμορφώθηκαν πολιτικά μετά την κατάρρευση της ΕΣΣΔ, δεν έχουν εικόνα για τη δύναμη αυτού του «ανταγωνιστικά συνεργατικού» δίπολου, και ιδίως για τη δύναμη των ΚΚ της εποχής του 1960 και 1970. Στην Ιταλία το PCI ήταν το μεγαλύτερο κόμμα στον κόσμο, μετά μόνο από το ΚΣΣΕ. Στη Γαλλία το ΚΚ ήταν ένα μαζικό και πανίσχυρο κόμμα, που έλεγχε αποφασιστικά τη CGT, τη μεγαλύτερη εργατική συνμοσπονδία στη χώρα. Και τα δύο κόμματα είχαν μακρά εμπειρία «ειρηνικής συνύπαρξης» με τα αστικά επιτελεία, έχοντας πάρει μέρος στις κυβερνήσεις «ανοικοδόμησης» στο κρίσιμο διάστημα μετά το 1945. Η γραμμή τους μετά το 1968, ήταν αναντικατάστατο τμήμα της πολιτικής του αστισμού στην προσπάθεια να ελεγχθούν οι προοπτικές που είχε εξαπολύσει ο Μάης.

Ο Ζ. Σεγκί, γραμματέας τότε της CGT και μέλος του Πολιτικού Γραφείου του ΚΚΓ, δηλώνει απερίφραστα στα απομνημονεύματά του ότι η CGT μπήκε στη γενική απεργία του Μάη παραβιάζοντας τις αντίθετες οδηγίες του ΠΓ, γιατί εκτίμησε σωστά ότι αυτός ήταν ο τρόπος για να περιοριστεί η εργατική δράση σε κάποιες σημαντικές συνδικαλιστικές διεκδικήσεις και μόνο. Όταν αυτό επιτεύχθηκε με τις «συμφωνίες της Γκρενέλ» (όπου οι καπιταλιστές συμφώνησαν γρήγορα για κάποιες αυξήσεις στους μισθούς, για μεγαλύτερες άδειες και για μια ενίσχυση της εξουσίας των συνδικάτων στις διαπραγματεύσεις) η CGT δήλωσε ορθά-κοφτά ότι δεν προτίθεται να πάει παρακάτω, αποσύροντας σταδιακά τις ψήφους τις από τις αποφάσεις για συνέχεια των απεργιών και κυρίως των καταλήψεων στα μεγάλα εργοστάσια.

(συνέχεια σελ.24)

ταυτόχρονα σε όλο τον κόσμο, ενάντια σε «φωτισμένες» και τάχα εκσυγχρονιστικές κοινωνικές και πολιτικές ηγεσίες, που επέμεναν (συχνά δια ροπάλου) να διατηρήσουν ζωντανές τις πιο αντιδραστικές, σκοταδιστικές, θρησκόκληπτες, ρατσιστικές και σεξιστικές ιδέες. Η μεγάλη κατάκτηση του '60 στο ιδεολογικό πεδίο ήταν η σύνδεση της διεκδίκησης της ελευθερίας με τη διεκδίκηση της ισότητας, η σύνδεση της πάλης ενάντια στην καταπίεση με την πάλη ενάντια στην εκμετάλλευση. Και αυτό πρέπει να το θυμόμαστε καλά σήμερα, όταν το ρατσιστικό, ή εθνικιστικό, ή σεξιστικό «διαίρει και βασίλευε» γίνεται η πιο προσφιλής μέθοδος κυριαρχίας των καθεστωτικών δυνάμεων.

Όπως όλα τα ιστορικά μεγάλα γεγονότα, ο Μάης «προετοιμάστηκε» σε μια μακρά περίοδο. Στον «Τρίτο Κόσμο» η ληστρική εκμετάλλευση προϋπέθετε την σκληρή ιμπεριαλιστική καταπίεση. Τα μεγάλα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα στην Αφρική, στη Νοτιοανατολική Ασία, στον αραβικό κόσμο, ήταν μια εξέλιξη ιστορικής σημασίας. Δεν υπήρχε περίπτωση να αφήσουν ανεπηρέαστο το «κέντρο». Το ξέσπασμα της Αλγερινής Επανάστασης ένα σοκ για τη Γαλλία. Ακόμα και το ΚΚΓ ευθυγραμμίστηκε με τη γραμμή του Ντε

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ μέσα από την ανεξάρτητη δράση της εργατικής τάξης

Οι εργάτες δημιουργούν όλο τον πλούτο μέσα στον καπιταλισμό. Μια νέα κοινωνία απαλλαγμένη από την εκμετάλλευση, ο σοσιαλισμός, μπορεί να δημιουργηθεί μόνο όταν οι εργάτες πάρουν συλλογικά στα χέρια τους τον έλεγχο όλου του κοινωνικού πλούτου και όταν προγραμματίσουν την παραγωγή και τη διανομή σύμφωνα με τις ανθρώπινες ανάγκες.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ και όχι ρεφορμισμό

Ο καπιταλισμός δεν παίρνει διορθώσεις. Πρέπει να ανατραπεί με την εργατική δράση. Δεν υπάρχει κοινοβουλευτικός δρόμος προς μια τέτοια αλλαγή.

Το κοινοβούλιο, ο στρατός, η αστυνομία, η δικαιοσύνη, όλο το αστικό κράτος λειτουργεί για να προστατεύει τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Η εργατική τάξη θα χρειαστεί το δικό της κράτος, στηριγμένο στην άμεση δημοκρατία, στα συμβούλια αντιπροσώπων απ' τους χώρους δουλειάς, καθώς και στην εργατική πολιτοφυλακή.

ΔΙΕΘΝΙΣΜΟ και όχι «σοσιαλισμό σε μια χώρα» ή «σοσιαλισμό με εθνικά χρώματα»

Η εμπειρία της Ρωσίας αποδεικνύει ότι ακόμα και μια νικηφόρα εργατική σοσιαλιστική επανάσταση, όπως ο Οχτώβρης του 1917, δεν μπορεί να επιβιώσει σε απομόνωση. Τα καθεστώτα της ΕΣΣΔ, μετά την επικράτηση του σταλινισμού, όπως και τα καθεστώτα της Κίνας και των άλλων ανατολικών χωρών ήταν ή είναι κρατικοί καπιταλισμοί, όπου η εκμετάλλευση και η καταπίεση της εργατικής τάξης δεν διαφέρει από τη Δύση. Γι' αυτό υποστηρίζουμε τις εργατικές εξεγέρσεις ενάντια στη γραφειοκρατική άρχουσα τάξη αυτών των χωρών.

Υποστηρίζουμε, επίσης, όλα τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα που αντιστέκονται στην ιμπεριαλιστική καταπίεση. Η δύναμη που θα τσακίσει τελειωτικά τον ιμπεριαλισμό είναι η ενότητα της εργατικής τάξης σε διεθνή κλίμακα, από τη Νέα Υόρκη ως τη Σεούλ και από το Λονδίνο ως το Σάο Πάολο.

Αντιπαλεύουμε κάθε μορφή σοβινισμού, ρατσισμού ή σεξιστικών διακρίσεων που απειλεί να διασπάσει τους εργάτες.

Απέναντι στην αντιτουρκική πολεμοκαπηλία της «δικής μας» άρχουσας τάξης, υποστηρίζουμε το σύνθημα Έλληνες και Τούρκοι εργάτες ενωμένοι.

Είμαστε αντίθετοι στην καταπίεση των μειονοτήτων στη Θράκη και τη Μακεδονία και στα μέτρα αστυνόμευσης των μεταναστών.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ της εργατικής πρωτοπορίας

Η εργατική τάξη μπορεί να απελευθερώσει τον εαυτό της και όλους τους καταπιεσμένους μέσα από τη δική της δράση. Για να κερδηθούν όλα τα κομμάτια της τάξης σ' αυτήν την πάλη είναι απαραίτητο να οργανωθούν τα πιο ξεκάθαρα και μαχητικά τμήματα σε ένα επαναστατικό σοσιαλιστικό εργατικό κόμμα. Ένα τέτοιο κόμμα μπορεί να πείθει τους εργάτες για την επαναστατική προοπτική, παρεμβαίνοντας στους μαζικούς αγώνες. Είμαστε αντίθετοι σε κάθε αντίληψη υποκατάστασης της τάξης, απ' όπου και αν προέρχεται.

ΔΕΑ Επικοινωνήστε μαζί μας:

- Α' ΑΘΗΝΑΣ: 6973005569 • ΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6932045320 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6942602766
- ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6972036692 • ΝΟΤΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ: 6945754555 • ΠΕΙΡΑΙΑΣ: 6942993423 • ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ: 6939014803 • ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: 6972878820 • ΚΡΗΤΗ: 6979925065 • ΚΥΚΛΑΔΕΣ: 6972743637 • ΜΕΣΣΗΝΙΑ: 69832422501 • ΚΥΠΡΟΣ: 0035-796554166

55 χρόνια μετά τον διεθνή Μάη του '68

(συνέχεια από σελ.23)

Σε αυτό το σημείο εκδηλώθηκε η απειρία της Δεξιάς. Ο Ντε Γκολ κήρυξε εκλογές θέτοντας το ερώτημα: Ποιος κυβερνά αυτήν τη χώρα; Μετά τη σημαία συνθηκολόγησης του ΚΚΓ, η Δεξιά κέρδισε μια άνετη πλειοψηφία και ο Ντε Γκολ ούρλιαξε: «Όλα τελείωσαν!». Μια τεράστια και οργισμένη διαδήλωση στο Παρίσι του απάντησε με το ιστορικό σύνθημα: «Δεν ήταν παρά η αρχή – Θα συνεχίσουμε τον αγώνα!». Και οι δυο πλευρές είχαν εν μέρει δίκιο και άδικο. Ο Ντε Γκολ είχε ανακτήσει την πολιτική πρωτοβουλία, αλλά για να επανασταθεροποιήσει την κατάσταση θα χρειαζόταν να «πληρώσει» ακόμα πολλά σε διαδοχικές παραχωρήσεις στα επόμενα χρόνια, μέχρι την εκλογική ήττα του γκολισμού από την Ενωμένη Αριστερά –των ΚΚ και ΣΚ Γαλλίας– υπό τον Μιτεράν. Οι ενθουσιώδεις διαδηλωτές είχαν δίκιο όταν εκτιμούσαν ότι ο συσχετισμός δεν είχε πραγματικά ανατραπεί, ότι οι εξελίξεις θα εξακολουθούσαν να έχουν χαρακτήρα ανοιχτής περιπέτειας, αλλά πλέον βρίσκονταν μπροστά στη διαπίστωση ότι η επιδίωξη της επαναστατικής ανατροπής θα ήταν μια υπόθεση «μακρού χρόνου». Αρχίζει μια περίοδος βασανιστικής ωρίμανσης, που ο Μπεν-σαϊντ περιέγραψε ως την εγκατάλειψη ενός «βιαστικού λενινισμού».

Ανάλογα κρίθηκαν τα πράγματα σε άλλες χώρες. Στην Ιταλία το PCI εγκατέλειψε την πολιτική για μια κυβέρνηση της Αριστεράς, κήρυξε τον «ιστορικό συμβιβασμό» με τη Χριστιανοδημοκρατία και συναίνεσε στη «διασίδηρου» αντιμετώπιση του κινήματος και της επαναστατικής Αριστεράς. Στην Ισπανία η «ομαλοποίηση» του φρανκισμού υπό την αιγίδα του Βασιλιά, πέτυχε κυρίως γιατί ο Καρίγιο έριξε το βάρος του ΚΚ Ισπανίας υπέρ των συμφωνιών της Μονκλόα, δηλώνοντας ότι δεν υπάρχει εναλλακτική πέραν της (αστικής) κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Στην Πορτογαλία, το ΚΚ συναίνεσε στο πραξικόπημα της 25/11/75, με στόχο τη βίαια συντριβή της αριστερής πτέρυγας του Κινήματος Ενόπλων Δυνάμεων και τη σύλληψη του Οτέλο Καρβάλιο, ως προϋπόθεση για να λήξει η επαναστατική πιθανότητα που είχε ανοίξει το 1974.

Έτσι, σε μια μακρά πορεία αγώνων, τελικά ελέγχθηκε η απειλή που είχε εξαπολύσει ο Μάης.

Σε αυτή την πορεία οι οργανώσεις της επαναστατικής Αριστεράς υποχρεώθηκαν να μετεξελιχθούν. Πριν 50 χρόνια, το 1973, οι Επιτροπές Περιφρούρησης της Κομμουνιστικής Λίγκας διέλυσαν βίαια την προσπάθεια της φασιστικής οργάνωσης Νέα Τάξη να κάνει ένα προκλητικό συνέδριο στο

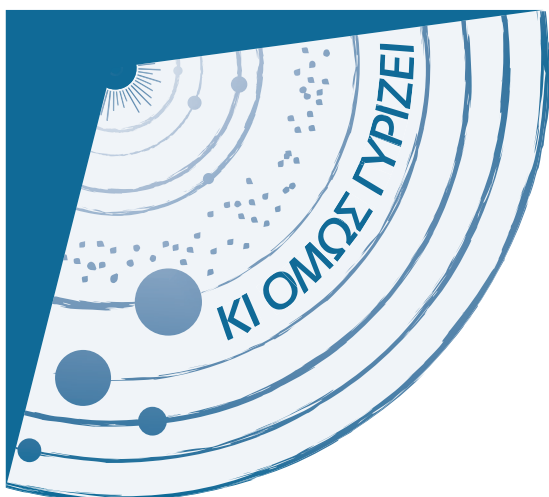
κέντρο του Παρισιού. Η «επιχείρηση» ήταν στρατιωτικά άψογη (παρά τη δρακόντεια κινητοποίηση των CRS, των γαλλικών MAT), όμως πολιτικά έδωσε στην κυβέρνηση τη δυνατότητα να θέσει τη Λίγκα εκτός νόμου. Το χτύπημα αποκρούστηκε με μια μεγάλη ενωτική-αμυντική καμπάνια, όπου υποχρεώθηκε να πάρει μέρος το ΚΚ Γαλλίας. Στις θυελλώδεις και επώδυνες διεργασίες που ακολούθησαν, οι σ. της Λίγκας αναγκάστηκαν να γίνουν πιο συγκεκριμένοι: η επιμονή στη διεκδίκηση της Επανάστασης, σε συνθήκες «μακρού χρόνου», σήμαινε υποχρεωτικά την επανάκτηση της παράδοσης του Ενιαίου Μετώπου, την «ανακάλυψη» της αξίας της μεταβατικής πολιτικής και του μεταβατικού προγράμματος. Με αυτή την κατάκτηση βασικές οργανώσεις της διεθνούς επαναστατικής Αριστεράς βάδισαν στις δύσκολες δεκαετίες του '80 και του '90, με το ξέσπασμα της νεοφιλελεύθερης επίθεσης του κεφαλαίου επί Θάτσερ και Ρίγκαν.

Η διέξοδος από αυτές τις δυσκολίες χαράχτηκε ξανά από τη μαζική παρέμβαση των από κάτω, με κέντρο το εργατικό κίνημα: ο μεγάλος απεργιακός γαλλικός Δεκέμβρης του '95 έθεσε τα θεμέλια για τον ισχυρισμό ότι είναι εφικτή μια αποτελεσματική και νικηφόρα αντιμετώπιση του νεοφιλελευθερισμού. Ακολούθησε το διεθνές κίνημα ενάντια στη νεοφιλελεύθερη καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση.

Με το κλείσιμο εκείνου του κύκλου αγώνων των αρχών του 21ου αιώνα, φαίνεται ξανά να κυριαρχούν οι πολιτικές δυσκολίες. Όμως τα σημάδια της ανάταξης είναι ήδη παραπάνω από ορατά στον κοινωνικό ορίζοντα: το ανθεκτικό εργατικό κίνημα ενάντια στην ασφαλιστική αντιμεταρρύθμιση του Μακρόν στη Γαλλία, η απεργιακή σκυταλοδρομία στη Βρετανία, οι μεγάλες απεργιακές κινητοποιήσεις στη Γερμανία, η γενική απεργία στο Ισραήλ (!), η δραστήρια αριστερή δράση στη Λατινική Αμερική, η μαζική εξέγερση στο Ιράν, είναι προειδοποιήσεις που θα έκαναν ένα βετεράνο του '68 να χαμογελά αισιόδοξα βλέποντας την προοπτική μιας νέας «αρχής».

Σήμερα η «γενιά του '68» μέσα στην Αριστερά έχει παραδώσει τη σκυτάλη στη νεότερη γενιά αγωνιστών-στριών. Έχει παραδώσει ένα «πλαίσιο» θέσεων σκέψης-δράσης κατά πολύ πιο προχωρημένο από το αντίστοιχο που αυτή παρέλαβε στα τέλη της σκοτεινής δεκαετίας του '50. Σε αυτή τη βάση πρέπει να πατάμε για να χτίσουμε τις απαντήσεις που απαιτεί το μέλλον. Κρατώντας την πολύτιμη παρακαταθήκη μιας εποχής μεγάλων ανατροπών: «Δεν ήταν παρά μια αρχή – Να συνεχίσουμε τον αγώνα!».

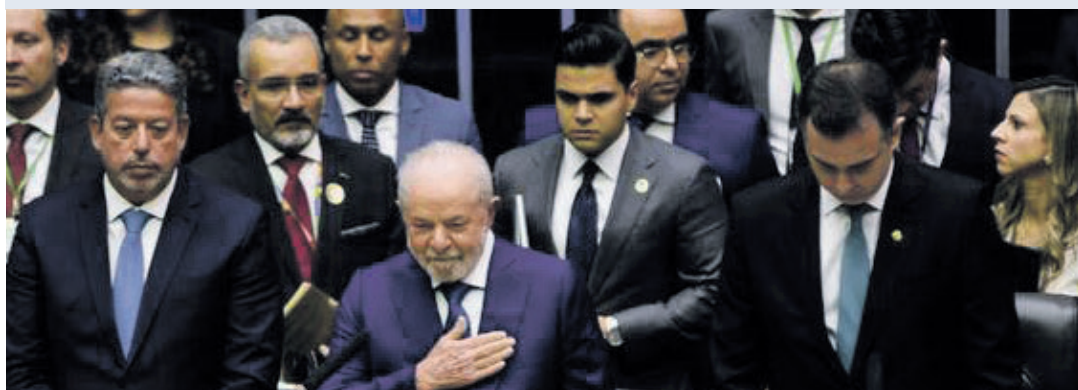
Ταϊλάνδη

Οι κάλπες στην Ταϊλάνδη αποτύπωσαν την συντριπτική εκλογική έκφραση των μεγάλων αγώνων (με τελευταία την εξέγερση του 2020) ενάντια στις υπερ-εξουσίες του στρατού και της μοναρχίας. Τα βασικά κόμματα που στις εκλογές «ελεγχόμενης φιλελευθεροποίησης» το 2019 υποστήριξαν τα τετελεσμένα του πραξικοπήματος του 2014 υπέστησαν συντριπτική ήττα. Το κόμμα του απερχόμενου πρωθυπουργού (και στρατηγού που είχε οργανώσει το πραξικόπημα) πήρε 12,55% (από 23,34%), ενώ γενικότερα τα κυριότερα μεγάλα δεξιά-μοναρχικά κόμματα συγκέντρωσαν 19,41% (από 44,59%). Ανέναντί τους στέκονταν κυρίως το Πέου Τάι και το «Προχωράμε Μπροστά». Το πρώτο είναι μια από τις πολλές «μετενσαρκώσεις» του «λαϊκιστικού» κόμματος του Τακσίν Σιναβάτρα, το οποίο έχει πλούσια προϊστορία σε εκλογικές νίκες που ακυρώνονται με διάλυση του κόμματός του από το στρατό ή τα δικαστήρια. Το δεύτερο είναι η μετενσάρκωση του κόμματος «Το Μέλλον Μπροστά», που πρωτοεμφανίστηκε το 2019 (και στη συνέχεια διαλύθηκε επίσης από τις Αρχές) για να εκφράσει ένα πιο νεανικό αντιδικτατορικό κοινό που δεν είχε δεσμούς με το Πέου Τάι ή είχε χάσει την εμπιστοσύνη του σε αυτό. Το 2019, το Πέου Τάι είχε πάρει 21,92% και το πρωτοεμφανιζόμενο «Μπροστά» είχε εκπλήξει με το 17,34%. Φέτος, το αντιδικτατορικό στρατόπεδο εκτοξεύθηκε συνολικά ενώ άλλαξε και ο συσχετισμός στο εσωτερικό του. Το Πέου Τάι πήρε 28,86% ενώ το «Μπροστά» πήρε 38,01%! Τα δύο κόμματα συγκεντρώνουν 292 έδρες από τις 500 της Βουλής. Όμως ο εκλογικός δρόμος προς την δημοκρατία παραμένει φραγμένος. «Θεσμικά», η χούντα έχει φροντίσει να συγκροτήσει ένα σώμα 250-διορισμένων από αυτήν-Γερουσιαστών, που έχουν λόγο στην εκλογή πρωθυπουργού (απαιτείται η πλειοψηφία στις 750 συνολικά έδρες). Εξωθεσμικά, υπενθυμίζουμε ότι η σύγχρονη ιστορία της Ταϊλάνδης μετρά ένα πραξικόπημα κάθε 7 χρόνια, κι έχουν περάσει ήδη 9 από το τελευταίο. Η ελπίδα βρίσκεται στο ότι η ιστορία της Ταϊλάνδης είναι επίσης γεμάτη από εξεγέρσεις ενάντια στα πραξικοπήματα, με μια επίμονη που συγκλονίζει. Σε μερίδα του διεθνούς Τύπου, η συζήτηση ήδη περιστρέφεται γύρω από το αν οι εξελίξεις θα οδηγήσουν τελικά σε «διαδηλώσεις και μετά πραξικόπημα» ή σε «πραξικόπημα και μετά διαδηλώσεις»...

Βραζιλία

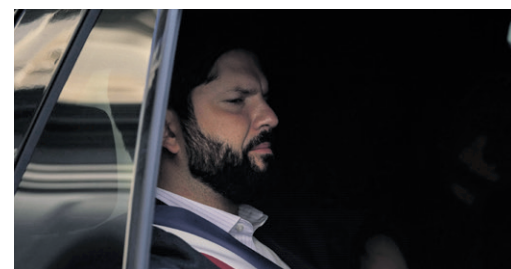
Η αποτυχημένη απόπειρα (πρόκλησης) πραξικοπήματος στη Βραζιλία, έδωσε στον Λούλα πολιτικές δυνατότητες να σταθεροποιήσει την επιστροφή του στην κυβερνητική εξουσία. Απέσπασε (προσωρινά...) ένα τμήμα του συντηρητισμού από τον πυρήνα του μπολσοναρισμού, διευρύνοντας την κοινωνικοπολιτική βάση «ανοχής» (μα όχι στήριξης...) στην κυβέρνησή του, διευκόλυνε την επιβολή αλλαγών στην ηγεσία του στρατού, στρίμωξε τον ίδιο τον Μπολσονάρο. Αυτά, μαζί με την επιτάχυνση κάποιων -ζωτικών αλλά και στοιχειωδών- μέτρων όπως η υπεράσπιση του Αμαζονίου από την αποψίλωση και των ιθαγενών από τη γενοκτονία, αποτελούν όμως το ανώτατο όριο της στρατηγικής της «ταξικής συνεργασίας» από τον Λούλα. Πλέον αυτή αρχίζει να λειτουργεί διαβρωτικά και αυτό εκδηλώθηκε άμεσα, στην απόπειρα της κυβέρνησης να καταργήσει τη συνταγματική τροπολογία του «Ταβανιού Δαπανών», τον δρακόντειο και αμετακίνητο «κόφτη» που είχε περάσει η κυβέρνηση Τεμέρ μετά την ανατροπή της Ντίλμα Ρούσεφ το 2016. Το «παζάρι» με τα αστικά κόμματα (που εξασφαλίζουν την πλειοψηφία του Λούλα στη Βουλή) κατέληξε σε έναν νέο «κόφτη», ο οποίος είναι απλά πιο ευέλικτος και λιγότερο παράλο-

γος ακόμα και με όρους αστικής οικονομικής πολιτικής, συνδέοντας τις δυνατότητες αύξησης των δαπανών με το ρυθμό αύξησης των φορολογικών εσόδων. Μια τέτοια αύξηση μπορεί να προκύψει είτε από την παραβίαση μιας κεντρικής προεκλογικής υπόσχεσης (για γενναία φοροελάφρυνση της εργατικής τάξης και των μισθωτών τμημάτων της «μεσαίας»), είτε από την προώθηση φορολόγησης των επιχειρήσεων -πράγμα που θα φέρει τον Λούλα σε σύγκρουση με ολόκληρους κλάδους της οικονομίας και -κατά συνέπεια- διάφορα αστικά κοινοβουλευτικά του στηρίγματα. Αυτό σπρώχνει προς μια «δημοσιονομικά ενάρτητη» εκδοχή φιλολαϊκών μέτρων. Υπολογίζεται ότι αν ίσχυε αυτή η ευέλικτη εκδοχή «ταβανιού» κατά την πρώτη θητεία Λούλα (2002-2010), τα -τότε- κοινωνικά της προγράμματα θα ήταν συρρικνωμένα κατά αρκετά δισεκατομμύρια δολάρια. Και αυτό σε μια εποχή καλπάζουσας ανάπτυξης και διεύρυνσης της πίτας, που επέτρεπε την αναδιανομή ενός μικρού της τμήματος. Με τη Βραζιλία να αντιμετωπίζει σήμερα μια προοπτική αναιμικής ανάπτυξης (εάν και εφόσον δεν την «αγγίξει» η διαφανόμενη επιδείνωση στις μεγάλες οικονομίες...), γίνεται σαφές ότι θα μείνουν «ψίχουλα», εν μέσω μιας βαθιάς κρίσης στην καθημερινότητα των «από κάτω»...

Χιλή

Μετά την ήττα στο δημοψήφισμα για το νέο, αρκετά ριζοσπαστικό, Σύνταγμα που είχε προκύψει από τις εργασίες της Συντακτικής Συνέλευσης, η κυβέρνηση Μπόριτς σάλπισε υποχώρηση και προώθησε την «Συμφωνία για τη Χιλή», μια διακομματική συμφωνία που προέβλεπε μια πολύ πιο συμβατική-συναινετική μέθοδο: Ένα σώμα 24 «ειδικών» που επέλεξε το Κογκρέσο, συνέταξε ένα προσχέδιο πάνω στο οποίο θα εργαστεί ένα 50μελές «Συντακτικό Συμβούλιο» το οποίο θα εκλεγόταν με τα ψηφοδέλτια των κοινοβουλευτικών κομμάτων (αντί για την πιο ανοιχτή στα κοινωνικά κινήματα διαδικασία της εκλογής Συντακτικής). Σε αυτές τις εκλογές, θριάμβευσε το ακροδεξιό Ρεπουμπλικανικό Κόμμα (34,33% και 23 έδρες). Η συμμαχία της πλατιάς Αριστεράς (ο αριστερός κορμός της κυβέρνησης κατέβηκε μαζί με τους Σοσιαλιστές) κέρδισε 27,73% και 16 έδρες. Σε συνδυασμό με το 20,43% της παραδοσιακής Δεξιάς (11 έδρες), διαμορφώθηκε ένας συσχετισμός απόλυτου ελέγχου του Συμβουλίου από την Δεξιά, με την ακροδεξιά ηγεμονική και την Αριστερά να χάνει ακόμα και τη δυνατότητα μειοψηφικού «βέτο». Δεν εξέλεξαν έδρες ο συνασπισμός των κομμάτων του «κέντρου» που συνήθιζαν να συμμετέχουν στις κεντροαριστερές κυβερνήσεις της παλιάς «Κονσερτασιόν» (8,7%) και ένα νέο δεξιόστροφο «μετα-πολιτικό» μόρφωμα (5,32%). Όπως γράφτηκε, «αποκτά κυρίαρχο ρόλο στη διαμόρφωση του νέου Συντάγματος, το μοναδικό κόμμα που αγωνίστηκε να μην υπάρξει τέτοιο» (η ακροδεξιά στήριξε το «όχι» σε νέο σύνταγμα, μοποιόκταρε τις

εκλογές για τη Συντακτική, δεν υπέγραψε ούτε την πρόσφατη «Συμφωνία για τη Χιλή»). Όσον αφορά την κυβέρνηση Μπόριτς, γράφτηκε εξίσου εύστοχα ότι «είναι εγκλωβισμένη ανάμεσα στην έγκριση ενός Συντάγματος που θα διαμορφώσουν οι αντίπαλοί της και την προοπτική επιβίωσης του Συντάγματος που θέλησε να καταργήσει». Αν και δεν αναιρεί μια γενικότερη τάση μετακίνησης του εκλογικού εκκρεμούς προς τα δεξιά, μετά τον προηγούμενο «αριστερόστροφο» εκλογικό κύκλο, αξίζει μια σημείωση: Καθώς η ψήφος ήταν υποχρεωτική, τα άκυρα/λευκά έσπασαν ιστορικό ρεκόρ (21,43%) και είναι μια από τις λίγες περιπτώσεις που δεν είναι παρακινδυνευμένη η ερμηνεία του πολιτικού προσήμου αυτής της αποδοκμασίας, μιας και η μόνη «ορφανή/απούσα» δύναμη σε αυτές τις εκλογές ήταν αυτή των ριζοσπαστικών κοινωνικών κινήματων που δεν ταυτίζονται με τα κόμματα της αριστερής κυβέρνησης...

Είναι όντως πιθανός ένας πόλ

Του Μικ Άρμστρονγκ, αναδημοσίευση από την Red Flag

Η δυναμική που ωθεί προς έναν πόλεμο μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας ενισχύεται. Η ρητορική τόσο των Δημοκρατικών του Προέδρου Τζον Μπάιντεν όσο και των Ρεπουμπλικάνων γίνεται όλο και πιο άγρια. Οι αμερικανικές στρατιωτικές δαπάνες βρίσκονται σε ανοδικό σπινάλ, ενώ επιβάλλεται ένα διαρκώς αυξανόμενο φάσμα εμπορικών περιορισμών και άλλων κυρώσεων σε κινεζικές εταιρίες και κινεζικά προϊόντα. Και δεν πρόκειται μόνο για τις ΗΠΑ.

Η Ιαπωνία εμπλέκεται σε μια ταχύτατη επέκταση των στρατιωτικών δυνατοτήτων της, με τη θηριώδη αύξηση του τελευταίου εξοπλιστικού προϋπολογισμού της κατά 20%, στα 55 δισ. δολάρια. Η Νότια Κορέα, που ήδη δαπανά -αναλογικά- περισσότερο από την Ιαπωνία στο στρατό της, αυξάνει τις εξοπλιστικές δαπάνες κατά 6,8% ετησίως για τα επόμενα 5 χρόνια.

Σχεδόν όλες οι ευρωπαϊκές χώρες εξοπλίζονται επίσης ως τα δόντια. Η Αυστραλία δε μένει πίσω, με την απόφαση της κυβέρνησης Αλμπανίζ να σπαταλήσει ένα ποσό που θα είναι μάλλον πάνω από 400 δισ. δολάρια για τα πυρηνοκίνητα υποβρύχια που προβλέπει η AUKUS.

Από τη μεριά της η Κίνα, δεν κρατιέται καθόλου πίσω. Εκσυγχρονίζει και ενισχύει αποφασιστικά τις μαχητικές τις δυνατότητες κατά τις τελευταίες δεκαετίες.

Αλλά πρόκειται πραγματικά να γίνει ένας μεγάλος πόλεμος μεταξύ των μεγάλων δυνάμεων; Ασφαλώς η τρομακτική κλίμακα θανάτων και καταστροφών που είναι αναπόφευκτη σε έναν μεγάλο πόλεμο, πόσο μάλλον σε έναν πυρηνικό πόλεμο, δεν είναι προς το συμφέρον ούτε της αμερικανικής ούτε της κινεζικής άρχουσας τάξης, σωστά; Ασφαλώς θα επικρατήσει η κοινή λογική και οι κρατικές δυνάμεις θα υποχωρήσουν λίγο πριν το χείλος του γκρεμού, βρίσκοντας κάποια διπλωματική λύση με υποχωρήσεις από όλες τις πλευρές, έτσι δεν είναι;

Αυτή είναι απολύτως κατανοητή η αίσθηση -και η ευχή και ελπίδα- δεκάδων εκατομμυρίων έντιμων καλών ανθρώπων που δίκαια τρομοκρατούνται από την προοπτική ενός ακόμα παγκοσμίου πολέμου. Πώς θα μπορούσε άλλωστε οποιοσδήποτε λογικός άνθρωπος να θέλει να δει έναν γενικευμένο πόλεμο σε κλίμακα που λογικά θα κάνει τον Πρώτο

και τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο να μοιάζουν με μπουιές σε σχολικό προαύλιο;

Το πρόβλημα είναι ότι ο καπιταλισμός καθοδηγείται από τον ανταγωνισμό μεταξύ εταιρειών και μεταξύ των κρατών που τις υποστηρίζουν, για κέρδη, μερίδια αγορών, προορισμούς για επενδύσεις, έλεγχο επί των εμπορικών διαδρομών και πρόσβαση σε πρώτες ύλες. Αυτός ο κανιβαλικός ανταγωνισμός δημιουργεί διαρκώς τις βάσεις για βάρβαρους πολέμους για την προώθηση ή την υπεράσπιση της ισχύος και του πλούτου των καπιταλιστικών εθνικών κρατών απέναντι στους αντιπάλους τους.

Περίοδος εντάσεων

Το πιο πιθανό σενάριο δεν είναι αυτό ενός γενικευμένου πολέμου ανάμεσα στις ΗΠΑ και την Κίνα στα επόμενα 4-5 χρόνια. Αυτήν τη στιγμή καμιά από τις δυο πλευρές δεν αισθάνεται ακόμα έτοιμη για κάτι τέτοιο. Το πιο πιθανό σενάριο, που όμως παραμένει απίστευτα επικίνδυνο, είναι μια παρατεταμένη περίοδος κλιμάκωσης των εντάσεων, θωράκισης των συμμαχιών και στρατιωτικής προετοιμασίας και από τις δυο πλευρές -πράγματα που κάνουν μια αποφασιστική αναμέτρηση να δείχνει φαινομενικά αναπόφευκτη κάποια στιγμή στο μέλλον. Μια τέτοια αποφασιστική αναμέτρηση θα μπορούσε εύκολα να προκύψει από κάποιον λάθος υπολογισμό ή ένα απολύτως απρόβλεπτο γεγονός.

Αυτό συνέβη στην περίπτωση του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Τον Γενάρη του 1914, κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί ούτε στα πιο τρελά

του όνειρα ότι μόλις 6 μήνες αργότερα, ένας από τους πιο φονικούς πολέμους στην ανθρώπινη ιστορία με απολογισμό 15-22 εκατομμύρια νεκρούς θα πυροδοτούνταν από τη δολοφονία του Αυστριακού Αρχιδούκα Φερδινάνδου από έναν σχετικά άγνωστο Σέρβο εθνικιστή στην Βοσνιακή πρωτεύουσα στο Σαράγεβο. Αλλά τα γεγονότα βγήκαν γρήγορα εκτός ελέγχου. Οι άρχοντες της Αυστρο-Ουγγρικής Αυτοκρατορίας απάντησαν επιδίοντας ένα πολύ σκληρό τελεσίγραφο στη Σερβία, χωρίς να έχουν πρόθεση να προκληθεί ένας παγκόσμιος πόλεμος.

Η Γερμανική Αυτοκρατορία, σύμμαχος της Αυστρίας, πίστευε αρχικά ότι ο αγώνας θα περιοριζόταν σε μία ακόμα τοπική σύγκρουση στα Βαλκάνια και ότι η Βρετανία δεν θα εμπλεκόταν. Αλλά το τσαρικό Ρωσικό κράτος, το οποίο είχε αυτοανακηρυχτεί προστάτης των Σλάβων του νότου, διέταξε γενική πολεμική κινητοποίηση ενάντια στην Αυστρία.

Τότε η Γερμανία κήρυξε πόλεμο στη Ρωσία. Όταν η Γαλλία δεν απάντησε σε ένα γερμανικό τελεσίγραφο που απαιτούσε να μείνει ουδέτερη στη σύγκρουση, η Γερμανία κήρυξε πόλεμο και στη Γαλλία και εισέβαλε στο Βέλγιο.

Η γερμανική εισβολή στο Βέλγιο με τη σειρά της προκάλεσε τη Βρετανία, η οποία αυτοανακηρύχθηκε υποκριτικά προστάτιδα του πτωχού μικρού Βελγίου για να κηρύξει πόλεμο στη Γερμανία. Αυτό έσυρε άμεσα στον πόλεμο την Αυστραλία, τον Καναδά, την Ινδία και όλες τις άλλες χώρες της Βρετανικής Αυτοκρατορίας. Και ούτω καθεξής συνέχισαν τα

πράγματα, με την Τουρκία να υποστηρίζει τη Γερμανία και την Ιαπωνία να στηρίζει τη Βρετανία.

Η Ιταλία έμεινε απέξω για ένα διάστημα, αλλά τελικά δελεάστηκε να ενταχθεί στην πλευρά των συμμάχων με υποσχέσεις για ένα κομμάτι εδαφών της Αυστρίας.

Οι Αμερικάνοι ιμπεριαλιστές, πάντοτε ομορτοουιστές, περίμεναν έως ότου φτάσουν κοντά στην πλήρη εξάντληση όλες οι άλλες μεγάλες δυνάμεις προτού μπου στον πόλεμο -πράγμα που έδωσε στις ΗΠΑ έναν αποφασιστικό ρόλο στην τελική ιμπεριαλιστική μοιρασιά της Ευρώπης.

Αλλαγές συσχετισμών

Ο παγκόσμιος πόλεμος προέκυψε μέσα από μια τεκτονική αλλαγή στον ιμπεριαλιστικό συσχετισμό δύναμης που με κάποιους τρόπους είναι παρόμοια με αυτό που συμβαίνει σήμερα. Η Βρετανία, το πρώτο υψηλά εκβιομηχανισμένο καπιταλιστικό κράτος, είχε δημιουργήσει μια τεράστια αποικιακή αυτοκρατορία που υποστηριζόταν από ένα ναυτικό που για πολύ καιρό «κυριαρχούσε στις θάλασσες». Αλλά από τη δεκαετία του 1890, βρέθηκε σε μια αργή, σχετική υποχώρηση -περίπου όπως οι ΗΠΑ σήμερα- και αντιμετώπιζε την πρόκληση των νέων αναδυόμενων τότε δυνάμεων, των ΗΠΑ και της Γερμανίας.

Η Βρετανία και οι άλλες παλιές ιμπεριαλιστικές δυνάμεις -Γαλλία, Ολλανδία, Βέλγιο και Πορτογαλία- είχαν μοιράσει τον κόσμο μεταξύ τους. Αυτό σήμαινε ότι η Γερμανία, η ευρωπαϊκή δύναμη με την πιο

Πόλεμος μεταξύ ΗΠΑ-Κίνας;

γρήγορη βιομηχανική ανάπτυξη, είχε μείνει χωρίς αυτοκρατορία και με ελάχιστο χώρο στον οποίο να μπορούσε να κερδίσει νέες αγορές και μεγαλύτερα κέρδη. Καθώς ο γερμανικός ιμπεριαλισμός έσπρωχνε προς τα έξω -επιχειρώντας να δημιουργήσει δικές του αποικίες, κράτη-πελάτες και εμπορικούς εταίρους- αναπόφευκτα έπεφτε πάνω στις παλιές αποικιοκρατικές δυνάμεις, παρόμοια με αυτό που συμβαίνει σήμερα με την Κίνα και τις ΗΠΑ.

Για να κατοχυρώσουν την «θέση τους στον κόσμο», οι κυβερνήτες της Γερμανικής Αυτοκρατορίας, παρακινούμενοι από τους μεγάλους Γερμανούς καπιταλιστές, συνειδητοποίησαν ότι θα έπρεπε να επεκτείνουν σημαντικά τον στρατό τους. Δεν μπορούσαν να στηρίζονται αποκλειστικά στη διπλωματία, ή σε «ει-

το 1905 και το 1911, όπου η Γερμανία αμφισβήτησε τον γαλλικό έλεγχο. Ο ιταλο-τουρκικός πόλεμος το 1911-12, που πυροδότησε δύο ακόμα μεγάλους πολέμους στα Βαλκάνια, στη διάρκεια των οποίων οι μεγάλες δυνάμεις ενθάρρυναν τους τοπικούς ευνοούμενους τους.

Σε κάθε μία από αυτές τις περιπτώσεις, η γενίκευση του πολέμου αποτράπηκε και τελικά προέκυψαν διπλωματικές συμφωνίες, αν και στους Βαλκανικούς πολέμους χάθηκαν πάρα πολλές ζωές. Όμως οι κυνικές διπλωματικές συμφωνίες κι ανταλλαγές δεν μπορούσαν να αποτρέπουν μια αποφασιστική σύγκρουση για πάντα. Οι γραμμές μεταξύ των ανταγωνιστών χαράσσονταν όλο και πιο έντονα. Όλη η συσσωρευμένη πίεση, που θα μπορούσε εύκολα να εκραγεί και νωρί-

επενδυτικές ευκαιρίες και πρόσβαση σε πρώτες ύλες. Η συνέπεια είναι οι επαναλαμβανόμενοι πόλεμοι.

Οι αναρίθμητοι καταστροφικοί πόλεμοι που έχουν διεξαχθεί από το τέλος του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου και μετά, δεν οδήγησαν ως τώρα σε μια γενικευμένη πυρκαγιά με τη συμμετοχή όλων. Επίσης λέγεται συχνά ότι στην πυρηνική εποχή, η «αμοιβαία εγγυημένη καταστροφή» (MAD) κάνει εξαιρετικά απίθανο έναν ακόμα παγκόσμιο πόλεμο ανάμεσα σε δυνάμεις με πυρηνικά όπλα.

Η «αμοιβαία εγγυημένη καταστροφή» πράγματι συνέβαλε υποστηρικτικά στην λεγόμενη «πολιτική της ύφεσης» ανάμεσα στις δύο υπερδυνάμεις, Ρωσία και ΗΠΑ, με τις σχετικά ισοδύναμες καταστροφικές δυνατότητες. Αλλά ένας πυρηνικός πόλεμος αποφεύχθηκε πολύ οριακά κατά την κρίση των πυραύλων στην Κούβα τον Οκτώβρη του 1962. Ο παραμικρός λάθος υπολογισμός θα μπορούσε να έχει οδηγήσει στον Αρμαγεδόνα.

Αβέβαιη κατάσταση

Με τη σχετική υποχώρηση των ΗΠΑ και την άνοδο της Κίνας, ο ιμπεριαλιστικός συσχετισμός δύναμης έχει αλλάξει αποφασιστικά κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες και αυτό διευκολύνει την ανάπτυξη μιας πολύ πιο ασταθούς και αβέβαιης κατάστασης. Η αμερικανο-σοβιετική «ύφεση» που άρχισε το 1969 έχει λήξει από καιρό.

Και ακόμα κι αν η «αμοιβαία εγγυημένη καταστροφή» κάνει τις μεγάλες δυνάμεις ακραία διστακτικές στο να εξαπολύσουν πυρηνικά όπλα η μία στην άλλη, δεν εμπόδισε το ξέσπασμα του πολέμου στην Ουκρανία -της μεγαλύτερης στρατιωτικής σύγκρουσης στην καρδιά της Ευρώπης μετά το τέλος του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου.

Ο ουκρανικός πόλεμος έδειξε πόσο θηριωδώς καταστροφικά έχουν γίνει τα λεγόμενα συμβατικά όπλα. Και ενώ μέχρι τώρα δεν έχει πυροδοτήσει έναν ευρύτερο ευρωπαϊκό πόλεμο ή έναν πυρηνικό πόλεμο, ένας άλλος μελλοντικός μεγάλος συμβατικός πόλεμος θα μπορούσε να το κάνει.

Η Κίνα δεν είναι έτοιμη για πόλεμο με τις ΗΠΑ. Και ως μια δύναμη σε ανοδική πορεία έχει φαινομενικά κάθε λόγο να κινηθεί με υπομονή και μακροπρόθεσμη στόχευση. Αλλά η κινεζική αστική τάξη μπορεί να κάνει κάποιον λάθος υπολογισμό ή να αποκτήσει υπερβολική αυτοπε-

ποίηση ή να αισθανθεί ότι πιέζεται πολύ ασφυκτικά από τις ΗΠΑ (όπως αισθάνονταν οι κυβερνώντες της Ιαπωνίας στην περίοδο που οδήγησε στο Περλ Χάρμπορ). Ή οι κυβερνώντες της Κίνας μπορεί να εξωθηθούν να λάβουν μέτρα με ρίσκο, όπως μια εισβολή στην Ταϊβάν, λόγω εσωτερικών πολιτικών εντάσεων.

Όσο για την αμερικανική άρχουσα τάξη, θα μπορούσε να αποφασίσει κάποια στιγμή ότι είναι καλύτερα να χτυπήσει πριν η Κίνα γίνει υπερβολικά ισχυρή, ή θα μπορούσε να πιέσει την Κίνα [να αντιδράσει] πολύ σκληρά με τις εμπορικές κυρώσεις ή θα μπορούσε να πάει σε πόλεμο για εσωτερικούς πολιτικούς λόγους.

Οι πόλεμοι δεν είναι υποχρεωτικά πολύ καλά προμελετημένοι και σχεδιασμένοι εκ των προτέρων. Αλλά επειδή ο ανταγωνισμός είναι κεντρικός στον καπιταλισμό, υπάρχει πάντοτε η δυνατότητα να ξεσπάσει ένας πόλεμος, ενώ οι στρατιωτικές προετοιμασίες μπορούν να αποκτήσουν μια δική τους αυτόνομη λογική.

Ο πόλεμος δεν είναι αναπόφευκτος, αλλά δεν μπορούμε να στηριχθούμε στην διπλωματία ή στη σωφροσύνη των αρχόντων μας. Ούτε μπορούμε να κάτσουμε με σταυρωμένα χέρια περιμένοντας να δούμε τι θα συμβεί τελικά. Χρειάζεται να αρχίσουμε να βάζουμε τις βάσεις για ένα μαζικό αντιπολεμικό κίνημα που θα αμφισβητεί τις κραταιές δυνάμεις.

Ο πόλεμος δεν είναι προς το συμφέρον των εργαζόμενων ανθρώπων στην Αυστραλία, στην Κίνα ή στις ΗΠΑ ή στην Ιαπωνία. Όπως σε όλους τους καπιταλιστικούς πολέμους, οι εργαζόμενοι είναι αυτοί που θα αναλάβουν τους θανάτους και τις θυσίες, ενώ οι πλούσιοι καπιταλιστές κερδοσκόποι θα μαζεύουν τα κέρδη.

Στο δρόμο για τον πόλεμο στο Ιράκ, εκατοντάδες χιλιάδες διαδηλωτές κατέβηκαν στους δρόμους όλων των μεγάλων πόλεων της Αυστραλίας για να τον αποτρέψουν. Οι πρόσφατες δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι οι περισσότεροι άνθρωποι με το δίκιο τους δεν θέλουν έναν πόλεμο με την Κίνα.

Υπάρχει λοιπόν ένα αντιπολεμικό αίσθημα πάνω στο οποίο έχουμε δουλέψουμε. Για να συμβάλουμε στην προσπάθεια να οργανωθεί αυτό το αίσθημα σε ένα ισχυρό κίνημα τα επόμενα χρόνια, ένα κρίσιμο καθήκον είναι να οικοδομηθεί μια αποφασισμένη σοσιαλιστική εναλλακτική απέναντι στα φιλοπόλεμα μεγάλα κόμματα.

Ο πόλεμος δεν είναι αναπόφευκτος, αλλά δεν μπορούμε να στηριχθούμε στην διπλωματία ή στη σωφροσύνη των αρχόντων μας. Ούτε μπορούμε να κάτσουμε με σταυρωμένα χέρια περιμένοντας να δούμε τι θα συμβεί τελικά. Χρειάζεται να αρχίσουμε να βάζουμε τις βάσεις για ένα μαζικό αντιπολεμικό κίνημα που θα αμφισβητεί τις κραταιές δυνάμεις.

ρηνικό» εμπόριο κι επενδύσεις.

Συνεπώς, η Γερμανία κατεύθυνε τη βιομηχανική της δύναμη προς τη δημιουργία ενός πολεμικού στόλου ικανού να αμφισβητήσει την Βρετανική κυριαρχία στις θάλασσες και στη συνέχεια ενός πλήθους υποβρυχίων που να μπορούν να επιτίθενται στα βρετανικά εμπορικά πλοία. Η Βρετανία ανταπέδωσε κατασκευάζοντας τα θωρηκτά πολεμικά πλοία τύπου «dreadnought».

Η Γαλλία αύξησε τη στρατιωτική θητεία από τα 2 χρόνια στα 3 για να είναι αντίστοιχη με του γερμανικού στρατού. Η Ρωσία δημιούργησε τα δικά της κρατικά εργοστάσια όπλων και σχεδίασε το σιδηροδρομικό της δίκτυο με βάση τις ανάγκες πιθανών πολέμων ενάντια στη Γερμανία, την Αυστρο-Ουγγρική Αυτοκρατορία και την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Στρώονταν ο δρόμος προς τον πόλεμο.

Μια σειρά από αναζωπυρώσεις, διπλωματικά επεισόδια, αλλαγές συμμαχιών και τοπικοί πόλεμοι δι-αμόρφωναν ακόμα περισσότερο το σκηνικό: Οι Πόλεμος των Μποερς το 1899-1902. Οι κρίσεις του Μαρκόου

τερα, τελικά ξέσπασε σε ολοκληρωτικό πόλεμο με τη δολοφονία του αρχιδούκα στο Σαράγεβο.

Η καπιταλιστική παγκόσμια τάξη πραγμάτων έχει αναμφίβολα αλλάξει ουσιαστικά μετά το 1914. Ο συσχετισμός μεταξύ των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων είναι πολύ διαφορετικός: Νέες δυνάμεις αναδύθηκαν, οι παλιές αποικιοκρατικές αυτοκρατορίες έχουν χαθεί από καιρό, ενώ έχουν αναπτυχθεί ασύγκριτα πιο καταστροφικά οπτικά συστήματα.

Ωστόσο, η υποκείμενη ανταγωνιστική λογική του καπιταλισμού παραμένει εδραιωμένη στη θέση της. Ο καπιταλισμός παραμένει ένα σύστημα που στηρίζεται στην εκμετάλλευση της εργασίας των εργαζομένων και στο οποίο η επιδίωξη του κέρδους θριαμβεύει εις βάρος όλων των ανθρώπινων αναγκών. Η αδυσώπητη ανταγωνιστική λογική του καπιταλισμού οδηγεί σε φτώχεια και υποβάθμιση, σε επαναλαμβανόμενες οικονομικές κρίσεις, στην καταστροφή του περιβάλλοντος και σε διαρκείς συγκρούσεις για αγορές,

Οι πρώτοι 6 μήνες της Μελόني

Του Πάνου Πέτρου

Η Τζόρτζια Μελόني συμπλήρωσε 6 μήνες στην πρωθυπουργία και έχει δώσει πλέον ένα πρώτο σημαντικό δείγμα γραφής.

Εν μέσω μιας (σχετικά πετυχημένης) καμπάνιας «κανονικοποίησης» (με τη γενναία συνδρομή των ιταλικών ΜΜΕ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης), ανακλύπτει κατά καιρούς το ζήτημα της σχέσης του κόμματός της με τη φασιστική παράδοση.

Αν και η Μελόني κάνει περίτεχνους ρητορικούς ελιγμούς ικανοποίησης του «κέντρου» χωρίς να «αδειάζει» τον λαό της απέναντι στον «αντιφασισμό», το υπόλοιπο κόμμα δείχνει μικρότερη αυτοσυγκράτηση. Στις κορυφές, τα μεγαλύτερα επικοινωνιακά προβλήματα δημιουργεί ο Μπενίτο Λαρούσα, Πρόεδρος της Γερουσίας, θεσμικά δεύτερος τη τάξει πολιτειακός παράγοντας μετά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, που δεν διστάζει να συμμετέχει σε εκδηλώσεις που λήγουν με συνθήματα υπέρ του «Ντούτσε» και «Ρωμαϊκούς χαιρετισμούς». Στην βάση, είναι πρόσφατη η επίθεση μελών της νεοφασιστικής «Φοιτητικής Δράσης» σε νεαρούς μαθητές και η ανάληψη της υπεράσπισής τους από μια νεοναζι δικηγόρο. Το κυβερνών κόμμα των «Φρατέλι Ντ' Ιτάλια», παρά τον θόρυβο γύρω από την υπόθεση, συνεχίζει να στεγάζει στα γραφεία του στη Φλωρεντία την «Φοιτητική Δράση».

Η επιλογή της Μελόني να τηρεί σιωπή προκαλεί έναν κάποιο θόρυβο στα ΜΜΕ, αλλά θα ήταν αφελές να περιμένει κανείς να «φθαρεί» από αυτά τα περιστατικά. Όπως γράφει ο Φαμπρίτσιο Μπουρατίνι σε ένα εκτεταμένο άρθρο του για το «πρώτο δηνό» (του οποίου συνοπτική απόδοση είναι σε μεγάλο βαθμό και αυτό εδώ το κείμενο), οι υποστηρικτές της, «ψηφίζοντάς την το περασμένο φθινόπωρο, διακήρυξαν στην ουσία ότι δεν τους νοιάζει πια η "αντιφασιστική προκατάληψη", η οποία καθόριζε την ιταλική πολιτική σκηνή για δεκαετίες».

Ρατσισμός

Ο ρατσισμός υπήρξε βασική «συγκολλητική ουσία» για τη διαμόρφωση ενός αντιδραστικού μπλοκ στην Ιταλία από την εποχή της ανόδου του Σαλβίνι. Σε αυτό το ζήτημα, η Μελόني αντιμετωπίζει μια δοκιμασία: Η ταραχώδης διεθνής κατάσταση έχει τετραπλασιάσει φέτος τον αριθμό των προσφύγων και των μεταναστών που φτάνουν στις ακτές της Ιταλίας, αποστερώντας από την Μελόνη τη δυνατότητα να παρουσιάσει «έργο» με σκληρά αριθμητικά δεδομένα (και υπενθυμίζοντας ότι τίποτε δεν πρόκειται να σταματήσει τους ανθρώπους από

το να επιχειρούν να κάνουν το ταξίδι για μια καλύτερη ζωή).

Η κυβέρνηση απάντησε με μια κήρυξη δμηνης «κατάστασης έκτακτης ανάγκης». Η επιλογή έχει ιδιαίτερη πολιτική-ιδεολογική σημασία. Ενεργοποιώντας μια «κατάσταση έκτακτης ανάγκης», εξισώνει και επίσημα-θεσμικά την άφιξη προσφύγων-μεταναστών με μια φυσική καταστροφή ή μια πανδημία. Πιο σωστά, αν υπολογίσουμε τις κραυγές των Φρατέλι Ντ' Ιτάλια ενάντια στον «αυταρχισμό» της κυβέρνησης Κόντε (για την «κατάσταση έκτακτης ανάγκης» κατά την αρχική-εκρηκτική εξάπλωση του covid στη Λομβαρδία), η κυβερνώσα ακροδεξιά εκπαιδεύει την κοινή γνώμη να θεωρεί τους πρόσφυγες-μετανάστες μεγαλύτερη απειλή από μια επιδημική ασθένεια. Στο ίδιο πεδίο, της πολιτικοϊδεολογικής αντιπαράθεσης, κυβερνητικά στελέχη των Φρατέλι και της Λέγκα, ανέσυραν τις κραυγές τους ενάντια στη «συνωμοσία της εθνικής αντικατάστασης», μια θεωρία (σχέδιο των «παγκοσμιοποιητών» να αντικαταστήσουν τον λευκό/χριστιανικό/ευρωπαϊκό πληθυσμό με μαύρους/μουσουλμάνους) που κάποτε περιοριζόταν στις πιο «παλαβές» γωνιές του ακροδεξιού ίντερνετ.

Στο πεδίο της εφαρμοσμένης πολιτικής, η «κατάσταση έκτακτης ανάγκης» εξειδικεύτηκε σε διατάγματα που ποινικοποιούν τη δράση των 15 περίπου διασωστικών ΜΚΟ που δρουν στη Μεσόγειο, στήνουν άτυπα κλειστά «κέντρα υποδοχής», επιταχύνουν τις διαδικασίες εξέτασης-απόρριψης αιτημάτων ασύλου στα hot-spots. Το γεγονός ότι εμείς εδώ είμαστε απολύτως εξοικειωμένοι με τέτοια μέτρα από το

2016, δεν αποτελεί αιτία εφησυχασμού για το τι είναι η Μελόνη, αλλά υπογράμμιση του ποιου πολιτικού χώρου την ατζέντα υιοθέτησαν οι ελληνικές κυβερνήσεις μετά την υπογραφή (επί ΣΥΡΙΖΑ...) της συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας.

Η περιγραφή του Μπουρατίνι για το ιταλικό δόγμα θα μπορούσε να αφορά την πολιτική του ελληνικού κράτους:

«Το μήνυμά είναι εμφανές: Δεν μπορείτε να φτάσετε εδώ. Κι αν φτάσετε, δεν μπορείτε να μείνετε. Κι αν καταφέρετε να μείνετε... θα κρατηθείτε στα hot-spot, ανεπίσημα κέντρα κράτησης όπου θα γίνουν και οι διαδικασίες ταυτοποίησης και η εξέταση των αιτήσεων ασύλου... Δεν θα αποκτήσετε άδεια παραμονής για να μετακινηστείτε. Κι αν μπορούσατε να μετακινηθείτε, δεν θα βρείτε κέντρο υποδοχής. Ακόμα κι αν πιάσετε δουλειά, η ανθρωπιστική σας άδεια δεν θα γίνει άδεια εργασίας, οπότε θα δουλεύετε παράνομα, κακοπληρωμένα και σε καθεστώς εκβιασμού. Η ενσωμάτωση θα παραμείνει μια απρόσιτη οφθαλμαπάτη και θα ρημάζετε στα περιθώρια της κοινωνίας, υπό εκμετάλλευση, χωρίς εγγυήσεις και χωρίς μέλλον».

Όλα για την τάξη των ιδιοκτητών

Όπως γνωρίζει καλά ο Σαλβίνι, που ανέβηκε κι έπεσε εξίσου ραγδαία, οι αντιδραστικές ιδέες δεν αρκούν για να συγκρατήσουν συμπαγή την κοινωνική-εκλογική βάση μπροστά στη δύναμη της οικονομίας. Σε αυτό το πεδίο, η Μελόνη αποδεικνύεται πολύ πιο ικανή -και επικίνδυνη.

Πρόσφατα το ιταλικό κοινοβούλιο ψήφισε μια «εξουσιοδότηση» της εκτελεστικής εξουσίας να διαχειριστεί την

φορολογική πολιτική. Προκάλεσε ανησυχία η μορφή, καθώς πρόκειται για οικειοθελή «αυτό-ακύρωση» του κοινοβουλίου ως προς το να ξανασυζητήσει (αφού δώσει μια αρχική γενική «κατεύθυνση») και να αποφασίσει νόμους σε ένα πεδίο πολιτικής. Αλλά προκάλεσε επιπλέον ανησυχία το περιεχόμενο αυτής της γενικής κατεύθυνσης: «Μείωση των φορολογικών βαρών, ενθάρρυνση των επενδύσεων και δημιουργία θέσεων εργασίας». Αυτόν το στόχο θα επιδιώξουν με διατάγματα στα επόμενα 2 χρόνια, κόμματα (Λέγκα, Φρατέλι) που έχουν κάνει σαφείς τις στρατηγικές στοχεύσεις τους: α) Χαμηλός, ενιαίος φορολογικός συντελεστής για όλα τα εισοδήματα, για φυσικά πρόσωπα και για επιχειρήσεις, καταστρατηγώντας κάθε έννοια «προοδευτικότητας» στη φορολογία. β) Σταδιακή μείωση ως την εξαφάνιση του IRAP (περιφερειακός φόρος στις παραγωγικές δραστηριότητες), ένας ειδικός φόρος που χρηματοδοτεί συγκεκριμένα το δημόσιο σύστημα υγείας και ο οποίος αποτελεί διαχρονικό «κόκκινο πανί» για τους επιχειρηματίες. γ) Χαλάρωση των κυρώσεων για τους «φοροφυγάδες από ανάγκη», δηλαδή όσους επικαλούνται (αφού εντοπιστούν) «δυσκολίες πληρωμής» -μια συνήθης επιχειρηματική πρακτική σε μια χώρα που έχει 27% ανείσπρακτους φόρους.

Η μείωση των φόρων αποτελεί τη «σημαία» της Μελόνη, για να ικανοποιήσει το μεγάλο κεφάλαιο και να διατηρήσει ενοποιημένο το μπλοκ του με τα μεσοστρώματα, που αποτελούν «κορμό» και της δικής της εκλογικής της βάσης και διαθέτουν αυξημένο -οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό- βάρος στην Ιταλία. Το πρώτο φορολογικό μέτρο που

στην εξουσία

εφαρμόστηκε ήδη αφορά τον ενιαίο φορολογικό συντελεστή 15% στους ελεύθερους επαγγελματίες με (οποιοδήποτε) ετήσιο εισόδημα κάτω των 85.000 ευρώ και αυτή η τάση αναμφίβολα θα διευρυνθεί και «προς τα πάνω».

Θα πρόκειται για την ολοκλήρωση μιας «φορολογικής αντεπανάστασης» που εξελίσσεται επί δεκαετίες στην Ιταλία: Η χώρα αυτή διέθετε κάποτε (στη δεκαετία του 1970) ένα προωθημένο παράδειγμα «προοδευτικής φορολόγησης»: Είχε 32 διαφορετικές φορολογικές κλίμακες, με εύρος από 10% ως 72%. Σήμερα έχουν απομείνει 4 κλίμακες, με εύρος από 23% ως 43%. Και η Μελόνι σπρώχνει τα πράγματα προς το «15% για όλους!».

Αυτή η δραστική μείωση των φορολογικών εσόδων, σε μια χώρα με δημόσιο χρέος γύρω στο 145% του ΑΕΠ και ρυθμούς ανάπτυξης (1%) που δεν επιτρέπουν την ανέμελη αυταπάτη «μείωση φόρων = ανάπτυξη = ποσοστιαία μείωση του χρέους», προειδοποιεί για

κυβερνητικά στελέχη της Λέγκα φτάνουν στο σημείο να προτείνουν την... οικειοθελή αποκήρυξη τμήματος των ευρωπαϊκών πόρων! Αλλά ο πρόεδρος της Κονφιντούστρια πρότεινε μια λύση: Από το να κάθονται αχρησιμοποίητα ή να πάνε χαμένα αυτά τα λεφτά, σου λέει, δεν είναι καλύτερα να κατευθυνθούν σε «κίνητρα προς τις εταιρείες»;

Ιμπεριαλισμός

Στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής, η Μελόνι έχει αποδειχθεί υπερ-δραστήρια προς την Αφρική. Στο φόντο του ουκρανικού πολέμου και της «αποσύνδεσης» από τη Ρωσία, η ιταλική κυβέρνηση εξασφάλισε προνομιακή πρόσβαση στο φυσικό αέριο της Αλγερίας, το οποίο έχει πρακτικά αντικαταστήσει το ρωσικό. Αλλά ο στόχος είναι ευρύτερος: Η μετατροπή της Ιταλίας σε «κόμβο» επεξεργασίας και μεταφοράς των αφρικανικών ενεργειακών προϊόντων στην Ευρώπη. Μετά την Αλγερία,

σεων. Ως προς την κρίση του κόστους ζωής, το διάταγμα περιλάμβανε μια μείωση των εισφορών των εργαζομένων στα ασφαλιστικά ταμεία που ωθεί σε μια μικρή ονομαστική αύξηση των μισθών. Η αύξηση είναι ανεπαρκής (μερικές δεκάδες ευρώ το μήνα). Η αύξηση χρηματοδοτείται εμμέσως από τους ίδιους τους εργαζόμενους (που μαζί με τους συνταξιούχους πληρώνουν το 90% των γενικών φορολογικών εσόδων της Ιταλίας, η πορεία των οποίων επέτρεψε στη Μελόνι φέτος να φανεί «γενναιόδωρη»). Αλλά επίσης η αύξηση αυτή έχει πολιτική στόχευση. Όπως παραδέχτηκε ωμά ο υπουργός Οικονομικών, Τζιανκάρλο Τζορτζέτι (διαβόητος «άνθρωπος των επιχειρήσεων» μέσα στη «λαϊκιστική» Λέγκα), η μείωση των εργατικών εισφορών έγινε «για να ενθαρρύνουμε τη μετριοπάθεια σε μισθολογικές απαιτήσεις» και να αποτραπεί «η δημιουργία ενός νέου σπινάλ μισθών-τιμών». Με πιο απλά λόγια, εν μέσω πληθωρισμού, η κυβέρνηση πασχίζει να δείξει ότι «κάνει κάτι» και για τους εργαζόμενους, ενώ επιχειρεί να προστατεύσει τους επιχειρηματίες από τη διεκδίκηση αυξήσεων.

Η πιο εμβληματική πτυχή του «διάταγματος για την εργασία» θεωρείται η κατάργηση κι αναπροσαρμογή του «Εισοδήματος του Πολίτη». Υπήρξε η (σχεδόν μοναδική) φιλολαϊκή «σημαία» της κυβέρνησης Κόντε και προέβλεπε μηνιαίο επίδομα 580 ευρώ σε κάθε οικογένεια που το ετήσιο εισόδημά της δεν ξεπερνούσε τα 9.360 ευρώ (στηρίζοντας έτσι 1,7 εκατομμύρια νοικοκυριά που αντιστοιχούσαν σε 4 εκατομμύρια ανθρώπους). Το διάταγμα εισάγει πλέον τη διάκριση ανάμεσα σε «μη-απασχολήσιμους» (μέλη φτωχών νοικοκυριών με ανήλικα παιδιά, ΑμεΑ ή ηλικιωμένους) και «απασχολήσιμους». Οι δεύτεροι χάνουν το επίδομα αν αρνηθούν έστω και μία οποιαδήποτε θέση εργασίας τους προσφερθεί, σε οποιοδήποτε μέρος της χώρας. Είναι η θεσμική κατοχύρωση της καμπάνιας της Δεξιάς που επί χρόνια κατήγγειλε «τους εξυπνάκηδες που ζουν στις πλάτες αυτών που δουλεύουν», σε πλήρη αρμονία με μια άλλη καμπάνια -των εργοδοτών, που κατήγγειλαν τη δυσκολία τους να βρουν υπαλλήλους σε σκληρές και κακοπληρωμένες θέσεις εργασίας...

Αντιπολίτευση και συνδικάτα

Το μεγαλύτερο πρόβλημα στην Ιταλία είναι η κατάσταση της πολιτικής και της κοινωνικής αντιπολίτευσης.

Το Δημοκρατικό Κόμμα, (PD) που παραμένει (με 20%) το μεγαλύτερο κόμμα της αντιπολίτευσης, έλαβε ένα ανέλπιστα «μήνυμα» από την εκλογική του βάση. Ο εκλεκτός του μηχανισμού και υποστηρικτής της «συνέχειας» της σοσιαλ-φιλελεύθερης γραμμής, Στέφα-

νο Μπονατσίνι, ηττήθηκε από την Έλι Σλάιν, η οποία διεκδίκησε την ηγεσία με ένα πιο αριστερό πρόγραμμα και με σημαία την υπεράσπιση των δικαιωμάτων και τον προσανατολισμό του PD προς τα προβλήματα του κόσμου της εργασίας.

Ο Φράνκο Τουριλιάντο αναγνωρίζει ότι «Η ψήφος για την Σλάιν, ιδιαίτερα μαζική κυρίως στις μεγάλες πόλεις, εκφράζει την απαίτηση ενός μέρους του εκλογικού σώματος για ένα πιο μαχητικό και αριστερό PD». Αλλά προειδοποιεί ότι «σε ένα κόμμα που δημιουργήθηκε για να διαχειριστεί το καπιταλιστικό σύστημα, ο χώρος που θα έχει η γραμματέας για να κινηθεί, πέρα από το επίπεδο της προπαγάνδας, θα είναι πολύ περιορισμένος».

Αλλά το βαθύτερο πρόβλημα αφορά την κατάσταση στο κοινωνικό πεδίο. Ο Μπυρατίνι σημειώνει ότι «όποια κι αν είναι η ηγεσία του PD, ακόμα και η "ριζοσπάστρια Έλι Σλάιν», αν δεν αλλάξει το κοινωνικό κλίμα παραίτησης και κατακερματισμού που τα συνδικάτα δεν αντιπάλεψαν αλλά μάλλον τροφοδότησαν, τίποτε δεν θα αλλάξει στο θλιβερό ιταλικό τοπίο».

Εκεί, όπως λέει ο Τουριλιάντο: «Επικρατεί μια παράλογη κοινωνική ειρήνη προς το απόλυτο όφελος των αφεντικών, η οποία ρηγματώνεται εδώ κι εκεί μόνο από όλο και πιο δύσκολους απομονωμένους αγώνες... Ούτε καν η άνοδος στην κυβέρνηση του βασικού ιστορικού-πολιτικού εχθρού των εργαζομένων, δηλαδή της ακροδεξιάς, δεν τους συντάραξε και δεν άλλαξε σοβαρά την πολιτική των συνδικαλιστικών γραφειοκρατικών μηχανισμών».

Από την προσπάθεια αντιστροφής αυτής της εικόνας οφείλει να ξεκινήσει και όποιο σχέδιο ανασύνταξης της ριζοσπαστικής Αριστεράς:

«Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι επικρατεί ανησυχία ως προς την δυνατότητα επιτυχημένων απεργιών, μετά από χρόνια παθητικότητας και υποχωρήσεων, και ότι η οικοδόμησή τους απαιτεί πολύ προσεκτική προετοιμασία... Δεν είναι εύκολο να βγούμε από το αδιέξοδο στο οποίο έχουμε πέσει και το οποίο αποθαρρύνει μεγάλα τμήματα της εργατικής τάξης, αλλά είναι ο μόνος τρόπος να επιχειρήσουμε να βγούμε από αυτό το χάλι...»

Αυτή η εναλλακτική κοινωνική και συνδικαλιστική δραστηριότητα... μας φαίνεται ότι δεν έχει την ίδια σημασία για άλλες πολιτικές δυνάμεις της ριζοσπαστικής Αριστεράς. Μας φαίνεται ότι υπάρχει μόνο εν μέρει... ενώ η μεγαλύτερη έγνοια αφορά τις εκλογές. Η εκλογική παρέμβαση είναι σημαντική αλλά ασφαλώς δεν είναι το αποφασιστικό έδαφος για την αλλαγή του συσχετισμού δύναμης ανάμεσα στις τάξεις. Από αυτήν τη σκοπιά, υπάρχουν επίσης πράγματα που πρέπει να αλλάξουν».

Η Ιταλία είχε κάποτε 32 διαφορετικές φορολογικές κλίμακες, με εύρος από 10% ως 72%. Σήμερα έχουν απομείνει 4 κλίμακες, με εύρος από 23% ως 43%. Και η Μελόνι σπρώχνει τα πράγματα προς το «15% για όλους!». Θα πρόκειται για την ολοκλήρωση μιας «φορολογικής αντεπανάστασης».

το πιο άγριο «τσεκούρι» στις κοινωνικές δαπάνες.

Ο Φράνκο Τουριλιάντο, σε δικό του κείμενο απολογισμού της θητείας Μελόνι ως τώρα, συνοψίζει το κυβερνητικό πρόγραμμα ως εξής:

«Η κυβέρνηση συρρικνώνει τις δημόσιες δαπάνες προκειμένου να διασφαλίσει ισχυρά πρωτογενή πλεονάσματα και να συρρικνώσει το κρατικό χρέος... μέσω επιθέσεων στις συνθήκες των πιο εύάλτων τμημάτων της κοινωνίας... Αυτά συνδυάζονται με την αυστηρή προσηλωση της κυβέρνησης Μελόνι στην προστασία των οικονομικών προνομίων της μικρής και μεσαίας αστικής τάξης σε όλο της το φάσμα (βασική κοινωνική και εκλογική της βάση), την ώρα που διαχειρίζεται την οικονομία με βάση τα κέρδη της μεγαλοαστικής τάξης. Ξέρει καλά ότι πρέπει να εγγυηθεί τα θεμελιώδη συμφέροντά της».

Στο πεδίο της διαχείρισης των ευρωπαϊκών πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης (190 δισ.), το δυσοίωνα οικονομικό περιβάλλον, μαζί με κάποια πιο «ιταλικά» προβλήματα (διάρθρωσης της οικονομίας, λειτουργίας του κράτους) έχουν βάλει ένα μεγάλο ερωτηματικό πλάι στη δυνατότητα της κυβέρνησης να απορροφήσει τους πόρους που αφορούν επενδύσεις σε υποδομές κλπ. Κάποια

η Μελόνι συνέχισε την περιοδεία της με συναντήσεις με άλλες αφρικανικές ηγεσίες (Αιθιοπία, Σομαλία, Λιβύη κ.ά.). Προτίμησε χώρες με τις οποίες -κατά δήλωσή της- «η Ιταλία έχει σημαντικούς πολιτισμικούς δεσμούς». Είναι ο γνωστός ευφημισμός με τον οποίο όλες οι παλιές αποικιοκρατικές δυνάμεις περιγράφουν τις χώρες που κάποτε κατέλαβαν, κατέσφαξαν και καταλήστευσαν, αφήνοντας πίσω τους κι ένα «πολιτισμικό» χνάρι. Η Ρώμη φιλοδοξεί να ανακτήσει προνομιακή πρόσβαση για δουλειές στην παλιά της «σφαίρα επιρροής». Η Μελόνι κάνει λόγο για ένα «Σχέδιο Ματέι» για την Αφρική. Παραπέμπει στο «Σχέδιο Μάρσαλ», αλλά αναφέρεται στον Ενρίκο Ματέι, τον ιδρυτή του... ιταλικού ενεργειακού κολοσσού ENI.

Αντεργατική πολιτική

Η Μελόνι επέλεξε την Πρωτομαγιά για να εγκρίνει το «διάταγμα για την εργασία». Σε αυτό διευρύνει και κλιμακώνει την χρήση συμβάσεων ορισμένου χρόνου και άλλων μορφών «ελαστικής» απασχόλησης, ενώ καταργεί το «διάταγμα της αξιοπρέπειας» της κυβέρνησης Κόντε, που έβαζε ένα κάποιο φρένο στην πρακτική της πλήρους απορρύθμισης των εργασιακών σχέ-

Μετά τις εκλογές στην Τουρκία

Του Πάνου Πέτρου

Το αποτέλεσμα των τουρκικών εκλογών δικαίωσε τελικά όσους κι όσες προειδοποιούσαν «μην ξεγράφετε τον Ερντογάν».

Πρώτος γύρος

Σε πείσμα των δημοσκοπήσεων, αλλά και της προσδοκίας ενός σημαντικού τμήματος της τουρκικής κοινωνίας, ο Τούρκος πρόεδρος πήρε την πρώτη θέση, φτάνοντας κοντά σε νίκη από τον πρώτο γύρο (49,5%) και διαμορφώνοντας μια διαφορά 4,6 μονάδων από τον Κεμάλ Κιλισντάρογλου (44,9%) που δημιούργησε μια -δύσκολο να αντιστραφεί- «παράσταση νίκης» προς την αναμέτρηση του δεύτερου γύρου.

Στην πιο κρίσιμη κι αμφίρροπη εκλογική μάχη της θητείας του (παρατεταμένη οικονομική κρίση, πρόσφατος ο φονικός σεισμός), ο Ερντογάν διατήρησε τη συνοχή του κοινωνικού μπλοκ που τον υποστηρίζει (ίδιες περίπου ψήφοι με εκείνες του 2018).

Στη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, αξιοποίησε όλα τα ιδεολογικά «όπλα» του AKP: Τον κοινωνικό συντηρητισμό (με συχνές επιθέσεις πχ. στα ΛΟΑΤΚΙ δικαιώματα), τον αντιαμερικανισμό (παρουσιάζοντας μια πιθανή εκλογική νίκη της αντιπολίτευσης ως «πολιτικό πραξικόπημα της Δύσης μετά την αποτυχία του στρατιωτικού»), τον εθνικισμό (χρεώνοντας στον Κιλισντάρογλου «δεσμούς με το ΡΚΚ»). Ωστόσο, όλοι οι δημοσκόποι συνέκλιναν ότι το βασικό θέμα που ενδιαφέρει τους Τούρκους είναι η οικονομία. Πάνω σε αυτό το κρίσιμο θέμα, φαίνεται ότι απέδωσαν κάποιες παροχές «αντιστροφής της δημοσκοπικής εικόνας» από το Γενάρη και μετά, αλλά και ένα μπαράζ προεκλογικών υποσχέσεων για αυξήσεις σε μισθούς, συντάξεις κ.ο.κ. Αυτά μπορούν εύκολα να αποδειχθούν ψηφοθηρικές δημαγωγίες, μιας κι έρχονται σε αντίθεση με τα «θέλω» της ραχοκοκαλιάς του ερντογανισμού -τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, «ψηλής έντασης εργασίας», που καίγονται περισσότερο από κάθε άλλη αστική μερίδα για την συμπίεση του «εργατικού κόστους».

Αλλά πάνω σε αυτό το κρίσιμο θέμα, απέτυχε παταγωδώς (ακόμα και να δημαγωγήσει...) ο συνασπισμός της αντιπολίτευσης. Τις μέρες της δημοσκοπικής σιγουριάς (και της ράθυμης αναπαραγωγής της) στη μεγαλύτερη μερίδα του διεθνούς Τύπου, ο Πέτρος Παπακωνσταντίνου είχε εύστοχα αναφερθεί σε μια αποστροφή άρθρου του Foreign Policy: «Με το να απαρνείται

την Αριστερά και να υιοθετεί νεοφιλελεύθερες θέσεις, ο Κεμάλ Κιλισντάρογλου μπορεί να αποξενωθεί από την εργατική τάξη και να χάσει τις εκλογές».

Στις γραμμές της αστικής αντιπολίτευσης, επικρατούσε μια γραμμή παθητικής αναμονής της φθοράς που θα προκαλούσε η οικονομική κρίση στην εκλογική βάση του Ερντογάν. Στηρίζονταν στη φράση του πρώην πρωθυπουργού Σουλείμάν Ντεμιρέλ που φορέθηκε πολύ στο σχολιασμό των φετινών εκλογών: «Καμιά κυβέρνηση δεν μπορεί να αντέξει την άδεια κατσαρόλα». Ο Κιλισντάρογλου διαπίστωσε ότι για να ισχύσει αυτή η ρήση, χρειάζεται μερικές φορές να πείσει και η αντιπολίτευση (είτε δημαγωγικά είτε ειλικρινά) ότι ενδιαφέρεται και έχει καλύτερο τρόπο να γεμίσει την «κατσαρόλα».

Φαίνεται επίσης ότι δεν λειτούργησε προωθητικά η (ακραία ετερογενής) πολυσυλλεκτικότητα. Η συνεργασία του κεμαλικού και αλεβίτη Κιλισντάρογλου με κορυφαία πρώην στελέχη του AKP (Νταβούτογλου, Μπαμπάκάν) δεν μεταφράστηκε σε εκλογική διείσδυση μέσα στην κοινωνική βάση του συνιτικού πολιτικού Ισλάμ. Σύμφωνα με κάποιους σχολιαστές του αποτελέσματος, ακόμα και η υπόνοια μιας κάποιας επικοινωνίας με το HDP (λόγω της έξωθεν στήριξης που έδωσε), είναι πιθανό να αποξένωσε τμήμα του κεμαλισμού -ενώ σε κάθε περίπτωση βοήθησε το φιλοκυβερνητικό ακροδεξιό MHP να διαψεύσει τις προβλέψεις απωλειών του προς το αντιπολιτευτικό ακροδεξιό «Καλό Κόμμα». Τελικά, ο Κιλισντάρογλου δεν κατόρθωσε να πετύχει κάτι (πολύ) περισσότερο από το άθροισμα των ψήφων που είχαν πάρει το 2018 οι διαφορετικές τότε υποψηφιότητες της αντιπολίτευσης.

Δεύτερος γύρος

Μεταξύ των δύο γύρων, το ενδιαφέρον στράφηκε αφενός στον ακροδεξιό Σινάν Ογκάν και τους ψηφοφόρους του. Οι κεμαλικές αναφορές και ο έξαλλος αντιπροσφυγικός ρατσισμός αυτού του ρεύματος, αποτέλεσαν σημείο επαφής με τον Κιλισντάρογλου (που έχει δεσμευτεί να διώξει σε 2 χρόνια τους Σύρους πρόσφυγες). Αλλά ο έξαλλος αντικουρδισμός τον απομάκρυνε από τον Κιλισντάρογλου και τον έφερε πιο κοντά στο ερντογανικό μπλοκ. Τελικά αυτό το τμήμα της ακροδεξιάς διασπάστηκε (όπως έχει ήδη συμβεί στον ευρύτερο χώρο, με την ύπαρξη του κυβερνητικού MHP και του αντιπολιτευτικού «Καλού Κόμματος»). Ο «κουρδοφάγος» Ογκάν δήλωσε την στήριξή του στον Ερντογάν. Το «προσφυγοφάγο» κόμμα «Νίκη», το μεγαλύτερο του συνασπισμού που τον στήριξε, διαφοροποιήθηκε και στήριξε τον Κιλισντάρογλου.

Το δεύτερο σημείο που απασχόλησε ήταν το αν και ποιος θα μπορούσε να ενεργοποιήσει εκλογικά τα περίπου 8,5 εκατομμύρια Τούρκους που απείχαν (η συμμετοχή έφτασε στο 87,04%). Τελικά, η συμμετοχή στο δεύτερο γύρο μειώθηκε (84,15%), καθώς ξαναπήγαν στην κάλπη σχεδόν 2 εκατομμύρια λιγότεροι ψηφοφόροι. Είτε «σκόρπισαν» οι ψηφοφόροι του Ογκάν, είτε «επαναπαύτηκαν» ψηφοφόροι του Ερντογάν, είτε απογοητεύτηκαν ψηφοφόροι του Κιλισντάρογλου, οι αλλαγές ήταν αρκετά μικρές (+590 χιλιάδες ο Ερντογάν, +840 χιλιάδες ο Κιλισντάρογλου) για να αντιστρέψουν το αποτέλεσμα. Ο Ερντογάν με 52,18% επικράτησε του υποψηφίου της αντιπολίτευσης (47,82%).

Διέψευσε έτσι και μια άλλη ρήση -δική του αυτή τη φορά: «Όποιος ελέγχει την Ισταμπούλ, ελέγχει την Τουρκία». Ο Ερντογάν έχασε την Ισταμπούλ -και την Άγκυρα και την Αντάνα (η

Στις γραμμές της «Εθνικής Συμμαχίας» (συνολικά 213 έδρες, με 35,13% των ψήφων), το «Καλό Κόμμα» της Ασκενέρ έμεινε σταθερό (οριακή αύξηση ψήφων και οριακή μείωση ποσοστού με 9,7% από 9,96%). Το CHP κατέγραψε μια σχετική αύξηση σε ψήφους και ποσοστά (περίπου 2,5 εκατομμύρια ψήφοι περισσότεροι και ποσοστό 25,33% από 22,65%), ίσως αξιοποιώντας και το ότι στα δικά του ψηφοδέλτια εντάχθηκαν οι άλλοι «σύμμαχοι» (Νταβούτογλου κ.ά.) πλην της ακροδεξιάς.

Το ανησυχητικό είναι ότι η διαιρέση σε ερντογανική και αντιερντογανική ακροδεξιά (το MHP και το Καλό Κόμμα που αποτελεί διάσπαση του, αλλά και διάφορες μικρές εκδοχές ακροδεξιού Ισλάμ, κάποια μικρότερα ακροδεξιά κεμαλικά κόμματα) συγκεντρώνουν δυνάμεις άνω του 20%. Όπως σημειώνει ο Ονούρ Ντανάτσι: «Όλες οι διαφορετικές αποχρώσεις του φαιού πήραν τα υψη-

Ο Κιλισντάρογλου διαπίστωσε ότι για να ισχύσει η ρήση περί διάβρωσης μιας κυβέρνησης από την «άδεια κατσαρόλα», χρειάζεται μερικές φορές να πείσει και η αντιπολίτευση (είτε δημαγωγικά είτε ειλικρινά) ότι ενδιαφέρεται και έχει καλύτερο τρόπο να την γεμίσει.

Σμύρνη δεν είναι είδηση, γιατί δεν την κέρδισε ποτέ...). Αλλά εδραίωσε (και λογικά διέυρυνε) την κυριαρχία του στη «βαθιά» Τουρκία της υπαίθρου και των μικρών πόλεων, όπου κυριαρχούν και τα «δίκτυα» του AKP -σε ιδεολογικό, σε οικονομικό, σε πειθαρχικό πεδίο.

Οι κοινοβουλευτικές

Σε σύγκριση με τις προεδρικές, στις κοινοβουλευτικές εκλογές αποτυπώθηκε περισσότερο μια φθορά του AKP. Έχασε πάνω από 2 εκατομμύρια ψήφους και έπεσε στο 35,84%, από το 42,56% του 2018, που ήταν κι αυτό με τη σειρά του προϊόν σημαντικών απωλειών. Όπως και τότε, έτσι και τώρα, φθείρεται το κυβερνητικό κόμμα αλλά όχι ο «Αρχηγός» που πηγαίνει καλύτερα στις προεδρικές, όπου βέβαια υπολογίζει και στις ψήφους των συμμάχων του. Και στη Βουλή άλλωστε, ήταν τα αποτελέσματα του MHP (σταθερό στο 10,14%) και των μικρότερων συμμάχων του (που άθροισαν 3,81%) αυτά που εξασφάλισαν μια νέα κοινοβουλευτική πλειοψηφία (322 έδρες από τις 600), καθώς όλες οι απώλειες εδρών της «Λαϊκής Συμμαχίας» αφορούσαν το AKP.

λότερα ποσοστά ψήφου στην ιστορία τους. Αυτό το φαιό πανηγύρι εξυπηρετήθηκε και από αυτούς στην κυβέρνηση και από αυτούς στην αντιπολίτευση. Μοιάζει λες και η διαιρέση ακροδεξιά στην Τουρκία πολλαπλασιάζεται με τη μέθοδο της μίτωσης, της διαίρεσης των κυττάρων της».

Ρατσισμός

Για τις ευθύνες της κυβέρνησης μετά το 2015 και τη συμμαχία του Ερντογάν με το MHP, έχουν γραφτεί πολλά. Εδώ θα σημειώσουμε το όργιο έξι αλλοι ρατσισμού που εξαπέλυσε ο (κεντροαριστερός, φιλελεύθερος δημοκράτης) Κιλισντάρογλου μεταξύ των δύο γύρων. Όπου κατηγορήσε τον Ερντογάν που «έφερε 10 εκατομμύρια πρόσφυγες», ότι «τους δίνει δικαίωμα ψήφου για να επηρεάσει το αποτέλεσμα», ότι «οι Τούρκοι γίνονται πολίτες δεύτερης κατηγορίας» και δεσμεύτηκε: «Θα τους διώξω όλους. Τελεία». Πήγανε περίπατο ακόμα και οι ευφημισμοί για «οικειοθελή επαναπατρισμό σε ορίζοντα πρατίας». Πρόκειται για τις χειρότερες πρακτικές της ακροδεξιάς δημαγωγίας: Τους πρόσφυγες κάποιοι «τους φέρνουν», δεν

τους «υποδέχονται». Οι αριθμοί τους είναι φουσκωμένοι (υπολογίζονται σε 4 εκατομμύρια). Η εικόνα περί παραχώρησης δικαιωμάτων είναι ψευδής (περίπου 200.000 έχουν πάρει υπηκοότητα και ένα μέρος τους είχε δικαίωμα ψήφου -πολλά είναι ανήλικα παιδιά) και ασφαλώς καταγγέλεται ως κάτι επονεϊδίσιτο. Οι ντόπιοι είναι αυτοί που παρουσιάζονται ως «πολίτες δεύτερης κατηγορίας», σε μια πλήρη αντιστροφή της πραγματικότητας. Όλα αυτά, την στιγμή που ο Ερντογάν καθοδηγεί μια «σκληρή» της μεταναστευτικής του πολιτικής (ή αφήνει τους πρόσφυγες στο μετέωρο καθεστώς του «προσωρινά φιλοξενούμενου», δηλαδή βορρά στις ορέξεις των επιχειρηματιών της Ανατολίας) κάνοντας έναν Συρο-Παλαιστίνιο πρόσφυγα να δηλώνει (σε σχετικό προεκλογικό ρεπορτάζ του Αλ Τζαζίρα) ότι «κοίταξα τα προγράμματα, το μόνο κόμμα που δεν θέλει να μας διώξει είναι το ΗΔΡ»...

Αριστερά

Δυστυχώς, η τουρκική Αριστερά (που κατέβηκε μόνο στις κοινοβουλευτικές) δεν ενισχύθηκε, αλλά τουλάχιστον δεν πιάστηκε από την πώληση μεταξύ των δύο μπλοκ. Το ενωτικό σχήμα «Συμμαχία για την Εργασία και την Ελευθερία» πήρε περίπου τις ίδιες ψήφους με εκείνες του ΗΔΡ το 2018, οι οποίες όμως μεταφράστηκαν σε μικρότερο ποσοστό φέτος (10,54% από 11,7%). Η στενότερη «Συμμαχία των Σοσιαλιστικών Δυνάμεων» (3 οργανώσεις της άκρας Αριστεράς που δεν ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα για κοινό κατέβασμα) πήρε 0,29%.

Οι σύντροφοι και οι συντρόφισσες της «Συμμαχίας για την Εργασία και την

Ελευθερία» κέρδισαν 66 έδρες στη Βουλή. Το πιο ενδιαφέρον νέο σε αυτόν το χώρο αποτελεί το αποτέλεσμα του ΤΙΡ (Κόμμα Εργατών Τουρκίας). Δεν γνωρι-

Ο Ερντογάν έχει διαμορφώσει ένα συμπαγές, διαταξικό «ηγεμονικό» ρεύμα. Αλλά συνεχίζει να κυβερνά μια πολωμένη κοινωνία και θα συνεχίσει να διαχειρίζεται μια οικονομία σε κρίση

ζουμε την επιρροή των άλλων οργανώσεων της ριζοσπαστικής-αντικαπιταλιστικής Αριστεράς που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα του ΗΔΡ και εντάχθηκαν στη «Συμμαχία», καθώς προκρίθηκε η μέθοδος της ένταξης των υποψηφίων τους σε ένα ψηφοδέλτιο -αυτό της Πράσινης Αριστεράς, της «συνιστώσας» της Συμμαχίας που αξιοποίησε με τον ίδιο τρόπο και το ΗΔΡ για να αποφύγει τυχόν δικαστική απαγόρευσή του.

Το ΤΙΡ, μετά από μια παρόμοια τακτική (μέσα στις λίστες του ΗΔΡ) το 2018, επιχείρησε να δώσει φέτος την εκλογική μάχη με διακριτό ψηφοδέλτιο εντός της ευρύτερης συμμαχίας. Η επιλογή προκάλεσε εντάσεις με το ΗΔΡ, που εκτίμησε ότι (με όρους αποτελεσματικότητας σε αριθμό εδρών) θα ήταν καλύτερο να υπάρξει ενιαίο ψηφοδέλτιο. Το ΤΙΡ, έχοντας κάνει έναν πρώτο κύκλο οικο-

δόμησης οργανώσεων μετά την ίδρυσή του, αντιμετώπισε τις εκλογές ως την πρώτη δυνατότητα να παρουσιάσει τον εαυτό του, να εξηγήσει τις θέσεις του και να επικοινωνήσει το πρόγραμμά του στον κόσμο. Σε εκλογικές περιφέρειες όπου υπήρχε κίνδυνος απώλειας έδρας (λόγω δύο ψηφοδελτίων -κι ας αθροίζεται το ποσοστό της «Συμμαχίας» στην κεντρική καταγραφή), το ΤΙΡ δέχτηκε να μην κατεβάσει υποψηφιότητες και να στηρίξει τις κοινές.

Τελικά, όπως γράφει ο Μετίν Φεργιάζ: «Για πρώτη φορά μετά τη δεκαετία του 1960, ένα σοσιαλιστικό κόμμα κέρδισε 1 εκατομμύριο ψήφους και 1,7% (παρότι δεν κατέβαινε σε αρκετές πόλεις), ενώ έφτασε τα 50 χιλιάδες μέλη, συμβάλλοντας σημαντικά στην οικοδόμηση ενός μαζικού σοσιαλιστικού κόμματος. Συνεπώς, μπορούμε να αποκαλέσουμε όλες αυτές τις συζητήσεις ως τους "πόνους της γέννας" ενός νέου σοσιαλιστικού κέντρου το οποίο στέκεται αλληλέγγυο με το κουρδικό κίνημα αλλά διαθέτοντας το δικό του ανεξάρτητο πρόγραμμα. Ασφαλώς, οι ταλαντεύσεις που μπορεί να περάσει αυτό το κόμμα και άλλα προβλήματα ως προς την πολιτική γραμμή που θα ακολουθήσει, θα αποτελέσουν αντικείμενο μελλοντικών αγώνων στο εσωτερικό του κόμματος».

Η ενίσχυση των δυνάμεων της ριζοσπαστικής Αριστεράς, η διεύρυνση των προσπαθειών να χτίσει την επιρροή της πέρα από τα «κουρδικά κάστρα», αλλά σε αλληλεγγύη με αυτά -ενάντια στην κυριαρχία του εθνικισμού, η προσπάθειά της να οργανώσει/στηρίξει ταξικές αντιστάσεις «από τα κάτω» (με απεργίες σε χώρου δουλειάς, με αγώνες για τα δημοκρατικά δικαιώματα των καταπι-

εσμένων κοινωνικών ομάδων) είναι το κρίσιμο ζήτημα για την επόμενη μέρα στην Τουρκία. Μόνο αυτές τις δυνάμεις μπορούν να στηρίξουν ειλικρινά τους ανθρώπους για τους οποίους η ζωή γίνεται αφόρητη, να περιφρουρήσουν την ελπίδα στους αγώνες των απλών ανθρώπων ως αντίβαρο στην απελπισία που γεννά η υπερβολική επένδυση στην κάλπη, να εμπνεύσουν με ένα άλλο όραμα απέναντι και στην «ισχυρή, ανεξάρτητη Τουρκία» (με εργασιακά κότεργα α λα Κίνα και περιοσολή δημοκρατικών δικαιωμάτων...) του Ερντογάν και στην γκρίζα «κανονικότητα» (με καλύτερες σχέσεις με την ΕΕ και πιο πιστή προσήλωση στην αδίστακτη «ορθοδοξία» των «αγορών») που προβάλλει ως εναλλακτική η αντιπολίτευση.

Συνέχεια

Ο εκλογικός συσχετισμός αποδείχθηκε σχεδόν «αμετακίνητος» σε σχέση με τις περασμένες κάλπες. Ο Ερντογάν βγαίνει νικητής, αποδεικνύοντας ότι έχει διαμορφώσει ένα συμπαγές, διαταξικό «ηγεμονικό» ρεύμα, με δεσμούς που αφορούν μια διαδρομή 20ετίας (και την προϊστορία της Τουρκίας πριν την άνοδο του Ερντογάν), αλλά και την ενίσχυση του ελέγχου του ΑΚΡ επί του κράτους και της οικονομίας τα τελευταία χρόνια. Αλλά συνεχίζει να κυβερνά μια πολωμένη κοινωνία και θα συνεχίσει να διαχειρίζεται μια οικονομία σε κρίση, χωρίς να έχει διαφανεί ότι διαθέτει λύση είτε για το ένα πρόβλημα είτε για το άλλο. Με αυτή την έννοια, αν και τα αποτελέσματα των κομμάτων τελικά δεν βγάζουν καμία ιδιαίτερη «είδηση», η Τουρκία παραμένει σε μια συνθήκη που αναμφίβολα θα συνεχίσει να παράγει «ειδήσεις»...

Πάμε κάμπινγκ;

Του Θάνου Λυκουργιά

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος το Camping Resist Reclaim Revolt ετοιμάζει τις βαλίτσες του, με προορισμό για αυτή τη φορά το Camping Ayannis στην Ιτέα Φωκίδας (Επαρχιακή Οδός Ιτέας - Διστόμου 139). Όπως κάθε χρονιά, έτσι και φέτος, μετά από μια δύσκολη αλλά και γεμάτη γεγονότα χρονιά, θα είναι μια πολύ καλή ευκαιρία για να ξεκουραστούμε, να συζητήσουμε σε χαλαρό κλίμα και κυρίως να διασκεδάσουμε συλλογικά και πολύ οικονομικά!

Το φετινό κάμπινγκ θα έχει ως θεματικό κέντρο συζητήσεων τα 55 χρόνια από την παγκόσμια έκρηξη του Μάη του 68, πτυχές του οποίου «αντανακλώνται» όλο και πιο συχνά στο σήμερα και προσφέρουν πολύτιμα εφόδια και βάσιμη αισιοδοξία. Η πιο προφανής είναι η σημερινή έκρηξη του γαλλικού εργατικού κινήματος με τις μεγαλειώδεις απεργιακές συγκεντρώσεις ενάντια στην επίθεση του Μακρόν στο σύστημα

κοινωνικής ασφάλισης. Η αναλογία με το τότε και την μαζικότερη απεργία που έχει καταγραφεί ήταν τόσο προφανής που εμφανίστηκε και ως τίτλος στα πλακάτ των διαδηλωτών στη Γαλλία «Μάης 68 - Μάης 23». Και καθώς οι απεργιακοί αγώνες βρίσκονται διεθνώς ξανά στο προσκήνιο, η συζήτηση έχει «πολύ ψωμί». Αντίστοιχα μπορεί να ιδωθεί και η διαρκής άνοδος του φεμινιστικού κινήματος. Εκεί όπου σειρά από συμπεριφορές και καταστάσεις περνούσαν για δεκαετίες ως αυτονόητες και «έτσι είναι», μέσα σε ελάχιστο χρόνο έχουν στηλιτευθεί και τα υποκείμενα που τις υφίσταντο (γυναίκες, lgbtqi άτομα) έχουν επίσης βγει μαζικά και διεθνώς στο προσκήνιο, διεκδικώντας να ακουστούν οι φωνές τους και παλεύοντας για την κατοχύρωση πραγματικής ισότητας. Και σε αυτό το επίπεδο, οι συλλογικοί αγώνες των γυναικών του δεύτερου φεμινιστικού κύματος και της gay απελευθέρωσης που αμφισβήτησαν την καθεστηκυία τάξη της εποχής τους αποτελούν σχολείο. Ίσως όμως η πιο κρίσιμη «αντανάκλαση» να είναι αυτή που φαίνεται πιο θαμπά. Σε ένα

κόσμο που βουλιάζει στις πολεμικές συγκρούσεις, στην οικολογική καταστροφή, στην άνοδο της άκρας δεξιάς, χωρίς προοπτικές για το μέλλον ειδικά για τη νεολαία, η αναδρομή στην έκρηξη απέναντι στην πολεμική βαρβαρότητα, τον ρατσισμό και εθνικισμό και τα αδιέξοδα, η οποία ξεκίνησε από την περιφέρεια για να κλονίσει τα κέντρα του καπιταλιστικού κόσμου και γέννησε νέα επαναστατικά ρεύματα που πήραν τη σκυτάλη από τη γενιά του 1917 αποτελεί φάρο έμπνευσης για το σήμερα. Πέραν όμως από τα ανωτέρω, θα οργανωθούν και ειδικές θεματικές συζητήσεις (workshop) για τη νεολαία (φοιτήτριες/ες, μαθήτριες/ες) και όχι μόνο.

Επίσης όμως, το κομμάτι της διασκέδασης δεν θα υστερήσει καθόλου! Στον πολύ όμορφο χώρο του κάμπινγκ, θα μας δοθεί η δυνατότητα να έχουμε και φέτος δική μας αυτοοργανωμένη κουζίνα αλλά και μπαρ, έτσι ώστε με συλλογικό τρόπο να απολαύσουμε όλοι/ες/α για τα καφεδάκια, το φαγητό και τα ποτάκια μας έχοντας φροντίσει εμείς για αυτά! Επίσης, για δεύτερη συνεχόμενη και

πολλά υποσχόμενη φέτος φορά, θα έχουμε βραδιά stand up comedy με γνωστές και γνωστούς (ή και όχι και τόσο, αλλά δεν πειράζει καθόλου) καλλιτέχνες. Στην ημερήσια διάταξη θα βρίσκονται επίσης προβολές ταινιών, συναυλίες, επίσκεψη σε κοντινά αξιοθέατα, έκθεση βιβλίου, φυσικά τάβλι και σκάκι και ό,τι περισσότερο ακόμα μπορούμε να χωρέσουμε, ενώ η παραλία και η θάλασσα θα προσφέρονται πάντα για κολύμπι και χαλάρωση.

Αν και οι τελικές οικονομικές λεπτομέρειες (πούλμαν, κόστος διαμονής για φοιτητές/μαθητές, εργαζόμενους κλπ) δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμα, το συνολικό κόστος διαμονής για όλες τις μέρες θα είναι αντίστοιχο των προηγούμενων ετών και συνολικά ο αυτοοργανωμένος χαρακτήρας όλων των παραπάνω σε συνδυασμό με την εύκολα προσβάσιμη τοποθεσία θα εξασφαλίσουν και φέτος καλές και φτηνές διακοπές. Ξεκινάμε λοιπόν την Τετάρτη 26 Ιουλίου και μέχρι τις 2/8 ξαναγεμίζουμε τις μπαταρίες μας, ώστε να αντιμετωπίσουμε με φρεσκάδα τις προκλήσεις που ξέρουμε πως θα έρθουν!

resist reclaim revolt
CAMPING
26 ΙΟΥΛΙΟΥ - 2 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ITEA ICAMPING AYANIS